

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ZPRACOVANÝ podle RVP ZV

„Naše škola – příležitost
pro všechny“



Základní škola, základní umělecká škola a
mateřská škola Lomnice, příspěvková
organizace, Tišnovská 362, 679 23 Lomnice

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
2.1	ÚPLNOST A VYBAVENOST ŠKOLY.....	7
2.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	7
2.3	CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	7
2.4	DLOUHODOBÉ PROJEKTY.....	8
2.5	SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A DALŠÍMI ORGANIZACEMI	9
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	10
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY.....	10
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	10
3.3	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	14
3.4	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	16
3.5	POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB – ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVÍŠTĚ.....	17
3.6	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	19
3.6.1	Osobnostní a sociální výchova.....	19
3.6.2	Výchova demokratického občana.....	20
3.6.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	22
3.6.4	Multikulturní výchova	23
3.6.5	Environmentální výchova.....	24
3.6.6	Mediální výchova	26
4	UČEBNÍ PLÁN	29
5	VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	32
5.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	32
5.1.1	Čj jazyková výchova	35
5.1.2	Čj komunikační a slohová výchova	42
5.1.3	Čj literární výchova	49
5.2	CIZÍ JAZYK A DALŠÍ CIZÍ JAZYK.....	55
5.2.1	Anglický jazyk.....	57
5.2.2	Německý jazyk	65
5.2.3	Ruský jazyk	67
5.3	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	71
5.3.1	Matematika	72
5.4	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	88
5.4.1	Informatika	89



5.5	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	98
5.5.1	Prvouka	100
5.5.2	Člověk a jeho svět	107
5.6	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	116
5.6.1	Dějepis.....	117
5.6.2	Výchova k občanství.....	124
5.7	ČLOVĚK A PŘÍRODA	131
5.7.1	Fyzika.....	132
5.7.2	Chemie	138
5.7.3	Přírodopis.....	143
5.7.4	Zeměpis.....	149
5.8	UMĚNÍ A KULTURA	157
5.8.1	Hudební výchova	159
5.8.2	Výtvarná výchova.....	168
5.8.3	Výchova ke zdraví	178
5.8.4	Tělesná výchova.....	183
5.9	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	194
5.9.1	Pracovní činnosti.....	194
5.10	OSTATNÍ PŘEDMĚTY	205
5.10.1	Dramatická výchova.....	205
5.10.2	Osobnostní a sociální výchova.....	207
5.10.3	Mediální výchova	212
5.10.4	Finanční gramotnost	216
5.11	NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY	219
5.11.1	Náboženství	219
5.12	POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY.....	222
5.12.1	Anglická konverzace.....	222
5.12.2	Sportovní hry	226
5.12.3	Estetická výchova.....	228
5.12.3	Praktické činnosti.....	231
5.12.4	Přírodovědně-technický seminář.....	235
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	238
6.1	OBECNÁ USTANOVENÍ	238
6.2	ZÁSADY HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ VE ŠKOLE A NA AKCÍCH POŘÁDANÝCH ŠKOLOU	238

6.3	STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ NA VYSVĚDČENÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ KLASIFIKACE, ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ	24139
6.4	KOMISIONÁLNÍ PŘEZKOUŠENÍ	242
6.4.1	Odlišnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí:.....	243
6.5	OPRAVNÉ ZKOUŠKY	244
6.6	ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ.....	244
6.7	VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ A KLASIFIKACE CHOVÁNÍ	246
6.8	KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH s PŘEVAHOU TEORETICKÉHO ZAMĚŘENÍ ..	248
6.9	KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH s PŘEVAHOU PRAKTICKÉHO ZAMĚŘENÍ	250
6.10	KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU VÝCHOVNÉHO ZAMĚŘENÍ....	251
6.11	SLOVNÍ HODNOCENÍ.....	252
6.11.1	Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení	253
6.12	ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	254
6.13	HODNOCENÍ ŽÁKŮ NADANÝCH	254
6.14	HODNOCENÍ ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM.....	255
6.15	ZÁSADY A ZPŮSOBY SEBEHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ.....	255
6.16	PRAVIDLA VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM A HODNOCENÍ ŽÁKŮ PŘI VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM.....	258
7	VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM.....	259
7.1	FORMY VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM.....	259
7.1.1	ON-LINE VÝUKA	259
7.1.2	OFF-LINE VÝUKA	259
7.1.3	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ PŘI VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM	259
7.1.4	VÝPŮJČKY TECHNIKY	260
7.1.5	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH	260
7.1.6	ZÁKLADNÍ ZÁSADY	261



1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

„Naše škola – příležitost pro všechny“

ÚDAJE o ŠKOLE

Název: Základní škola, základní umělecká škola a mateřská škola Lomnice, příspěvková organizace

Sídlo: Tišnovská 362, 679 23 Lomnice

Právní forma: příspěvková organizace

Zařazení do sítě škol: 7.3.1996

IČO: 62072951

Telefon: 549 450 116/7, 777 964 138

Web: www.zslomnice.cz.cz

E-mail: sekretariat@zslomnice.cz

Ředitelka školy: Mgr. Helena Hegarová

reditel@zslomnice.cz

Zřizovatel školy: Městys Lomnice

nám. Palackého 32, 679 23 Lomnice

tel. 549 450 106

email: mestys@lomnice.cz

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Helena Hegarová, ředitelka školy

Mgr. Hana Pokorná, zástupkyně ředitelky školy

ŠVP zpracoval kolektiv učitelů školy pod vedením koordinačního týmu

Platnost dokumentu: od 01.09.2022

Č. j.: 290/2022

Pedagogická rada schválila dne: 30.08.2022

Školská rada projednala dne: 29.08.2022

V Lomnici dne 31.08.2022

razítko školy a podpis ředitelky

VIZE ŠKOLY

**Chceme být otevřenou partnerskou školou,
která připraví na budoucnost a budeme na ni všichni
pyšní.**

„Naše škola – příležitost pro všechny“

Společně jdeme za objevováním, poznáním, věděním, přátelstvím, dobrodružstvím a našim cílem je, aby příležitost být úspěšný, měl opravdu každý. Jdeme cestou, která má svůj začátek i konec a která může mít také rozcestí, odbočky a zatáčky...

Z cesty, která zpočátku může někomu připadat dlouhá a obtížná, se stane pestrobarevné dobrodružství plné kamarádství, zábavy a objevování.

Na jejím konci bychom rádi viděli absolventa, který má kvalitní všeobecné znalosti, aktivně ovládá anglický jazyk, zvládá základy dalšího cizího jazyka, dokáže funkčně využívat ICT technologie a zároveň ví o nástrahách virtuálního světa, zvládá mezilidskou komunikaci i vlastní sebeprezentaci, dokáže kriticky pracovat s informacemi, orientuje se v problematice finanční gramotnosti i globalizované společnosti a vnímá ochranu životního prostředí jako nezbytnou součást života na Zemi. To vše s ohledem na každého jednotlivého žáka a s respektem k jeho individuálním možnostem, schopnostem a potřebám.

Věříme, že náš vzdělávací program se stane ♥ naší školy!

Čeká nás dlouhá cesta, ale společně – pedagogové, žáci, rodiče - to zvládneme!

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 ÚPLNOST A VYBAVENOST ŠKOLY

Základní škola je úplnou základní školou s 1. až 9. ročníkem, kterou navštěvuje cca 270 žáků. Součástí školy jsou také školská zařízení: školní družina, školní klub a školní jídelna.

Výuka probíhá v budově na ulici Tišnovská 362 v Lomnici, v krásném prostředí na kraji obce, obklopena přírodou. Budova školy je bezbariérová, všechny třídy mají interaktivní tabuli. Kromě kmenových tříd využívají žáci odborné učebny, a to učebnu informatiky, cizích jazyků, fyziky a chemie, hudební výchovy, výtvarné výchovy, řemeslnou a keramickou dílnu, školní knihovnu. Nadstandardem školy je vlastní divadelní sálek s podiem a kapacitou 120 míst, který využíváme pro vlastní i hostující kulturní představení, spolupráci se Základní uměleckou a mateřskou školou. Na odborné učebny navazují kabinety a sbírky učebních pomůcek. ve všech prostorách školy je zavedena počítačová síť s připojením k internetu. Součástí školy je tělocvična, bazén a sauna, oddělení školní družiny a školní jídelna. Školu z velké části obklopuje zahrada s přírodní učebnou, žákovskými záhonky, slouží i jako místo k odpočinku. K pohybovým aktivitám žáci využívají sportovní areál s hřištěm. Součástí budovy je i ředitelství školy a zázemí pro školní poradenské pracoviště. Vnější areál je otevřen i pro veřejnost. V blízkosti školy se nachází autobusová zastávka a před školou je nově opravené parkoviště, je tedy dobře dopravně dostupná žákům ze všech okolních obcí.

2.2 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Srdcem školy je kvalitní, kooperativní a přátelský pedagogický sbor. Tvoří jej ředitelka školy, zástupci ředitelky, výchovná poradkyně, metodik prevence, speciální pedagogové, koordinátor ICT a enviromentální výchovy, učitelky a učitelé, asistentky pedagoga, vychovatelky školní družiny, školního klubu. Sbor je smíšený s většinou převahou žen.

Všichni pedagogičtí pracovníci se stále vzdělávají a aktivně se snaží o rozvoj svých odborných, pedagogických i osobnostních kompetencí, jsou pravidelně školeni v oblasti bezpečnosti práce. Škola cíleně podporuje další vzdělávání všech pedagogických pracovníků – chce být místem, které vytvoří pro všechny učitele podporující prostředí, v němž bude vedení školy poskytovat učitelům oporu v realizaci jejich cílů (a to finanční, organizační, personální), v němž se bude vážně zajímat o každého učitele – o jeho pokroky, potřeby a v níž bude funkčně nastavený systém uvádění „nováčků-pedagogů“ do života školy. Zároveň chce být ale také místem, kde pedagogové přemýšlejí o svém profesním rozvoji ve vztahu k potřebám žáků a dokážou adekvátně svůj osobní plán rozvoje vyhodnocovat a modifikovat.

Celý pedagogický sbor je spolupracujícím týmem, který se snaží co nejlépe motivovat a rozvíjet každého jednotlivého žáka s respektem k jeho individuálním možnostem, a podpořit ho tak v rámci vzdělávání v bezpečném školním prostředí na jeho cestě ke zdravému osobnostnímu rozvoji. Pedagogové dokážou korektně jednat nejen se žáky, ale i jejich zákonnými zástupci, snaží se budovat dobré mezilidské vztahy, pozitivní klima a pověst školy.

2.3 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Školu navštěvují žáci z Lomnice a z okolních obcí. Současně je otevřena přijmout žáky přicházející ze spádových oblastí jiných škol, pokud jejich rodiče projeví zájem o priority našeho ŠVP.

Ve škole se vzdělávají i děti cizích státních příslušníků, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami i žáci mimořádně nadaní.

2.4 DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Škola je zapojena do několika projektů:

- Projekt Vybudování odborných učeben v Základní škole: je zaměřen na zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím rozvoje infrastruktury, v návaznosti na podporu klíčových kompetencí. Výsledkem projektu budou modernizované a nově vybavené odborné učebny: např. učebna digitálních technologií, přírodovědná a jazyková učebna na projektu úzce spolupracujeme se zřizovatelem školy.
- Recyklohraní – školní recyklační program pod záštitou MŠMT České republiky, jehož cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení.
- Sazka Olympijský víceboj – největší sportovní projekt v České republice, žáci jsou zapojeni během hodin tělesné výchovy
- WOMEN FOR WOMEN – projekt Obědy pro děti, realizovaný s podporou MŠMT, pomáhá těm, kteří se ocitli v tíživé životní situaci a nedokážou ji sami řešit, snaží se ale o její zlepšení – hradí obědy určeným dětem, které tuto pomoc potřebují
- Projekt Ovoce a zelenina do škol – nárok na dotované ovoce a zeleninu mají zcela zdarma všichni žáci 1. až 9. tříd. Cílem projektu Ovoce do škol je mj. zvýšit oblibu produktů z ovoce a zeleniny, přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit stravovací návyk ve výživě dětí, zlepšit zdravotního stav mladé populace, bojovat proti epidemii dětské obezity a zvrátit klesající spotřebu ovoce a zeleniny.
- Projekt Mléko do škol – cílem projektu Mléko do škol je podpora zdravé výživy a zvýšení spotřeby mléka a mléčných výrobků. Tento projekt je určen žákům základních a středních škol, včetně přípravných tříd základních škol nebo přípravného stupně základních škol speciálních. Konzumní mléko a neochucené mléčné výrobky jsou v rámci školního projektu dodávány do škol zdarma 1 x za dva týdny.
- Skutečně zdravá škola – je komplexní celoškolský program kvalitního a udržitelného školního stravování a vzdělávání o jídle. Snaží se, aby si děti jídla vážily, dokázaly si jej vychutnat a věděly, odkud jídlo pochází a jak vzniká. Skutečně zdravá škola pomáhá dětem v rozvoji dovedností a návyků, které budou potřebovat ke zdravému, úspěšnému a udržitelnému životu a díky kvalitnímu stravování zlepšuje jejich chování a vzdělávací výsledky.

Vyučující jednotlivých vzdělávacích oborů (předmětů) vytvářejí školní projekty, které dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: třídní, ročníkové nebo celoškolské. Příprava, realizace, výstupy a hodnocení (evaluace) projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

Výuka je každoročně doplňována rozmanitými aktivitami. Jezdíme na vícedenní výlety, adaptační pobyty nebo lyžařský výcvik. Součástí vzdělávání je plavecký výcvik. V návaznosti na probírané učivo výuku doplňují exkurze a besedy. podle svých možností a schopností se žáci účastní vědomostních a sportovních soutěží, organizovaných ministerstvem školství, sportovními organizacemi, případně jinými školami. Škola nabízí mnoho zájmových kroužků, a to jak v rámci vlastní nabídky, tak díky spolupráci s různými organizacemi.



Pořádáme také výlety do cizích zemí. Cílem těchto výletů je seznámení se s historií, kulturou, zvyky a tradicemi těchto zemí a zdokonalení se v jazykových dovednostech.

Na škole pracuje Žákovský parlament, prostřednictvím kterého se žáci podílejí na řízení školy, dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy i školní jídelny, organizují akce pro spolužáky i veřejnost.

2.5 SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A DALŠÍMI ORGANIZACEMI

Kvalitní spolupráce školy s rodinou je velmi důležitá vzhledem k efektivitě vzdělávání žáků. Je proto naším primárním úkolem vytvořit podmínky pro fungování partnerského vztahu s rodiči žáků, navázat a pravidelně s nimi udržovat kontakt a nabízet jim rozmanité formy spolupráce. Individualizovaný přístup je uplatňován nejen ve vztahu k dětem, ale také k jejich rodinám, a to tím, že je dáván rodičům prostor pro výběr takového typu spolupráce, který nejlépe vyhovuje jejich potřebám a možnostem. Součástí pravidelné neformální komunikace mezi školou a rodiči je výměna informací o vývoji žáka. Vzájemné sdílení poznatků o potřebách žáka napomáhá nejen rodině, ale také vyučujícím. Na základě vlastních pozorování v kontextu s údaji od rodičů mohou přizpůsobit podmínky ve škole tak, aby vyhovovaly potřebám žáka, rozvíjet každého žáka individuálně a diferenciovaně, řešit problémy vzniklé v průběhu pobytu ve škole, a celkově tak směřovat k naplňování cílů své práce.

Spolupráce se zákonnými zástupci má rozmanitou podobu. Pravidelně se konají třídní schůzky, hovorové hodiny, nabízíme individuální konzultace s učiteli či s pracovníky školního poradenského pracoviště podle zájmu zákonných zástupců či potřeb školy. Je možné využívat komunikaci prostřednictvím školního elektronického systému, emailem, případně telefonicky. Informace o hodnocení a klasifikaci žáků jsou k dispozici v elektronických žákovských knížkách, v rámci elektronického informačního systému školy. Aktuální informace o činnosti školy jsou také zveřejňovány na webových stránkách školy, případně sociálních sítích. Pravidelně se pořádají tzv. Rodičovské kavárny, každoročně se koná den otevřených dveří, akce pro budoucí prvňáčky, rozloučení s žáky devátých ročníků a další společné akce pro žáky, rodiče a vyučující.

Ve škole působí školská rada, aktivní je Klub rodičů. Škola úzce spolupracuje se svým zřizovatelem, v oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami těsně spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně pedagogickými centry, s kulturními a společenskými centry a dalšími institucemi, které zajišťují zájmové aktivity žáků i veřejnosti.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Náš školní vzdělávací program vznikl na základě aktivní spolupráce celého pedagogického sboru a je vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání platným od 1. 9. 2017. Je zaměřen na žáky, respektuje jejich individuální potřeby a možnosti, podněcuje k postupnému osvojování a rozvíjení klíčových kompetencí důležitých v praktickém životě. Zároveň vytváří bezpečné školní prostředí, které podněcuje k objevování, zkoumání, tvoření a získávání důležitých dovedností a schopností a v němž je učitel především průvodcem a rádcem.

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Prioritou naší školy je poskytovat kvalitní, prakticky orientované všeobecné vzdělávání s důrazem na pět pilířů:

1. Klademe důraz na kvalitní výuku anglického jazyka – proto je angličtina na naší škole povinně vyučována již od 1. třídy.
2. Rozvíjíme žáky v oblasti informačních a komunikačních technologií – odpovídající ICT dovednosti jsou rozvíjeny nejen v samostatném předmětu, který je konzistentně povinně vyučován od 4. až do 9. třídy, ale také i v ostatních předmětech, v nichž je výpočetní technika využívána.
3. Nabízíme nové samostatné předměty k rozvoji klíčových kompetencí tolik potřebných v současném světě – osobnostní a sociální výchovu, finanční gramotnost a mediální výchovu, k rozvoji nejen komunikačních dovedností dramatickou výchovu
4. Nabízíme žákům povinně volitelné předměty dle jejich zájmu a individuální profilace – žáci si mohou vybrat mezi konverzací v anglickém jazyce, sportovními hrami, estetickou výchovou a přírodovědně-technickým seminářem a praktickými činnostmi
- 5 Podporujeme zdravý životní styl a rozvoj pohybových dovedností žáků, využíváme vybavení školy vlastním bazénem – a výuka tělesné výchovy zahrnuje ve všech ročnících i výuku plavání

Naším hlavním cílem je, aby se všem žákům ve školním prostředí dostávalo nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale aby se zde cítili také bezpečně a spokojeně. Chceme být školou otevřenou všem žákům, rodičům, veřejnosti, a to jak obsahem vzdělání, demokratickými principy, respektováním žáka jako osobnosti, širokou nabídkou, diferencovaným přístupem, vztahy ve škole, tak zapojením školy i jejích absolventů do veřejného života.

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Proto usilujeme o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědnými
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. Smyslem a cílem vzdělávání na naší škole je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces, úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu. Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Kompetence k učení

- posilujeme u žáků pozitivní vztah k učení, pochopení smyslu a cíle učení, podporujeme jejich schopnost využít pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- vedeme žáky tak, aby přistupovali zodpovědně a plánovitě k zadaným úkolům
- učíme žáky vyhledávat a třídit potřebné informace a aplikovat je v praxi, motivujeme žáky k učení, připravujeme je na nutnost celoživotního vzdělávání a rozšiřování znalostí a dovedností
- podporujeme učení s porozuměním, schopnost organizovat si proces učení, propojení běžně užívaných informací, znalostí a dovedností do ostatních oborů
- snažíme se vést žáky ke zdravému sebehodnocení a sebezdokonalování
- podporujeme u žáků schopnost vést otevřený dialog a naučit se přijímat a respektovat názory ostatních

Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky k řešení problémů úlohami z praktického života, učíme je hledat různá řešení a nebát se chybovat – práce s chybou je pozitivní nástroj k vyřešení problému

- podněcujeme žáky k vyhledávání informací vhodných k samostatnému řešení, k tvořivosti a logickému i kritickému myšlení
- učíme žáky aplikovat získané dovednosti při řešení různých problémů, obhajovat své postupy řešení, kritice i sebekritice
- podporujeme u žáků různé přijatelné způsoby řešení problému, umožňujeme jim obhájit své postupy řešení problémů, vedeme je k zodpovědnosti za důsledky svého rozhodnutí
- vychováváme žáky k úctě a sebeúctě, podporujeme v nich schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory, schopnost hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke kultivovanému projevu, k výstižnému a logickému vyjadřování svých myšlenek a názorů, ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- zapojujeme žáky vhodně do diskuse, učíme je prezentovat své názory a myšlenky, naslouchat názorům jiných, pomoci správně zvolených argumentů obhajovat své vlastní názory, napomáháme žákům uvědomovat si svoji vlastní identitu, cvičit se v sebeovládání
- vedeme žáky k rozlišování různých typů textů a záznamů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků a jejich porozumění, učíme žáky přemýšlet o nich, vhodně na ně reagovat a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenské komunikace
- motivujeme žáky k využívání běžně dostupných komunikačních prostředků a technologií pro komunikaci s okolním světem v praktickém životě i v mimořádných situacích
- vedeme žáky k porovnávání, rozlišování a třídění úrovně informací a jejich zdrojů z hlediska kvality, pravdivosti, případně možnosti a vhodnosti jejich dalšího využití

Kompetence sociální a personální

- během vzdělávání společně s žáky vytváříme pravidla chování a spolupráce ve skupině, v týmu, vedeme je k respektování těchto pravidel a vyžadujeme jejich dodržování
- vedeme žáky k aktivní spolupráci ve skupině, schopnosti ocenit znalosti a zkušenosti druhých, respektovat různá hlediska spolupráce a čerpat poučení z názorů jiných
- vhodně motivujeme a pozitivně ovlivňujeme kvalitu společné práce, která umožňuje vzájemnou inspiraci a pomoc při učení
- upevňujeme a usměrňujeme dobré mezilidské vztahy v kolektivu, vedeme žáky k ohleduplnému jednání k druhým, pomoci slabším a mladším dětem, podporujeme u žáků ochotu pomoc poskytnout, ale i přijmout ji
- vedeme žáky k upevnění sebedůvěry a pocitu sebeúcty, upevňujeme v nich vědomí, že vzájemnou spoluprací lze naplňovat osobní i společné cíle
- rozvíjíme u žáků schopnost samostatného úsudku, učíme je kriticky hodnotit práci ve skupině, význam své práce i práce ostatních členů týmu, respektovat vzájemné odlišnosti
- motivujeme žáky k utváření příjemné a přátelské atmosféry v kolektivu, přispívat k upevňování mezilidských vztahů, ovládat a řídit vlastní jednání, vedeme je k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky i mezi žáky a dospělými

Kompetence občanské

- ve výuce rozvíjíme základní povědomí o zákonech a společenských normách, dbáme na dodržování základních principů a pravidel chování, usilujeme o to, aby si žáci dokázali uvědomit nejen svá práva, ale i povinnosti ve škole i mimo ni, nést zodpovědnost za své činy a jednání
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory a přesvědčení druhých, byli se schopni vcítit do situace jiných lidí, dokázali být vstřícní k žákům a lidem z odlišného sociokulturního prostředí, s národnostními rozdíly, s jiným náboženským vyznáním, k handicapovaným
- vychováváme žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví, usilujeme o to, aby žáci pochopili nutnost zodpovědného chování v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, aby dokázali odmítnout a dle svých možností se postavit proti fyzickému a psychickému násilí, proti sociálně patologickým jevům chování (drogy, šikana, kriminalita)
- vychováváme žáky k pozitivnímu vztahu k přírodě, k pochopení významu kvalitního životního prostředí a jeho ovlivňování činností člověka v zájmu podpory a ochrany zdraví, k vědomému respektování požadavků na kvalitu životního prostředí, k chápání základních ekologických souvislostí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- seznamujeme žáky s našimi lidovými tradicemi, kulturně-historickým dědictvím, uměleckými díly, podporujeme u nich pozitivní postoj a smysl pro kulturu a tvořivost, motivujeme žáky k aktivní účasti na kulturních a sportovních akcích a soutěžích ve škole i mimo školu, k čestné reprezentaci školy svým chováním, znalostmi, zručností a umem

Kompetence pracovní

- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel bezpečnosti a chování, k plnění svých povinností, k bezpečnému a efektivnímu používání vybavení školy, nástrojů, přístrojů a materiálů
- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti, vedeme je ke kladnému vztahu k práci jak manuální, tak duševní, k odpovědnosti za svou práci, dbáme, aby si vážili nejen práce své, ale i práce druhých
- motivujeme žáky k využívání získaných vědomostí, znalostí a dovedností k jejich budoucímu profesnímu zaměření, ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a volbě vhodného dalšího studia
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a reálnému posouzení svých možností při volbě povolání, formujeme žákovu osobnost k rozvoji zdravého sebevědomí a uplatnění se na trhu práce

3.3 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Za žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) považujeme žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. až 5. stupně. Pro žáky se SVP využíváme podpůrná opatření podle doporučení školy, školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory v oblasti metod výuky, organizace výuky a zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP). Vypracování PLPP je zcela v kompetenci školy. PLPP představuje minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, u nichž je možné prostřednictvím drobných úprav dosáhnout zlepšení.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

- Zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory, kterých chceme se žákem dosáhnout, a způsob vyhodnocování jeho naplňování.
- PLPP zpracovává třídní učitel ve spolupráci s dalšími vyučujícími, speciálním pedagogem a výchovným radcem, má písemnou podobu.
- Vypracovaný PLPP projedná třídní učitel a zástupce Školního poradenského pracoviště se zákonným zástupcem žáka, který PLPP podepíše.
- PLPP je uložen u výchovného poradce.
- Po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. V případě, že poskytnutá podpůrná opatření nestačila, škola doporučí zákonnému zástupci žáka vyšetření v poradenském zařízení, od kterého obdrží škola Doporučení pro vzdělávání žáka, v němž bude uveden stupeň podpůrných opatření a doporučení pro práci se žákem.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení a informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se SVP

- Jeho konečná podoba je zpracována po vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení a po vzájemné komunikaci školského poradenského zařízení a školy, za kterou jedná pověřený pracovník.
- V konečné podobě přichází ze školského poradenského zařízení datovou schránkou do školy, kde je mu přiděleno číslo jednací.
- Doporučení projednají pracovníci Školního poradenského zařízení s třídním učitelem a zákonným zástupcem žáka. Zákonný zástupce podepíše informovaný souhlas, který obsahuje souhlas s poskytováním podpůrných opatření, informace o důsledcích vyplývajících z poskytování podpůrných opatření a informace o organizačních změnách, které mohou nastat v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření.
- Dokumentace je shromážděna u výchovného poradce.
- Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP)
- Pokud má žák v Doporučení pro vzdělávání doporučeno vypracování IVP, zákonný zástupce písemně požádá o vzdělávání dle IVP.

- Ředitel školy vydá písemné rozhodnutí o vzdělávání dle IVP. Škola musí do 30 dnů od doručení Doporučení ke vzdělávání ze školského poradenského pracoviště IVP vypracovat, projednat se zákonným zástupcem, který IVP podepíše. Podpis IVP je zároveň písemným informovaným souhlasem se vzděláváním podle vypracovaného IVP.
- IVP zpracovává třídní učitel ve spolupráci s konkrétními vyučujícími žáka, speciálním pedagogem a výchovným poradcem. Má písemnou podobu.
- IVP obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání, časovém a obsahovém rozvržení, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka. Je to otevřený dokument, který může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka, může být vypracován i pro kratší období, než je školní rok.
- Dle Doporučení školského poradenského zařízení lze žákům od 3. stupně podpůrných opatření v IVP provést úpravy vzdělávacích obsahů. Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy, nebo lze celý vzdělávací obsah nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru. V případě doporučení úpravy očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se bude vycházet z doporučené minimální úrovně výstupů v platném RVP ZV s přihlédnutím ke speciálním vzdělávacím potřebám žáka a se snahou o dosažení jeho osobního maxima. Tato úroveň bude zapracována do IVP.
- S vypracovaným IVP se seznámí všichni pedagogičtí pracovníci, kteří se podílejí na vzdělávání žáka.
- IVP je uložen u výchovného poradce.
- IVP je vyhodnocován 1x za rok, zákonný zástupce je s vyhodnocením seznámen. Za zhodnocení IVP je zodpovědný třídní učitel.

PLPP i IVP jsou nastaveny tak, aby umožňovaly rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima.

Podmínky školy pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně pedagogickými centry, zdravotnickými zařízeními, případně dalšími subjekty
- úzká spolupráce s rodinou
- spolupráce pedagogických pracovníků se Školním poradenským pracovištěm
- kvalifikované personální zabezpečení, připravenost pedagogických pracovníků na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- vytvoření vhodných podmínek pro výuku a její organizaci, vytvoření optimálního a podnětného pracovního prostředí
- specifické postupy, metody a formy, umožnění pravidelné relaxace žáků
- individuální práce se žákem, respektování zvláštností a možností žáků
- při výuce a hodnocení zohledňování stupně podpůrných opatření
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- umožnění používání vhodných kompenzačních, relaxačních a didaktických pomůcek
- vypracování individuálních vzdělávacích plánů, jejich dodržování a vyhodnocování
- v případě potřeby zajištění asistenta pedagoga
- výuka v předmětech speciálně pedagogické péče

Předmět speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je v naší škole zařazen podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předmět speciálně pedagogické péče.

Výčet je otevřený a náplň předmětů bude vycházet z doporučení ŠPZ. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznaným podpůrným opatřením v rámci IVP. Předměty speciálně pedagogické péče jsou realizovány v disponibilních hodinách dle učebního plánu. Výuka probíhá jako individuální nebo skupinová s maximálním počtem čtyř žáků ve skupině. Předměty speciálně pedagogické péče nejsou klasifikovány.

3.4 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Za nadaného žáka je považován žák, který při adekvátní podpoře vykazuje vysokou úroveň v jedné či více oblastech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně v celém okruhu činností.

Zjišťování mimořádného nadání provádí školské poradenské zařízení a vzdělávání žáka probíhá dle doporučení ke vzdělávání, příp. dle individuálního vzdělávacího plánu. IVP obsahuje závěry doporučení školského poradenského zařízení, údaje o způsobu poskytování individuální péče, vzdělávací model mimořádně nadaného žáka a seznam doporučených pomůcek. Zpracovává ho třídní učitel ve spolupráci s konkrétními vyučujícími, speciálním pedagogem a výchovným poradcem. Má písemnou podobu a je sestaven a projednán se zákonnými zástupci žáka nejpozději do 30 dnů od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je otevřený dokument a může být doplňován a upravován během školního roku, jednou za pololetí je prováděno jeho vyhodnocení. Poskytování vzdělávání podle IVP se uskutečňuje na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce – je zároveň podpisem vyhotoveného IVP.

Naše škola se snaží rozvíjet a podporovat talent všech žáků. Výuka v hodinách je organizována tak, aby úroveň úkolů umožňovala rozvoj nadaným žákům. Základem práce s nadaným dítětem je důležitá dostupnost činnosti, v níž žák nadání projevuje nebo může projevit. Talentovaní žáci by měli mít možnost svůj talent projevit a kultivovat pod vedením našich učitelů.

Nadaní žáci mohou rozvíjet svůj talent také v různých školních soutěžích, ze kterých mohou postoupit do dalších, mimoškolních kol.

K tomu, aby se nadaný žák vyvíjel zdravě, nebyl jednostranně zaměřen, dobře se rozvíjela jeho osobnost, jeho fyzický a psychický rozvoj, emocionalita, by měla přispět souhra všech, kteří se na výuce žáka podílejí. Nutná je i úzká spolupráce s rodinou a pedagogicko-psychologickým pracovištěm.

Mimořádně nadaní žáci mohou navštěvovat některé předměty ve vyšším ročníku nebo mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

3.5 POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB – ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISTIŠTĚ

Poradenské služby na naší škole zajišťuje školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP).

Poradenské služby poskytované školou

- poradenství zákonným zástupcům žáka v oblasti výchovy, vzdělávání, stylů a strategií učení, postupech při neprospěchu žáka, prevence školní neúspěšnosti
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů
- poradenství v obtížných životních situacích žákům i jejich zákonným zástupcům v souvislosti s výukou
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- kariérové poradenství, vhodná volba dalšího vzdělávání
- podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků
- poskytování informací o službách dalších poradenských zařízení a spolupráce s nimi
- metodická podpora učitelům v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP

ŠPP tvoří na naší škole výchovný poradce, speciální pedagog, metodik prevence a kariévní poradce. Činnost školního poradenského pracoviště vede vedoucí pracoviště, který také sestavuje plán práce ŠPP. se školskými poradenskými zařízeními komunikují všichni pracovníci ŠPP, vyjednávání obsahů doporučení ke vzdělávání zastřešuje výchovný poradce.

Výchovný poradce

- uchovává dokumentaci spojenou se svou činností v ŠPP a doporučení ke vzdělávání žáků se SVP
- kontroluje školní matriku v souvislosti se zápisem podpůrných opatření jednotlivých žáků
- poskytuje žákům a jejich zákonným zástupcům konzultační hodiny
- pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporují komunikaci mezi zákonnými zástupci, učiteli a žáky
- je v kontaktu s odděleními péče o dítě příslušných úřadů, pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry, středisky výchovné péče, Policií ČR a dalšími organizacemi
- spolupracuje se školním metodikem prevence, pomáhá vytvářet a realizovat preventivní program školy

Školní speciální pedagog

- koordinuje speciálně-pedagogické poradenství ve škole
- připravuje a ovlivňuje podmínky pro integraci dětí s přiznaným podpůrným opatřením ve spolupráci s dalšími odborníky
- dlouhodobě sleduje a pravidelně vyhodnocuje proces integrace
- provádí speciálně-pedagogické diagnostické činnosti
- pomáhá vytvářet a koordinovat vznik PLPP a IVP pro žáky se SVP
- realizuje speciálně pedagogické vzdělávací činnosti a poskytuje reedukační péči žákům se SVP
- navrhuje a pomáhá realizovat opatření, která směřují ke zkvalitnění vzdělávací práce školy v oblasti speciální pedagogiky

- poskytuje pedagogickým pracovníkům školy metodickou pomoc a odborné informace z oblasti speciální pedagogiky, pomáhá při jejich aplikaci
- spolupracuje se speciálně pedagogickým centrem a dalšími specializovanými pracovišti
- poskytuje poradenskou a konzultační pomoc rodičům žáků nebo jejich zákonným zástupcům

Metodik prevence

- spolupracuje se všemi členy ŠPP
- spolupracuje s třídními učiteli
- vytváří Minimální preventivní program a Krizový plán školy
- zajišťuje program prevence zneužívání návykových látek a negativních jevů ve škole
- sleduje aktuální situaci na škole a inovuje strategie přístupu k prevenci
- poskytuje odborné vedení a metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům školy při realizaci preventivního programu školy a při provádění jednotlivých preventivních aktivit
- koordinuje poskytování preventivních a vzdělávacích akcí pro žáky na dané škole
- spolupracuje s institucemi, které zajišťují odbornou pomoc v problematice prevence a zneužívání návykových látek
- zajišťuje informovanost žáků, rodičů nebo jejich zákonných zástupců o činnosti institucí, které poskytují pomoc dětem, které mají problémy se závislostmi nebo jinými negativními jevy v jejich vývoji
- spolupracuje se středisky výchovné péče, s krizovými centry a dalšími institucemi, které poskytují primární, sekundární i terciální péči ve státních i nestátních zařízeních
- ve spolupráci s dalšími odborníky poskytuje konzultační a poradenskou pomoc rodičům
- podílí se na akcích pořádaných školou v oblasti volnočasových aktivit

Kariérní poradce

- zajišťuje kariérní poradenství a pomoc žákům a jejich zákonným zástupcům při rozhodování o další profesní dráze
- provádí individuální šetření ve spolupráci s třídním učitelem
- předává žákům, zákonným zástupcům i třídním učitelům daných ročníků informace o studijních možnostech
- zajišťuje skupinové návštěvy na informačním poradenském středisku úřadu práce
- zprostředkovává besedy se zástupci středních škol, předává brožury, letáky
- pořádá pro žáky a zákonné zástupce informační schůzky

Zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Všichni pracovníci ŠPP komunikují s institucemi, které jsou nějak zapojeny nebo mají vliv na vzdělávání a výchovu žáků, dle potřeby pomáhají v komunikaci s těmito subjekty i dalším pedagogickým pracovníkům.

3.6 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí vzdělávání.

Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

V etapě základního vzdělávání jsou povinně vymezena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

3.6.1 Osobnostní a sociální výchova

Hlavním cílem osobnostní a sociální výchovy (dále jen OSV) je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem OSV je to, že se učivem stává sám žák, konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Přínos průřezového tématu

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. K onfiktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny
- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj.

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

3.6.2 Výchova demokratického občana

Výchova demokratického občana (dále jen VDO) má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti.

Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, s ohledem na zájem celku, s vědomím

svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Přínos průřezového tématu

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí
- a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti
- a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti.

- Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost,

řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (dále jen EGS) prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Přínos průřezového tématu

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy, prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a na dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu

- Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

3.6.4 Multikulturní výchova

Multikulturní výchova (dále jen MKV) zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. u menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou.

Přínos průřezového tématu

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.
- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám
- Tematické okruhy průřezového tématu
- Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky

diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

- Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

3.6.5 Environmentální výchova

Environmentální výchova (dále EV) vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. K pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje, a to žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty

- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy průřezového tématu

- Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
- Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky

zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

3.6.6 Mediální výchova

Mediální výchova (dále jen MDV) má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Přínos průřezového tématu

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu
- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy receptivních činností

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a

představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

- Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností

- Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
- Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Začlenění průřezových témat je shrnuto v tabulce, formy práce realizace průřezových témat jsou možné takto:

- integrace průřezových témat do předmětu
- plnění formou projektu
- výstup v samostatném předmětu

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	OZNAČENÍ	1. STUPEŇ	2. STUPEŇ		
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
A) osobnostní rozvoj			VÝSTUP v SAMOSTATNÉM PŘEDMĚTU		
a) rozvoj schopností poznávání	OSV OR 1	M 1.–5. roč.			
b) sebepoznání a sebepojetí	OSV OR 2	ČJ 5. roč.			
c) seberegulace a sebeorganizace	OSV OR 3	ČJ 5. roč.			
d) psychohygienu	OSV OR 4	ČJ 3. roč.			
e) kreativita	OSV OR 5	VV 4. roč.			
B) sociální rozvoj					
a) poznávání lidí	OSV SR 1	PRV 3. roč.			
b) mezilidské vztahy	OSV SR 2	ČJ 2. roč.			
c) komunikace	OSV SR 3	ČJ 4. roč.			
d) kooperace a kompetice	OSV SR 4	TV 4. roč.			
C) morální rozvoj					
a) řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OSV MR 1	ČJ 5. roč.			
b) hodnoty, postoje, praktická etika	OSV MR 2	ČJ 5. roč.			
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
A) občanská společnost a škola	VDO 1		PROJEKT 3. roč. PRV, ČJ	PROJEKT 9. roč. D, Z, VV	Vko 8. roč.
B) občan, občanská společnost a stát	VDO 2				
C) formy participace občanů v politickém životě	VDO 3				
D) principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO 4				
3. VÝCHOVA k MYŠLENÍ v EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
A) Evropa a svět nás zajímá	EGS 1	PROJEKT	PROJEKT	---	
B) objevujeme Evropu a svět	EGS 2	5. roč.	8. roč.	---	
C) jsme Evropané	EGS 3	ČAS	Z, ČJ, HV, VV	Vko 9. roč.	
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
A) kulturní diference	MKV 1		PROJEKT 4. roč. AJ, VV	PROJEKT 7. roč. CJ, HV, VV	OSV 6. roč.
B) lidské vztahy	MKV 2				
C) etnický původ	MKV 3				
D) multikulturalita	MKV 4				
E) princip solidárního smíru a solidarity	MKV 5				
5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
A) ekosystémy	ENV 1	PROJEKT 1. + 2. roč. PRV, ČJ, VV, PČ	PROJEKT 6. roč. PŘ, PČ, VV		
B) základní podmínky života	ENV 2				
C) lidské aktivity a problémy životního prostředí	ENV 3				
D) vztah člověka k prostředí	ENV 4				
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
A) kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MED 1	PROJEKT 5. roč. ČJ, VV, INF	VÝSTUP v SAMOSTATNÉM PŘEDMĚTU		
B) interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	MED 2				
C) stavba mediálních sdělení	MED 3				
D) vnímání autora mediálních sdělení	MED 4				
E) fungování a vliv médií ve společnosti	MED 5				
F) tvorba mediálního sdělení	MED 6				
G) práce v realizačním týmu	MED 7				

4 UČEBNÍ PLÁN

Předmět	Ročník					Celkem hodin	Disp. Hodiny
	1.	2.	3.	4.	5.		
Učební plán							
Jazyk a jazyková komunikace							
Český jazyk a literatura	7+2	7+1	7+1	6+1	6	33	5
Cizí jazyk (Aj)	0+1	0+2	3	3	3	9	3
Matematika a její aplikace							
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	4
Informatika	-	-	-	1	1	2	
Člověk a jeho svět							
Prvouka	2	2	2+1	-	-	6	1
Člověk a jeho svět	-	-	-	3	2+1	5	1
Umění a kultura							
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví							
Tělesná výchova	2	2	2+1	2	2	10	1
Člověk a svět práce							
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
Dramatická výchova	-	-	-	-	0+1	0	1
						102	16
Počet hodin týdně celkem	21	22	25	25	25	118	

Předmět	Ročník				Celkem hodin	Disp. hodiny
	6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace						
Český jazyk a literatura	4	4	3+1	4+1	15	2
Anglický jazyk - 1. cizí jazyk	3	3	3	3	12	
Nj/Rj - 2. cizí jazyk	0	2	2	2	6	
Matematika a její aplikace						
Matematika	4	4	3+1	4+1	15	2
Informační a komunikační technologie						
Informatika	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda						
Chemie	-	-	2	2	20	7
Fyzika	2	2	1	1+1		
Přírodopis	2	2	1+1	1+1		
Zeměpis	1+1	1+1	1+1	1+1		
Člověk a společnost						
Dějepis	2	2	2	2	10	
	1	-	1	-		
Výchova k občanství						
Umění a kultura						
Hudební výchova	1	1	1	1	9	
Výtvarná výchova	2	1	1	1		
Člověk a zdraví						
Výchova ke zdraví	-	1	-	1	10	
Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce						
Pracovní činnosti	1	1	1	-	3	
Povinně volitelné předměty	-	0+2	0+2	-	0	4
Osobnostní a sociální výchova	0+1	-	-	-	0	1
Finanční gramotnost	-	-	0+1	-	0	1
Mediální výchova	-	-	-	0+1	0	1
					104	18
Počet hodin týdně	28	30	32	32	122	

Povinně volitelné předměty:

- Anglická konverzace – Sportovní hry – Estetický seminář
- Přírodovědně-technický seminář – Praktické činnosti

Poznámky k učebnímu plánu

- Učební plán je seznam předmětů povinných, povinně volitelných, ostatních předmětů, příp. tzv. doplňujících vzdělávacích oborů.
- V plánu je stanovena hodinová dotace jednotlivých vyučovacích předmětů – jsou využívány buď minimální časové dotace dané RVP ZV, popř. je jejich počet navýšen z tzv. disponibilních hodin.
- Na 1. stupni je realizován plavecký výcvik v rozsahu 40 hodin.
- Na 1. stupni je dle zájmu žáků vyučován nepovinný předmět náboženství.
- Cizí jazyk – anglický jazyk – je vyučován od 1. ročníku.
- Další cizí jazyk – německý jazyk/ruský jazyk – si žáci volí na konci 6. ročníku, daný zvolený další cizí jazyk je vyučován v 7., 8. a 9. ročníku v celkovém rozsahu 6 hodin.
- Informatika je vyučována konzistentně od 4. do 9. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně, z důvodu efektivity výuky může být také vyučována ve 2hodinových blocích 1x za 14 dní.
- Povinně volitelné předměty anglická konverzace, sportovní hry, estetická výchova, přírodovědně-technický seminář a praktické činnosti jsou na 2. stupni vyučovány v 7. a 8. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Tyto předměty jsou pak pro žáky povinné a po oba ročníky neměnné. Na zařazení povinně volitelných předmětů je využívána disponibilní časová dotace.
- Počet povinně volitelných předmětů a skupin se mění v každém školním roce. V povinně volitelných předmětech se mohou setkávat žáci z různých tříd stejného ročníku. Nabídka povinně volitelných předmětů je aktualizována podle zájmů žáků a provozních podmínek školy. Povinně volitelné předměty mohou být z důvodu efektivity výuky vyučovány ve 2hodinových blocích 1x za 14 dní.

5 VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu, k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

ČESKÝ JAZYK

Ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vychází vyučovací předmět Český jazyk, který je vyučován od 1. do 9. ročníku dle učebního plánu. Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách, příp. v učebně informatiky. Součástí vyučování jsou jak návštěvy kulturních a společenských akcí, návštěvy divadelních a filmových představení, muzeí, galerií, tak i práce s odbornou literaturou a využívání všech dostupných moderních pomůcek a technologií.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- rozvíjíme dovednosti potřebné k osvojení učiva
- rozvíjíme a upevňujeme jazykové dovednosti a vedeme k pochopení základních mluvnických pravidel a jejich zařazení do systému jazyka
- vedeme ke čtení s porozuměním a k orientaci v textu
- vedeme k efektivnímu získávání poznatků z odborné literatury (např. jazykové příručky) a k práci s populárně naučnou literaturou (např. encyklopedie)
- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby a vlastní literární práce
- vedeme k přípravě samostatných mluvených i písemných projevů
- vedeme k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a ke zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- připravujeme na účast v literárních soutěžích a podporujeme účast na vhodných kulturních akcích
- motivujeme k pochopení jazyka jako důležitého nástroje pro celoživotní vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme ke kritickému myšlení a práci s chybou
- vedeme ke zdokonalování svých rozhodovacích schopností při řešení problémových úloh jazykového typu a ke zdokonalování schopnosti volit správné jazykové prostředky pro vlastní interpretaci a následné plnění zadaných úkolů
- vedeme k využívání co nejširšího množství zdrojů, jejich kritickému vyhodnocování a zpracování
- motivujeme ke spolupráci při tvorbě projektů, besídek, soutěží apod.
- učíme srovnávat mluvnická pravidla mateřského a cizího jazyka

Kompetence komunikativní

- vedeme k vhodnému využívání spisovných jazykových prostředků (prostřednictvím slohového učiva i úkolů jazykových), ke kultivovanému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedeme k zapojování do diskuze, k obhajování vlastních názorů, k výstižné argumentaci i prezentaci
- vedeme k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb, prožitků a ke sdělování názorů

Kompetence sociální a personální

- vedeme ke spolupráci ve skupinkách, vzájemné pomoci i k respektování názorů druhých
- vytváříme příležitosti, které vedou ke vzájemné komunikaci a spolupráci mezi žáky
- vedeme k sebehodnocení, k hodnocení vlastní práce
- klademe důraz na respektování práce a úspěchu druhých

Kompetence občanské

- vedeme k dodržování základních principů a společenských norem chování (slušné chování, solidarita, tolerance, úcta k starším lidem, pomoc slabším) a k respektování přesvědčení a názoru jiných
- motivujeme k zájmu o kulturní dědictví, historii a tradice
- organizujeme návštěvy knihoven a kulturních akcí – divadelních představení, výstav, návštěv galerií, muzeí apod.

Kompetence pracovní

- vedeme k organizování a plánování učení a k dodržování hygieny práce
- vytváříme příležitosti k využívání znalostí v praxi
- požadujeme dodržování dohodnutých pravidel i smluvených termínů

5.1.1 Čj jazyková výchova

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	rozlišuje písmena (hlásky), spojuje písmena do slabik, slabiky do slov, slova do jednoduchých vět, ve větě spočítá slova, ve slovech spočítá slabiky a hlásky, dělí slovo na slabiky a hlásky, rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky a slabiky	jazykové, sluchové a zrakové rozlišení hlásek, analýza a syntéza hlásek a slabik, slabiky otevřené a zavřené
ČJL-3-2-08	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	pozná, čím věta začíná a končí a seznamuje se s pravidly psaní vlastních jmen	velké písmeno na začátku věty, znaménka na konci věty, opis, přepis, diktát písmen, slabik, slov a jednoduchých vět, kontrola psaného textu, doplňování písmen v online prostředí

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	zvládá rozlišit zvukovou a grafickou podobu slova, umí rozdělit větu na slova, slova na slabiky a hlásky, uvědomuje si důležitost pořádku slov ve větě a posloupnost vět v textu, při psaní dělí slova na konci řádku a píše jednoduchý diktát, vyjmenovává krátké a dlouhé samohlásky, dvojhásky a tvrdé, měkké a obojetné souhlásky, vyjmenovává českou abecedu a řadí jednoduchá slova podle abecedy	věta, slovo, slabika, písmeno, hláska, pořádek slov ve větě, dělení slov na konci řádku, samohlásky krátké a dlouhé, dvojhásky, souhlásky tvrdé měkké a obojetné, abeceda, řazení slov podle abecedy
ČJL-3-2-02	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	uvědomuje si význam slov a rozšiřuje si slovní zásobu, určuje slovo nadřazené, slova podřazená a souřadná, tvoří slova opačného, stejného nebo podobného významu, vysvětlí slova mnohoznačná a rozezná slova citově zabarvená	slova nadřazená, podřazená a souřadná, synonyma, antonyma, slova mnohoznačná, citově zabarvená
ČJL-3-2-04	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	seznamuje se s některými slovními druhy	slovní druhy - podstatná jména, slovesa, předložky a spojky
ČJL-3-2-05	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary	snaží se mluvit gramaticky správně, rozvíjí slovní zásobu	rozvoj slovní zásoby

	podstatných jmen, přídavných jmen a sloves		
ČJL-3-2-06	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	rozlišuje větu jednoduchou od souvětí, použitím vhodných spojek tvoří jednoduchá souvětí	věta jednoduchá a souvětí
ČJL-3-2-07	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	rozlišuje a třídí věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací a píše je s náležitými znaménky, při čtení používá správnou intonaci	druhy vět - oznamovací, tázací, přací a rozkazovací, správná intonace a diakritická znaménka
ČJL-3-2-08	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	odůvodňuje a píše správně ú, ů, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, správně vyslovuje a píše slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	psaní ú/ů, třídění souhlásek na tvrdé, měkké a obojetné, osvojení pravopisu po tvrdých a měkkých souhláskách, slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, třídění podstatných jmen na jména vlastní a obecná a psaní velkých písmen u vlastních jmen

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	opakuje si stavbu slova, písmeno, hláska, samohláska, souhláska, řadí i vyhledává slova podle abecedy	slovo, slabika, souhláskové skupiny, párové souhlásky, abeceda
ČJL-3-2-02	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	uvědomuje si význam slov, určuje slovo nadřazené, vyhledává slova souřadná, podřazená, citově zabarvená, spisovná, nespisovná, příbuzná, synonyma, antonyma	slova souznačná, nadřazená, podřazená, slova příbuzná a slova opačného významu, spisovná a nespisovná, citově zabarvená
ČJL-3-2-03	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	seznáme se s rozlišením slovních druhů na ohebné a neohebné	slova ohebná a neohebná, hry se slovy, tvoření slov
ČJL-3-2-04	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	vyhledá v textu podstatná jména, slovesa, předložky a spojky, seznámí se s ostatními slovními druhy, uvědomuje si rozdílnost čtení a psaní u předložek	slovní druhy, čtení a psaní předložek
ČJL-3-2-05	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	seznáme se s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen a sloves	rod, číslo, pád podstatných jmen, osoba, číslo, čas u sloves
ČJL-3-2-06	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	rozpozná větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	spojovací prostředky (spojky, příslovce, vztážná zájmena) věta jednoduchá a souvětí
ČJL-3-2-07	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a	píše a rozlišuje správně věty podle druhu, v mluveném	druhy vět, správné použití diakritických znamének

	k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	projevu umí použít vhodné jazykové a zvukové prostředky	
ČJL-3-2-08	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	učí se pravidla psaní i/y po obojetných souhláskách uprostřed slov, píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, slabiky s ě, píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	vyjmenovaná slova a často užívaná slova příbuzná, slova se slabikami obsahujícími ě, vlastní jména osob, zvířat a věcí, procvičování pravopisu v online prostředí

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-5-2-01	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	učí se porovnávat významy slov	slova jednoznačná, mnohoznačná, slova stejného a opačného významu, slova spisovná a nespisovná, slova citově zbarvená
ČJL-5-2-02	rozlišuje ve slově kořen, část příponou, předponou a koncovku	učí se rozlišovat kořen slova, předponu a příponou část	stavba slova, obtížnější slova příbuzná
ČJL-5-2-03	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	učí se zařazovat slova do slovních druhů, určí slovní druhy ohebné a neohebné, a učí se používat gramaticky správné tvary slov	slovní druhy, skloňování podstatných jmen, časování sloves, mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves
ČJL-5-2-04	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	rozliší spisovné a nespisovné tvary slov	spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-5-2-05	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	učí se rozpoznávat základní větné členy, určovat nevyjádřený a všeobecný podmět ve větě, graficky vyznačovat základní skladební dvojici	základní skladební dvojice
ČJL-5-2-06	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	umí rozpoznat větu jednoduchou a souvětí, učí se měnit věty jednoduché v souvětí	věta jednoduchá, souvětí, rozvíjení vět jednoduchých v souvětí
ČJL-5-2-07	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	aplikuje vhodné spojovací výrazy do souvětí, umí napsat vzorec souvětí	spojovací výrazy, větné vzorce
ČJL-5-2-08	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	prohlubuje znalost pravopisu po obojetných souhláskách, seznamuje se s výjimkami	pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov
ČJL-5-2-09	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	učí se základním syntaktickým pravidlům pravopisu	shoda přísudku s podmětem

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-5-2-01	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	porovnává slova různých významů a používá je v mluveném i psaném	synonyma, homonyma, antonyma, slova nadřazená, podřazená, souřadná

		projevu, rozšiřuje si slovní zásobu	
ČJL-5-2-02	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	pozná kořen předponu, příponu a koncovku	tvoření slov, stavba slova, obtížnější slova příbuzná
ČJL-5-2-03	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	ovládá zařazování slov podle slovních druhů, zdokonaluje se ve skloňování podstatných jmen a časování sloves, učí se skloňovat přídavná jména, seznámí se se skloňováním přídavných jmen přivlastňovacích a některých osobních zájmen a číslovek, seznámí se s druhy zájmen a číslovek	tvarosloví - slovní druhy, druhy přídavných jmen, skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých, druhy zájmen a číslovek, časování sloves, slovesný způsob
ČJL-5-2-04	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	zvládá rozlišit spisovná a nespisovná slova a používá je ve svých projevech	spisovný a nespisovný jazyk, rozbor textu
ČJL-5-2-05	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	vyhledá, určí a správně graficky zaznamená podmět a přísudek, podmět nevyjádřený, všeobecný, učí se rozpoznávat druhy přísudků	základní skladební dvojice úplná a neúplná, podmět nevyjádřený a všeobecný, několikanásobný přísudek
ČJL-5-2-06	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	určí a vytvoří větu jednoduchou a souvětí	stavba souvětí, větné vzorce
ČJL-5-2-07	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	zdokonaluje se v používání spojovacích výrazů v souvětích	spojky, vztažná zájmena, příslovce
ČJL-5-2-08	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	prohlubuje znalosti pravopisu ve vyjmenovaných slovech a slovech k nim příbuzných	pravopis příbuzných a vyjmenovaných slov
ČJL-5-2-09	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	ovládá shodu přísudku s podmětem	pravopis - shoda přísudku s podmětem

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova, používá důrazů ve čteném i mluveném slově, dodržuje přízvuk a přiměřené tempo	zvuková stránka jazyka, hláskosloví, spisovná a nespisovná výslovnost, zvuková stránka slova a věty
ČJL-9-2-02	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	rozlišuje slova příbuzná, vhodně je používá v samostatných projevech, rozlišuje způsoby tvoření slov a způsoby obohacování slovní zásoby, vyhledává příklady v textu	nauka o slově, stavba slova, slova příbuzná
ČJL-9-2-03	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	samostatně a efektivně pracuje se slovníky a jazykovými příručkami	pravopis, jazykové příručky

ČJL-9-2-04	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	správně třídí slovní druhy, vybírá z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem, užívá správné tvary slov a určuje mluvnické kategorie	tvarosloví, slovní druhy, ohebné slovní druhy, druhy přídavných jmen-skloňování, druhy zájmen-skloňování, druhy číslovek-skloňování, slovesa - složený a jednoduchý tvar, časování
ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně užívá spojovací výrazy při tvoření souvětí, určuje ve větách základní větné členy, seznámí se s rozvíjejícími větnými členy	skladba, základní skladební dvojice, seznámení se s rozvíjejícími větnými členy, věta jednoduchá, souvětí
ČJL-9-2-07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	v písemném projevu se učí aplikovat pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě	pravopis, pravopisné jevy na hranici předpony a kořene slova, vlastní jména
ČJL-9-2-08	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	snaží se používat spisovný jazyk v mluveném i psaném projevu, rozlišuje spisovné a nespisovné útvary národního jazyka	obecné poučení o jazyce, čeština - jazyk mateřský a národní, rozvrstvení národního jazyka

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-2-02	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření nových slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	tvoří slova různými způsoby a správně je používá v samostatných projevech. rozlišuje způsoby tvoření slov, příklady v textu dokládá nejdůležitějšími způsoby obohacování slovní zásoby, používá výpovědi se synonymy a homonymy, vysvětluje různé významy slov, vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování, prokáže znalost významu přeneseného pojmenování, rozpozná přenesená pojmenování ve frazémeh	slovní zásoba a tvoření slov, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, obrazná pojmenování, termíny, sousloví a rčení
ČJL-9-2-04	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	správně třídí slovní druhy, užívá spisovné tvary slov včetně odchylek od pravidelného ohýbání, vědomě je používá	tvarosloví, slovní druhy (i neohebné), mluvnické významy a tvary slov, slovesný rod, příslovečné spřežky
ČJL-9-2-06	rozlišuje významné vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	upevňuje znalosti ve významových vztazích gramatických jednotek ve větě a učí se rozpoznat významové vztahy v souvětí	skladba, druhy vět podle postoje mluvčího, druhy vedlejších vět, vedlejší věty a větné členy, doplněk
ČJL-9-2-07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i	rozlišuje jména vlastní a obecná, zvládá jejich pravopis, člení výpověď jak foneticky, tak graficky	pravopis - opakování, pravopis vlastních jmen, pravopis morfologický a syntaktický

	syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	na jednotlivé celky v písemném projevu, procvičuje aplikaci pravopisu lexikálního, slootovorného, morfologického a syntaktického ve větě	
--	--	--	--

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	ovládá správnou výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov	slova přejatá (pravopis, výslovnost, skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen)
ČJL-9-2-02	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	ovládá zásady tvoření českých slov, umí v textu vyhledat slova dokládající různé způsoby obohacování slovní zásoby	nauka o tvoření slov, obohacování slovní zásoby
ČJL-9-2-03	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny, Slovníkem cizích slov a Slovníkem českých synonym	pravopis, jazykové příručky
ČJL-9-2-04	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	rozlišuje jednotlivé slovní druhy, dokáže tvořit a používat spisovné tvary	tvarosloví - opakování, slovesný vid
ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	dokáže rozlišit významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba - opakování, věta jednočlenná, dvočlenná, větný ekvivalent, věta jednoduchá, souvětí podřadné, souřadné, významový poměr mezi souřadně spojenými větami a několikanásobnými větnými členy, spojovací výrazy v souvětí
ČJL-9-2-07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	umí aplikovat zásady českého pravopisu	pravopis, interpunkce v souvětí

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-2-03	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	dokáže samostatně pracovat s jazykovým příručkami	práce se slovníky a jazykovými příručkami
ČJL-9-2-04	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	umí rozeznat slovní druhy a dokáže je vědomě používat	tvarosloví, slovní druhy ohebné a neohebné, slovesa - přechodníky, slovesné třídy, stupňování příslovcí

ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	napravuje prohrěšky proti spisovnému jazyku, převádí text ze spisovné podoby do spisovné	obecné výklady o češtině, původ a základy vývoje, slovanské jazyky, útvary českého jazyka, jazyková kultura, jazykověda a její disciplíny
ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	rozpozná významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba věty podle postoje mluvčího, souvětí podřadné a souřadné, řeč přímá a nepřímá, samostatný větný člen, vsuvka, věta neúplná
ČJL-9-2-07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	umí aplikovat zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu	pravopis a jeho aplikace při tvorbě vlastního slovního projevu
ČJL-9-2-08	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	rozpozná spisovný jazyk, obecnou češtinu i nářečí, dokáže je správně použít, pracuje s různými ukázkami textu, v nichž rozpozná slovanské jazyky	obecné výklady o češtině, původ a základy vývoje, slovanské jazyky, útvary českého jazyka, jazyková kultura, jazykověda a její disciplíny

5.1.2 Čj komunikační a slohová výchova

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	postupně přechází od slabikování k plynulému čtení slov, vět a přiměřeně náročných text, orientuje se v textu, vyhledává slova v textu, čte s porozuměním	sluchová a hlasová příprava na čtení, postupně plynulé čtení
ČJL-3-1-03	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	seznamuje se se základními pravidly komunikace - správné pozdravení, oslovení, poděkování, omluva dospělému, spolužákovi, odpovědi na otázky celou větou, neskáče do řeči	komunikační dovednosti - pozdrav, oslovení, poděkování, řízený rozhovor
ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	snaží se o pečlivou výslovnost, tvoří smysluplné věty	krátký souvislý projev, tvoření otázek a odpovědí, dechová a hlasová cvičení
ČJL-3-1-05	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	správně dýchá, volí vhodné tempo řeči, mluví přiměřeně hlasitě a zřetelně	základy techniky mluveného projevu - dýchání, tvoření hlasu
ČJL-3-1-06	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	snaží se vyjadřovat jednoduše, jasně a souvisle, volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči	krátké vyprávění, dialog - střídání role mluvčího a posluchače
ČJL-3-1-08	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	snaží se dodržovat základní hygienické návyky při psaní, mít dostatečně uvolněnou ruku, držet správně psací potřeby	příprava na psaní, uvolňovací cviky, základní hygienické návyky při psaní - správné sezení a držení těla, správný úchop psacího náčiní
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	osvojuje si grafickou podobu písmen a číslic, dodržuje správný sklon a velikost, rozlišuje psací a tiskací písmo	psaní malých a velkých písmen psací abecedy, hůlkové písmo, psaní prvních slov, krátkých vět, opis, přepis, diktát, psaní číslic
ČJL-3-1-11	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	popíše situaci na obrázku přiměřeně svému věku, vypráví podle ilustrací	vyprávění podle obrázku, obrázkové osnovy

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	zdokonaluje se ve čtení, čte nahlas i potichu známé i neznámé texty přiměřené náročnosti, zkouší se orientovat v textu a přečtený text vyprávět, vyhledává jednoduché informace v knihách, dětských encyklopediích apod.	čtení těžších víceslabičných slov, textů přiměřených věku, prohlubování správné techniky čtení, čtení s porozuměním, orientace v textu
ČJL-3-1-02	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	soustředěně naslouchá mluvenému slovu, snaží se odpovídat na kladené otázky týkající se textu,	čtení a komunikace jako zdroj informací, naslouchání s porozuměním, klíčová slova

		porozumět pokynům a informacím odpovídajícím jeho věku, vyhledává klíčová slova v textu	
ČJL-3-1-03	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	při běžné komunikaci vhodně používá oslovení, pozdrav, omluvu, vyřídí vzkaz, uvědomuje si základní komunikační pravidla v rozhovoru - střídání role mluvčího a posluchače, zahájení a ukončení dialogu	komunikační dovednosti - pozdrav, oslovení, zdvořilé vystupování, poděkování, základní pravidla dialogu
ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	dbá na pečlivou výslovnost, nesprávnou výslovnost opravuje	mluvený projev - správná výslovnost, intonace
ČJL-3-1-05	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	klade důraz na vhodné tempo řeči a dýchání, mění hlas podle potřeby	základní techniky mluveného projevu (dýchání, melodie)
ČJL-3-1-06	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	užívá vhodné intonaci, tempo a důraz v krátkých mluvených projevech v různých školních i mimoškolních situacích, používá vhodné mimiku a gesta	mluvený projev, mimojazykové prostředky, základní komunikační pravidla
ČJL-3-1-07	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vyprávěním přibližuje ostatním svoje zážitky	vypravování podle dějové posloupnosti, nácvik sestavení osnovy
ČJL-3-1-08	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	upevňuje si základní hygienické návyky při psaní, písemný projev - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	přehlednost, úhlednost, čistota a čitelnost písemného projevu, dodržování hygienických návyků při psaní
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	dodržuje psaní správných malých i velkých tvarů psacího písma, dodržuje správný sklon písma a velikost písmen a kontroluje si vlastní písemný projev	zdokonalování a upevnění psaní správných tvarů všech písmen české abecedy a číslic
ČJL-3-1-10	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	napíše adresu svoji popřípadě školy, popíše jednoduchým způsobem např. své oblíbené zvíře či hračku, napíše přání např. mamince k svátku	psaní jednoduchých sdělení - různé žánry: adresa, dopis, přání, vzkaz, jednoduchý popis

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čte v přiměřeném tempu, plynule, dodržuje intonaci, přízvuk, vhodně frázuje, vyhledává informace v textu	plynulé čtení textů s porozuměním, tvořivá práce s textem, vyhledávání informací
ČJL-3-1-02	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	zúčastněně naslouchá a aktivně zaznamenává slyšené nebo přečtené pokyny, vhodně reaguje na otázky	naslouchání a čtení s porozuměním, čtení vyhledávací, klíčová slova
ČJL-3-1-03	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	zvládá jednoduchý dialog a komunikační pravidla	oslovení, střídání rolí posluchače a mluvčího, zdvořilost, mimojazykové

			prostředky řeči, telefonický rozhovor, omluva, vzkaz
ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	dbá na pečlivou výslovnost a na správnou intonaci	správné použití techniky čtení, melodie, přímá řeč
ČJL-3-1-05	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	ovládá správné dýchání a tempo řeči při mluveném projevu	zdokonalování techniky mluveného projevu
ČJL-3-1-06	volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích	vybírání a užívání vhodných verbálních i nonverbálních prostředků při svém mluveném projevu	utváření vhodných verbálního i nonverbálních prostředků v řeči - mimika, gesta
ČJL-3-1-07	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vypráví příběh podle dané osnovy	sestavení krátkého mluveného projevu, osnova příběhu
ČJL-3-1-08	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	umí správně sedět a držet psací nástroj, dodržuje hygienu zraku	dodržování základních návyků při psaní, sebekontrola
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	při přepisování textu dodržuje správné tvary písmen a číslic a kontroluje vlastní písemný projev	správné tvary písmen a číslic, sebekontrola
ČJL-3-1-10	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	vzkaz, omluvenka, pozvánka, pozdrav, blahopřání, adresa
ČJL-3-1-11	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	sestaví jednoduchý příběh na základě dějové posloupnosti	vypravování, dějová posloupnost, orientace v textu

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	zvládá čtení s porozuměním, čte plynule se správnou intonací a přízvukem. Čte potichu.	text, nadpis, odstavec - čtení praktické, čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení
ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	třídí podstatné a okrajové informace, orientuje se v textu, vyhledává klíčová slova	práce s textem - tvorba otázek, členění textu
ČJL-5-1-03	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	pozná orientační prvky a návaznost v textu, dokončí jednoduchý text a doplní jej podle smyslu	dokončení nebo doplnění oznámení, pozvánky, popisu, vypravování
ČJL-5-1-04	reprodukuje obsah přiměřeně složitějšího sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	reprodukuje přečtený text,	čtení literárních textů a jejich reprodukce
ČJL-5-1-05	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	v konkrétní situaci vyzkouší základní komunikační pravidla, učí se vést dialog	komunikační pravidla, diskuse, pravidla rozhovoru, telefonický rozhovor, vzkaz
ČJL-5-1-06	rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	seznamuje se s podstatnými prvky manipulativní komunikace	reklamní sdělení, test, obraz

ČJL-5-1-07	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	vyjadřuje se vhodnými jazykovými i mimojazykovými prostředky řeči	zdvořilé vystupování, verbální i nonverbální kontakt, dialog
ČJL-5-1-08	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	umí rozlišit slova spisovná, nespisovná, nářečí	spisovná a nespisovná řeč, hovorová řeč, nářečí, vypravování
ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	zvládá napsat jednoduchý komunikační žánr	zpráva, omluva, vzkaz, oznámení, vyplnění jednoduchého dotazníku
ČJL-5-1-10	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	učí se sestavovat osnovu příběhu a vytvořit krátký mluvený nebo písemný projev	vypravování, popis - sestavení osnovy, vyprávění podle ní

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čte plynule nahlas i potichu náročnější texty	praktické a věcné čtení, kontrola porozumění
ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	učí se dělat výpisky z článků, vyhledává klíčová slova, umí dobře rozpoznat podstatné a vedlejší informace v textu	členění textů na odstavce, výpisky, příprava referátů, aktualit
ČJL-5-1-03	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	rozpozná a posoudí úplné a neúplné sdělení	písemné žánry - dopis, zpráva, aktualita, referát
ČJL-5-1-04	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	zapamatuje si a následně reprodukuje podstatná fakta	klíčová slova - výpisky, myšlenkové a pojmové mapy
ČJL-5-1-05	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	ovládá základní komunikační pravidla	dialog, diskuse, rozhovor
ČJL-5-1-06	rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	rozpozná záměr reklamy, chápe principy manipulace	znaky bulvárních sdělení, věrohodnost informací, klamavá zpráva
ČJL-5-1-07	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	vyjadřuje se vhodnými jazykovými prostředky, ovládá techniku mluvení, gesta a mimiku těla,	technika mluvení, srozumitelnost, výslovnost, nonverbální komunikace (mimika, gestikulace ad.)
ČJL-5-1-08	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	nacvičuje a ovládá komunikaci ve škole i mimo ni	mluvený projev, komunikace v různých situacích (škola, domov, ulice)
ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	umí napsat jednoduché komunikační žánry	vypravování, popis, zpráva, oznámení, referát, inzerát, dopis, pozvánka
ČJL-5-1-10	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo	zvládá sestavení osnovy děje a jeho dokončení, dodržuje časovou posloupnost,	vypravování, popis pracovního postupu,

	písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	podle osnovy vytvoří písemný nebo mluvený projev, uspořádá text do odstavců	sestavení osnovy, dokončení děje
--	--	---	----------------------------------

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-1-02	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	učí se rozeznat subjektivní a objektivní sdělení a nalézat komunikační záměr	vyplňování jednoduchých tiskopisů; jednoduché komunikační žánry; dopis (osobní, úřední), e-mail
ČJL-9-1-04	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	vyjadřuje se kultivovaně, výstižně, srozumitelně, věcně a jazykově správně, využívá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci	vypravování
ČJL-9-1-05	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému záměru	rozlišuje spisovnou nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá dle komunikační situace, v mluveném projevu zohledňuje prostředí a adresáty projevu	mluvený a psaný projev, vypravování, popis
ČJL-9-1-06	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	v mluveném projevu užívá verbální i neverbální prostředky, uplatňuje zásady mluveného projevu (intonace, přízvuk, pauza, tempo řeči)	verbální a neverbální komunikace
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah	vyhledává klíčová slova a hlavní myšlenky textu, sestavuje otázky a stručné poznámky, učí se napsat výpisky nebo výtah z krátkého textu, s oporou o text zkouší připravit a přečíst referát, čte pozorně a přiměřeně rychle	čtení (praktické a věcné), práce s textem - výpisky, výtah
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	orientuje se ve spisovném a nespisovném projevu a vyjadřuje se vhodnými jazykovými prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru, obohacuje si slovní zásobu, osvojuje si nová slova, užívá výrazy adekvátní pro daný slohový útvar	mluvený a psaný projev, vypravování, popis
JL-9-1-10	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	dokáže využívat poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu, zapojuje se do tvořivé práce s textem, snaží se o vlastní tvořivé psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	vlastní tvořivé psaní krátkých textů

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-1-02	rolišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	rozezná subjektivní a objektivní sdělení a nalézá komunikační záměr	líčení
ČJL-9-1-04	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci	popis, charakteristika
ČJL-9-1-06	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	upevňuje si vhodné užívání verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	vypravování
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	dokáže vyhledat klíčová slova a hlavní myšlenky textu, sestavuje otázky a stručné poznámky, zvládne napsat výpisky nebo výtah z krátkého textu, s oporou o text připraví a přečte referát	studijní čtení, výtah z odborného textu
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	učí se uspořádat informace v textu a vytvořit koherentní text, poznává formální stránky slohového útvaru, dodržuje pravidla a postupy komunikace, používá vhodné jazykové prostředky	žádost, životopis, pozvánka

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	vyhledá v textu klíčové termíny spojené s danou tematikou, posoudí, zda určitá informace vyplývá, či nevyplývá z textu, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku, vytvoří krátké shrnutí jednoduchého textu	referát, výklad, výtah
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	tvoří nová obrazná pojmenování a přirovnání, používá odpovídající jazykové prostředky, posuzuje důležitost údajů a chronologicky je řadí, vyjadřuje slovně svoje vnitřní pocity	líčení, charakteristika

ČJL-9-1-10	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	pokouší se o vlastní postoj k danému tématu, aplikuje zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu	úvaha - pokus o vyjádření vlastního postoje ke sdělovanému obsahu
------------	--	--	---

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-1-01	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	umí ověřovat fakta pomocí otázek, využívá dostupné informace k tématu, vyhledává je z různých zdrojů, na základě vlastních zkušeností je vyhodnocuje, ověří si jejich důvěryhodnost, dále pak hledá další pramen k jejich prověření	úvaha
ČJL-9-1-02	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	umí uplatnit vhodné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru	reportáž, fejeton
ČJL-9-1-03	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	dokáže rozpoznat manipulativní komunikaci v médiích, rozpozná cíle manipulace, zaujme k nim kritický postoj	diskuse, reklama, inzerát
ČJL-9-1-04	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	vyhýbá se používání komunikačních frází a slovních "berlíček"	řečnické dovednosti, rétorický styl
ČJL-9-1-05	odlišuje spisovný a nespisovný projev a v hodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	umí používat spisovné a nespisovné jazykové prostředky	vypravování, reprodukování děj, retrospektiva
ČJL-9-1-06	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	zvládá používat mluvený projev, člení jej podle rytmických a modulačních zákonitostí	projev, proslov, přednes
ČJL-9-1-07	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	dokáže se zapojit do diskuse a řídit ji, vhodně klade otázky, argumentuje, dodržuje základní komunikační pravidla	diskuse

5.1.3 Čj literární výchova

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte a přednáší říkadla a básně přiměřené věku	přednes krátkých básní, hádanky a rozpočítadla, dramatizace známých pohádek, poslech literárních textů
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vyjadřuje své pocity z přečteného a slyšeného textu kresbou	zážitkové čtení a naslouchání, výtvarný doprovod k přečteným textům - vlastní ilustrace, volná reprodukce textu
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	rozlišuje prózu od poezie	kniha, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, procvičování čtenářských dovedností v online prostředí

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku ve vhodném frázování a tempu	hlasité čtení se zřetelnou výslovností, uvědomělé čtení, tiché čtení, přednes kratších básní, tvorba rýmů
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	zážitkové čtení a naslouchání, poslech audioknih v online prostředí
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	osvojuje si nové literární pojmy a výrazy	spisovatel, básník, ilustrátor, rým, verš, přirovnání
ČJL-3-3-04	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	s literárním textem pracuje podle pokynů učitele nebo samostatně	přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte literární texty důrazně se správným přízvukem, přednáší verše z paměti, zdokonaluje se ve správné technice čtení	četba a poslech literárních textů, přednes z paměti, doplňková četba, dětské časopisy
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vnímavě naslouchá literárním textům a vyjadřuje své pocity z přečteného a slyšeného textu	zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti spojené s textem - dramatizace, volná reprodukce, ilustrace
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, orientuje se v základních literárních pojmech	základní literární pojmy: spisovatel, básník, ilustrátor, báseň, pohádka, bajka, hádanka
ČJL-3-3-04	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	pracuje s textem a plní úkoly podle pokynů, vyhledává z textu odpovědi na dané otázky, cvičí se v rychlé	tvořivé činnosti s literárním textem

		orientaci v textu, vyhledává informace v online prostředí	
--	--	---	--

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	umí vyjádřit dojmy z četby či poslechu literárního díla, zdokonaluje se ve správné technice čtení	praktické čtení, čtení s porozuměním, naslouchání, věcné čtení jako zdroj informací, dětská literatura - poezie, próza, texty z čítanky, doplňková četba
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	volně podle svých schopností reprodukuje text, snaží se vyjádřit dojmy z četby i poslechu literárního díla	přednes vhodných literárních textů, dramatizace, ilustrace
ČJL-5-3-03	rozdílňuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	rozdílí poezii, prózu, naučný text	četba i poslech uměleckých i neuměleckých textů
ČJL-5-3-04	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	dokáže užít základní literární pojmy, zná jejich základní charakteristiku	pohádka, bajka, povídka, pověst, spisovatel, básník, ilustrátor

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	vyjádří své dojmy z četby a na jejich základě dokáže vytvořit záznam	čtení uměleckých textů, encyklopedií, časopisů, naslouchání, předčítání, přednes
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	umí vyjádřit vlastními slovy obsah přečteného textu, učí se psát vlastní literární text	přednes vhodných literárních textů, reprodukce literárního díla, práce s přečtenými literárními texty, vytváření vlastních textů, tvořivé činnosti
ČJL-5-3-03	rozdílňuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	pozná rozdíl mezi uměleckým a neuměleckým textem, umí pojmenovat typ literární ukázky	dobrodružná dětská literatura, reklamní text, komiks, encyklopedie i neuměleckých textů (administrativních, prostě sdělovacích)
ČJL-5-3-04	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	identifikuje základní literární pojmy	básnická přirovnání, přísloví, pořekadla, pranostika, divadelní představení, režisér, herec, literární druhy a žánry

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-1-01	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše zapisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	pracuje s literárním textem, učí se převyprávět obsah přečteného textu, dokáže odpovědět na otázky týkající se přečteného textu, učí se přednes vhodně zvolené básně	čtení literárních textů, volná reprodukce přečteného a slyšeného, přednes, recitace, dramatizace
ČJL-9-3-03	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového	snaží se vyjádřit dojmy ze své četby, divadelního nebo filmového představení, snaží se formulovat vlastní názory	literární texty, doporučená četba, vlastní četba, divadelní představení

	představení a názory na umělecké dílo	na četbu, divadelní a televizní představení, snaží se rozhodnout o výchozím textu, zda patří k hodnotové nebo konzumní literatuře	
ČJL-9-3-04	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvoří jednodušší literární text, aplikuje znalosti literárních žánrů na vlastní tvorbu	vytváření vlastních textů (próza, poezie)
ČJL-9-3-06	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	rozumí literárním pojmům, rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele	literární pojmy, literatura umělecká a věcná, lyrika, epika, drama, rým, rytmus, volný verš

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-3-01	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	převypráví obsah přečteného textu, dokáže odpovědět na otázky týkající se přečteného textu, dokáže popsat strukturu literárního díla, naučí se přednes vhodně zvolené básně	literární texty, doporučená a vlastní četba, přednes, struktura literárního díla, literární hrdina, kompozice příběhu
ČJL-9-3-03	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	formuluje vlastní názory k četbě, k divadelnímu a televiznímu představení, žák rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše konzumní literatuře	interpretace literárního textu, divadelní a filmové představení
ČJL-9-3-04	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky o formálně zadání, aplikuje znalosti literárních žánrů na vlastní tvorbu	vytváření vlastních textů (próza, poezie)
ČJL-9-3-05	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	pokusí se rozhodnout o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře, svůj názor doloží	literatura hodnotná a konzumní
ČJL-9-3-06	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	uvede příklady spisovatelů jednotlivých žánrů, přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů	ukázky různých literárních žánrů
ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	odborná literatura, práce s textem

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-3-01	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	umí vytvořit osnovu a uceleně reprodukovat přečtený text	literární texty české a světové literatury, způsoby jejich interpretace

ČJL-9-3-02	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	dokáže rozpoznat základní rysy individuálního stylu autora	práce s literárními texty a jejich přednes
ČJL-9-3-03	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na své umělecké dílo	umí samostatně přednést a formulovat svoje dojmy z uměleckého díla a vytvořit si na dílo vlastní názor	vlastní četba, divadelní a filmové představení
ČJL-9-3-04	tvoří základní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvoří literární text, aplikuje při tom znalosti literárních žánrů na svoji tvorbu	vytváření vlastních textů (próza, poezie)
ČJL-9-3-07	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	rozpozná představitele základních literárních směrů v české a světové literatuře	literatura do počátku 20. století, hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé
ČJL-9-3-08	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	zvládne porovnat různá ztvárnění jednoho námětu	přednes vhodného literárního textu, práce s textem

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-3-01	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	dokáže vytvořit osnovu a uceleně reprodukovat přečtený text	literární texty české a světové literatury, způsoby jejich interpretace
ČJL-9-3-02	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	umí rozpoznat základní rysy individuálního stylu autora	práce s literárními texty, přednes
ČJL-9-3-04	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	zvládá vytvořit vlastní literární text podle svých schopností	vytváření vlastního literárního textu
ČJL-9-3-05	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	umí rozeznat hodnotnou literaturu od konzumní	hodnotné a konzumní texty, rozlišení
ČJL-9-3-06	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	umí rozlišit základní literární druhy a žánry	poezie, próza, drama, lyrické, epické a dramatické žánry
ČJL-9-3-07	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	rozpozná představitele základních literárních směrů v české a světové literatuře	literatura 20. století do současnosti, hlavní vývojová období české a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro český jazyk a literaturu

Kód a očekávané výstupy z RVP
1. STUPEŇ
1. období (1. až 3. ročník)
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA žák ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</p>
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA žák ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty ČJL-3-1-02 porozumí pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ČJL-3-1-10 popisuje a přepisuje krátké věty</p>
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA žák ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</p>
2. období (4. a 5. ročník)
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA žák ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik určuje samohlásky a souhlásky seřadí slova podle abecedy správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky</p>
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA žák ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p popisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvoří otázky a odpovídá na ně
LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramaturgizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

2. STUPEŇ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák
ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami
ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov
ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák
ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře

5.2 CIZÍ JAZYK A DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obory Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému jazyku a případně dalším jazykům.

Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2. (Podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají /např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání/. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.)

Vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1. (Podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.)

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i ve všech ostatních oblastech základního vzdělávání.

Vzdělávací obor Cizí jazyk je realizován prostřednictvím vyučovacího předmětu anglický jazyk.

Vzdělávací obor Další cizí jazyk je realizován prostřednictvím vyučovacího předmětu německý jazyk a ruský jazyk.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- pozitivně motivujeme k pochopení důležitosti zvládnout komunikovat v anglickém jazyce
- podporujeme a pomáháme při hledání vhodných strategií učení



- rozvíjíme jednotlivé dovednosti (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní i psaný projev)
- zařazujeme aktivní práci, práci se slovníky a dalšími informačními materiály
- podporujeme dovednost autokorekce, schopnost poučit se z vlastních chyb

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme dostatečné množství vhodných úkolů s možnostmi většího výběru řešení
- podporujeme při hledání vhodného řešení
- zadáváme úkoly, které předpokládají, že žák je nucen vyhledávat informace z různých zdrojů, např. projektové práce
- vytváříme modelové situace, na kterých se žák naučí orientovat v daném problému a kreativně tento problém přizpůsobí nové situaci (modelové dialogy)
- podporujeme překonání ostychu při komunikaci v cizím jazyce – v případě nedostatečné slovní zásoby se nebát mluvit, ale jednoduchým způsobem opsat myšlenku

Kompetence komunikativní

- poskytujeme prostor pro rozhovor a diskuzi
- vedeme žáky ke skupinové práci
- zařazujeme mluvní cvičení a projektů na dané téma
- umožňujeme prezentovat výsledky své práce

Kompetence sociální a personální

- volíme formy a metody, při kterých mohou žáci spolupracovat
- snažíme se o přátelskou atmosféru ve třídě, stanovení jasných pravidel pro výuku a jejich důsledné dodržování
- posilujeme sebedůvěru žáka vhodným hodnocením, pochvalou

Kompetence občanské

- vedeme žáky k povědomí o zvycích v anglicky mluvících zemích a schopnosti porovnávat je se zvyky našimi
- respektujeme potřeby každého žáka
- zařazujeme aktivity, při kterých žáci mohou projevit svůj vlastní názor a vyslechnout jiný názor
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků, oceňujeme jejich pokrok a podporujeme jejich zdravé sebevědomí

Kompetence pracovní

- rozvíjíme smysl pro povinnost zadáváním vhodným množství úkolů a vyžadováním přípravy na výuku
- vedeme k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- vedeme k efektivnímu využívání pomůcek, slovníků apod.
- formujeme správné pracovní návyky – vedení sešitů, psaní slovíček, vypracování projektů apod.
- motivujeme k prezentaci výsledků vlastní práce a práce skupiny
- motivujeme k využívání cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí

5.2.1 Anglický jazyk

Ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk vychází vyučovací předmět anglický jazyk, který je vyučován od 1. do 9. ročníku dle učebního plánu. Anglický jazyk vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání. Výuka probíhá v kmenové třídě nebo odborné jazykové učebně s možností použití interaktivní tabule, audiovizuální techniky, internetu, odborné literatury, slovníků apod.

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
CJ-3-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	seznámí se, pochopí, reaguje na základní fráze, správně vyslovuje základní slovní zásobu	seznámení, pozdravy, místa a věci kolem nás, základní pravidla a pokyny při výuce, výslovnost "ð, θ", rytmus
CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	foneticky správně zopakuje slovo, správně vyslovuje slova k danému tématu, pojmenuje danou věc dle obrázku	čísla, barvy, hračky, tělo, zvířata, jídlo - jednoduchá slovní zásoba, výslovnostní návyky

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
CJ-3-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	rozumí otázkám učitele na základní témata a jednoduše odpoví	pozdrav, seznámení, barvy, rodina, přídavná jména k popisu věcí, výslovnost sva [ə], dvojhlásky ai, oə, hláska ťj,
CJ-3-1-05	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	spojí psanou podobu slova s obrázkem, umí dané slovo vyslovit	dům, pokoje, jídlo, ovoce, zelenina, zvířata, sport, výslovnostní návyky
CJ-3-1-03	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	sleduje a pochopí smysl psaného textu, opírá se o vizuální oporu	práce s textem
CJ-3-1-04	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	sleduje a pochopí smysl jednoduchého krátkého sdělení, pokud má k dispozici vizuální oporu	poslech jednoduchých příběhů s vizuální oporou, poslech písní a říkanek

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
CJ-3-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	umí použít odpovídající pozdrav, reaguje na pokyny učitele, porozumí otázkám učitele i spolužáků, použije správné výrazy v odpovědi. Trénuje slovní a větný přízvuk, intonaci.	pozdravy, pokyny při výuce, jednoduché odpovědi na slovesa moci, umět, vyjádření - dal by sis (Can?), chtěl bys (Would?), výslovnost dlouhých samohlásek, hlásky "ŋ, j", krátké samohlásky
CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	vyslovuje s co největší přesností osvojenou slovní zásobu, seznámí se s dalšími základními frázemi	číslky 1-20, rodina, škola, vybavení třídy, hračky, domácí mazlíčci, jídlo, oblečení, moje město, hobby, svátky a oslavy, výslovnostní návyky

CJ-3-1-03	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	přečte dané slovo, větu i přiměřený text, orientuje se v osvojené slovní zásobě, pojmenuje osvojenou slovní zásobu, pasivně se seznámí s fonetickými znaky, zná rozdíly mezi zvukovou a grafickou podobou slov	básničky, písničky, svátky, základní fonetické znaky
CJ-3-1-04	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podobu	vyjádří vlastními slovy základní informace o sobě, reprodukuje jednoduché vyslechnuté informace, rozumí otázkám a reaguje na ně	farma, předložky, přídavná jména, místa, hláskování
CJ-3-1-05	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	spojí psanou podobu slova s obrázkem, umí dané slovo vyslovit, práce se slovníky	dům, pokoje, jídlo, ovoce, zelenina, zvířata, sport
CJ-3-1-06	píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	tvoří, skládá a zaznamená jednoduché výrazy s pomocí obrázků či videí	narozeniny, prázdniny, volnočasové aktivity, sport

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
CJ-5-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	pracuje s osobním rozvojem v běžné komunikaci, experimentuje s jazykem, nalézá a doplňuje příklady z praxe	pozdravy, pokyny vyučujícího, dotazy na běžné denní činnosti, výslovnostní návyky, rýmující se slova, dlouhé, krátké samohlásky, souhlásky "s, f, w"
CJ-5-1-02	rozumí jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	na základě poslechu dokáže použít údaje získané z poslechu, správnost porozumění dokáže správnou reakcí nebo zápisem, pracuje se slovníkem	pozdravy, členové rodiny, domov, den v lidském životě, ve městě, na vesnici, svět zvířat, předpověď počasí, kalendářní rok, povolání, lidské tělo
CJ-5-2-01	se zapojí do jednoduchých rozhovorů	uvede příklady základních frází plynoucích z vlastních zkušeností. Trénuje slovní a větný přízvuk.	denní režim, příslovce vyjadřující častot, návrhy, nabídka
CJ-5-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	používá tvary slovesa "to be" a "have got", mluví o členech své rodiny	slovesa "to be" a "have got", rodina
CJ-5-3-01	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	aplikuje informaci získanou v textu, zná rozdíly mezi zvukovou a grafickou podobou slov	pozdravy, členové rodiny, domov, den v lidském životě, ve městě, na vesnici, svět zvířat, předpověď počasí, kalendářní rok, povolání, lidské tělo

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
CJ-5-1-03	rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a	reaguje na otázky související s poslechovým textem	zpět ve škole, škola, příslovce, aktivity, sport, dlouhé, krátké samohlásky, souhlásky "b, v,

	zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	podpořené vizualizací, pečlivě vyslovuje	z, dz ", tichá souhláska "s", th, S, rytmus, intonace, vázání
CJ-5-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkajících se jeho samostatného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat	rozumí přijímaným informacím a adekvátně odpoví, pojmenuje základní životní zkušenosti	rodina, škola, volný čas, v zoo, svět, výslovnostní návyky
CJ-5-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat a podobné otázky pokládá	odpovídá na otázky na dané téma, rozšiřuj slovní zásobu, pracuje se slovníkem. Trénuje slovní a větný přízvuk.	pozdravy, škola, sporty, zdravý životní styl, volnočasové aktivity, objevy, moderní technologie, zvířata, oslavy a svátky, povolání, kalendářní rok
CJ-5-3-02	rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	zváží správnou odpověď, posuzuje mezi možnostmi, formuluje jednoduchou odpověď	škola a školní klub, aktivity, volný čas, zdraví
CJ-5-4-01	napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	zapiše odpověď na základní otázky týkající se jeho samotného, rodiny, rutinních činností, použije informace v nových situacích, zná rozdíly mezi zvukovou a grafickou podobou slov	příslovce vyjadřující častost, tázací zájmena, tázací a záporné věty, minulý čas
CJ-5-4-02	vyplní osobní údaje do formuláře	sestaví a zapiše odpověď na adekvátní otázku, najde souvislosti mezi otázkami v konkrétním tématu	škola, zdraví, dotazník, technologie

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
CJ-9-1-01	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	vybírám z poslechového textu pro něj zajímavé informace, identifikuje zvukové odlišnosti a přízvuk	názvy sportů a přídavná jména, jídelní lístek, znak θ, ð
CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojoovaných témat	identifikuje, co spolužák má a nemá rád, rozumí tomu, co mu spolužák navrhne a odpoví na to	základní vazba "would you like to"
CJ-9-2-01	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	zeptá se, co spolužák umí a neumí dělat, řekne, co má a nemá rád, navrhne spolužákovi, jak trávit volný čas, zeptá se, kde kdo bydlí, kde strávil svoji dovolenou, zjišťuje informace o tom, kde strávili prázdniny ostatní	modální sloveso "can", "can't", slovesa "love/hate", kladení otázek s "wh-words" - přítomný a minulý čas, krátké odpovědi, základní fráze objednání jídla
CJ-9-2-02	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojoovaných tématech	vyjmenuje členy rodiny, popíše, jak vypadají a jací jsou, jak tráví volný čas, jaké má koníčky, co jí, jak se stravuje	rodina - základní slovní zásoba, osobní a přivlastňovací zájmena, volnočasové aktivity a koníčky, jídlo, zdravý životní styl
CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa	popíše svůj pokoj a dům, ve kterém žije, místo,	typy domů, místnosti, předložky místa, budovy a

	a věci ze svého každodenního života	ve kterém bydlí, řekne do jakých obchodů chodí a které má v blízkosti, řekne, kde strávil svoji dovolenou a kam by rád jel. Rozšiřuje slovní zásobu, pracuje se slovníkem.	místa ve městě a na vesnici, obchody
CJ-9-3-01	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	identifikuje konkrétní informace v textu	části těla, zvířata, stupňování přídavných jmen, moje dovolená, dopravní prostředky, podstatná jména popisující zeměpisná místa
CJ-9-3-02	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	rozumí krátkým textům na probíraná témata, identifikuje klíčová slova	vazba popisující místo "there is", "there are", rozdíl mezi českým a anglickým jazykem
CJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	shrne základní údaje o sobě a vepíše do formuláře	osobní údaje, datum, schopnosti, zájmy, formulář k přijetí do organizace
CJ-9-4-02	napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	popíše sám sebe, jak vypadá, své vlastnosti a svoji rodinu, popíše místo, kde bydlí, napíše základní informace o daném zvířeti, vypráví příběh	budovy a místa ve městě a na vesnici, předložky, přídavná jména popisná, každodenní činnosti, příroda, zvířata
CJ-9-4-03	reaguje na jednoduché písemné sdělení	utvoří otázky na informace v textu, "how much/how many", tvoří otázky jako reakci na vyprávěný příběh	"wh-words", otázky v minulém čase

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
CJ-9-1-01	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	v textu rozlišuje informaci týkající se dané časové roviny, rozumí obsahu sdělení a adekvátně na to reaguje, poslouchá podcasty o vybrané destinaci	rozdíl mezi přítomným prostým a průběhovým časem, emoce, vyjádření vztahu k činnostem, památky, místa ve městě, budovy, zeměpisné údaje
CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozumí rozhovoru, ve kterém se udělují rady, pokynům, zákazům a příkazům	modální slovesa "should", "must", "musn't", "have to"
CJ-9-2-01	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	pokládá zjišťovací otázky, zeptá se na svolení, rozlišuje mezi formální a neformální formou, používá základní fráze k vyjádření svých pocitů, vede jednoduchý rozhovor, zeptá se, co má spolužák v plánu, zeptá se na cestu, vede běžnou každodenní konverzaci týkající se zdraví, dokáže vyjádřit svůj názor i poradit	škola, předměty, rozvrh hodin, předložky času, "can I..?", "could I/may I....?", počasí, činnosti na různých místech, slovosled tvorby otázky, rozhovor s použitím frází například "Never mind", "Good luck", objednávání jídla, vyjádření ceny a měny, vyjádření množství "how much/how many", plánovaná budoucnost "to be going to", fráze spojené s popisem cesty, nemoci, zdraví

CJ-9-2-02	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	umí vyjádřit činnosti a volnočasové aktivity, řekne, co dělal během týdne, co má a co nemá rád, zformuluje své rozhodnutí	přítomný čas prostý, frekvenční příslovce, minulý čas, datum, stravování, budoucí čas "will"
CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	popíše osoby, jak vypadají s využitím širší slovní zásoby, umí vyjádřit množství dané věci, sdělí, co si myslí o své budoucnosti, popíše využití jednotlivých věcí kolem sebe, popíše místo, srovnává různé životní styly. Rozšiřuje slovní zásobu, pracuje se slovníkem.	popis postavy a obličeje, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, jídlo, ovoce, zelenina, technologie, elektrické spotřebiče, budoucí čas, ve městě, na venkově, stupňování přídavných jmen
CJ-9-3-01	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	rozumí informacím z textu s vizuální podobou za použití internetu	zdravý životní styl
CJ-9-3-02	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	v textu vyhledá klíčové informace týkající se tématu	popis fotografie, přítomný průběhový čas, historie, kultura
CJ-9-4-02	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	napíše jednoduchý text o sobě, kde popíše svoji osobu, činnosti, které dělá běžně a co dělá právě teď, popíše místo, kde žije	popis fotografie, můj domov
CJ-9-4-03	reaguje na jednoduché písemné sdělení	vyjádření osobního názoru na komentáře	odpověď na sms, reakce na sociálních sítích

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	identifikuje důležité informace o životě dané osoby	časové roviny, můj život
CJ-9-2-01	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	klade konkrétní zjišťovací otázky na činnosti, reaguje frázemi na události týkající se aktivit v minulosti, umí spolužáka vyzvat k nějaké činnosti, vyjádří svůj názor, umí formulovat podmínku	"wh-words", pomocná slovesa, sloveso "to be" v minulosti, fráze typu "How was it? Really!", fráze a gramatické struktury spojené s tématem pozvání, spojka "if"
CJ-9-2-02	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	používá základní slovní zásobu aktivně a rozšiřuje ji pasivně v rámci probíraných témat, srovnává mezi svým současným a minulým životem, popíše vztahy v rodině, používá frázová slovesa, umí vyjádřit čeho je schopen a neschopen a umí popsat možnou situaci. Rozšiřuje slovní zásobu, pracuje se slovníkem.	rodina, můj život, fráze spojené s životními situacemi např: "get married", minulý čas vs "used to", přídavná jména popisující pocity, frázová slovesa, lidské tělo, nemoci a úrazy, kultura, filmové a knižní žánry

CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	popíše s širší slovní zásobou činnosti, které lidé vykonávali, hovoří o tom, co lidé právě udělali a o své zkušenosti, popisuje událost, osobu nebo příběh za použití vedlejších vět	minulý průběhový čas, popis obrázku, předpřítomný čas, použití "just, ever, already, never", vztažná zájmena, příslovce, vedlejší věta vztažná, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, kvantifikátory, stupňování příslovcí, členy
CJ-9-3-01	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	pracuje s dostupnými texty a zpracovává je do písemné nebo ústní podoby	internetové zprávy, internetové zdroje
CJ-9-3-02	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	orientuje se v autentických textech a rozumí klíčovými informacím, čte příběh	historické osobnosti, kultura, modální slovesa vyjadřující schopnosti, možnost a pravděpodobnost
CJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	vyplní údaje o sobě a svých zdravotních potížích	návštěva lékaře, sportovní aktivity
CJ-9-4-02	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	popíše činnosti, které dělal v uplynulých dnech, píše příběh v minulém čase, popíše svůj vztah k různým věcem	minulý průběhový čas, popis obrázku, přídavná jména "-ed/-ing", sloveso+ "-ing"/infinitiv
CJ-9-4-03	reaguje na jednoduché písemné sdělení	odpoví na otázky týkající se osobní zkušenosti	předpřítomný čas, krátké odpovědi

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
CJ-9-1-01	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	rozumí autentickým sdělením a identifikuje v nich klíčovou informaci	cestování - na nádraží, na letišti, frázová slovesa týkající se cestování
CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozumí rozhovoru, ve kterém rozpozná pochybnosti mluvčího	fráze spojené s vyjádřením jistoty a nejistoty
CJ-9-2-01	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	zeptá se na názor a následně názor vyjádří, používá budoucí čas a rozlišuje mezi plánovanou a neplánovanou budoucností, umí se zeptat spolužáka na jeho plány, vyjádří souhlas nebo nesouhlas	fráze spojené s vyjádřením názoru, budoucí čas "will/to be going to"
CJ-9-2-02	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	vyjádří vztah ke svému blízkému okolí a kamarádům, umí hovořit na téma globalizace. Rozšiřuje svou slovní zásobu, pracuje se slovníkem.	sociální vztahy, slovní spojení týkající se kultury a mezinárodních vztahů, život v moderní společnosti, vedlejší věty se vztažnými zájmeny
CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	popíše svoji osobnost, svoje vlastnosti a vlastnosti svých blízkých, popisuje místa, kde může trávit volný čas s použitím široké slovní	přídavná jména popisující charakter, slovesa vyjadřující vztah k věcem a lidem, synonymické výrazy přídavných jmen vyjadřující

		zásoby, zformuluje vyjádření o tom, co se kde vyrábí, pěstuje a dalších činnostech s použitím pasiva	gradaci, podstatná jména popisující detailněji místo - zeměpisné názvosloví, činný a trpný rod + odchylky od češtiny, rozlišování časových rovin, spojky
CJ-9-3-01	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	vyhledává vhodné zdroje na internetu, které pak použije pro prezentaci a diskuzi v hodině	práce s internetovými stránkami různých témat
CJ-9-3-02	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	rozumí vyjádření týkající se pravidel chování na různých místech, čte články o aktuálních tématech	podmínkové věty, digitální média, dezinformace
CJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	vyplní reálný formulář s osobními údaji, umí si objednat zboží na internetu včetně základů reklamace	rezervace ubytování, rezervace lístků, nakupování
CJ-9-4-02	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	napíše jednoduchá vyjádření na probíraná témata, zpracuje téma cestování do širší prezentace	cestování, stravování, plánování cesty

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro anglický jazyk

Kód a očekávané výstupy z RVP
1. STUPEŇ
1. období (1. až 3. ročník)
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
2. období (4. a 5. ročník)
POSLECH s POROZUMĚNÍM žák CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
MLUVENÍ žák CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
ČTENÍ s POROZUMĚNÍM žák CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
PSANÍ žák • je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

2. STUPEŇ

POSLECH s POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím vkrátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

žák

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ s POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2.2 Německý jazyk

Německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Předmět přispívá k rozšíření jazykového vzdělání, snižuje jazykové bariéry, vytváří předpoklady pro zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa. Němčina je nejrozšířenějším mateřským jazykem v EU. Žáci poznávají odlišnosti ve způsobu života lidí v jiných zemích a jejich kulturní tradice. Jsou vedeni ke vzájemné toleranci, respektu a k úctě ke kulturnímu dědictví jiných národů. Německý jazyk je vyučován v 7., 8. a 9. ročníku dle učebního plánu. Předpokládá se dosažení úrovně A1. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, odborné jazykové učebně s možností použití interaktivní tabule, audiovizuální techniky, internetu, odborné literatury, slovníků apod.

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	umí správně vyslovovat slovíčka v rozsahu slovní zásoby, osvojí si základní výslovnostní návyky, seznámí se s abecedou, snaží se porozumět otázkám a reaguje na ně, rozumí vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov	výslovnost hlásek a skupin hlásek, abeceda, písničky, poslech s porozuměním, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
DCJ-9-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	zapojí se do jednoduchých rozhovorů, umí představit sebe a ostatní, pozdravit, poděkovat, umí používat časové údaje (hodiny, dny), umí vyjádřit souhlas nebo nesouhlas, pracuje se slovníkem	jednoduché rozhovory, dialogy, oznamovací a tázací věty, kladné a záporné věty, časování sloves, osobní a přivlastňovací zájmena, tykání, vykání, číslovky 1-2000, dny v týdnu, časové údaje
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	rozumí tématu a obsahu krátkého jednoduchého textu	čtení jednoduchých textů a článků v rozsahu slovní zásoby
DCJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	osvojuje si základy psaní slov v němčině a gramatikou, umí napsat jednoduché oznamovací a tázací věty, reaguje stručně na jednoduché písemné sdělení, napíše jednoduchý text o sobě	psaní velkých písmen, vyplnění osobních údajů ve formuláři, popis fotografie, komentáře na webovou stránku

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí známým slovům a jednoduchým větám ve vztahu k osvojovaným tématům	poslech jednoduchých rozhovorů na různá témata v rámci slovní zásoby, poslech krátkých příběhů s vizuální oporou, písničky
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	umí se vyjadřovat v rámci témat běžného života, rozumí známým každodenním výrazům, odpovídá na otázky a sám je pokládá, umí	jednoduché rozhovory na daná témata, vazba es gibt, členy a osobní zájmena ve 4. pádě, předložky se 3. a

	volného času a dalších osvojovaných témat	reprodukovat ústně obsah jednoduchého textu, pracuje se slovníkem	4. pádem, barvy, způsobová slovesa, rozkazovací způsob
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	aplikuje své čtenářské dovednosti v rámci probíraných témat	čtení krátkých příběhů, textů
DCJ-9-4-02	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	aplikuje osvojené gramatické struktury a umí napsat dopis, e-mail nebo jednoduché texty	psaní e-mailu, jídelníčku, dopisu, sestavení vlastního rodokmenu

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	umí sdělit základní informace z vyslechnutého textu, rozumí monologickým i dialogickým projevům (i ze zvukového záznamu)	témata každodenního života, poslech dialogů a příběhů s vizuální oporou
DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	prohlubuje své řečové dovednosti, umí používat přítomný i minulý čas, dokáže popsat cestu, povídá o sobě, rodině, škole, zálibách, srovnává mezi sebou různé věci a jevy, pracuje se slovníkem	rozhovory na různá témata, slovesa s odlučitelnou předponou, spojky, préteritum sloves, řadové číslovky, měsíce, orientace ve městě a popis cesty
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	umí číst nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	internetové články, krátké pohádky a texty
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	umí se souvisle písemně vyjadřovat v rámci témat běžného života	popis pamětihodnosti, ročních období (počasí, aktivity), tvorba narozeninové pozvánky

5.2.3 Ruský jazyk

Předmět ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Ruský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka. Cílem je poskytnout žákům nástroj ústní i základní písemné komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Proto klademe důraz převážně na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Žáci se také učí a fixují výslovnost, gramatiku a slovní zásobu pomocí básniček, písniček a her na základě dosažené úrovně. Ruský jazyk je vyučován v 7., 8. a 9. dle učebního plánu.

V ruském jazyce se předpokládá dosažení úrovně A1. Výuka probíhá převážně v kmenové učebně, odborné jazykové učebně s možností použití interaktivní tabule, audiovizuální techniky, internetu, odborné literatury, slovníků apod.

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
DCJ-9-1-01	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	rozumí jednoduchým pokynům, reaguje na pokyny, odpoví na otázku	pozdrav, pokyny
DCJ-9-2-01	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	odpoví stručně na otázky, položí jednoduchou otázku, umí napsat písmena azbuky	představení, poděkování, seznámení, omluva, dny v týdnu, azbuka
DCJ-9-3-01	Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	čte jednoduchý text psaný azbukou, čte se správnou intonací základní slovní zásoby, rozumí jednoduchým nápisům	čtení a interpretace textů k probíraným tématům, základní obecné pokyny
DCJ-9-4-01	Vyplní základní údaje o sobě do formuláře	zvládá písmena azbuky, napíše jednoduché údaje či věty, správně identifikuje sdělení	formuláře, osobní údaje

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	rozumí jednoduchým pokynům, reaguje na pokyny, odpoví na otázku	základní užívané pokyny učitele v hodině, např. "Sedni si, otevři si knihu, atd", osobní zájmena, barvy, dny v týdnu, výslovnostní návyky – nácvik výslovnosti ruských samohlásek a souhlásek, ruský a český přízvuk, výslovnost specifik - "o" před přízvukem, tvrdý a měkký znak
DCJ-9-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	odpovídá stručně na jednoduché otázky, využívá naučenou slovní zásobu ve větách, položí jednoduchou otázku	Pozdrav, představení se, rozloučení, základní fráze seznámení a představení se, poděkování, omluvy, jednoduše odpoví na otázky osobního charakteru, představí stručně svoji rodinu, správná intonace otázek a

			kladných vět, redukce písmen e, я (je a ja) – první stupeň redukce, úloha měkkého znaku v ruštině, výslovnost ruských samohlásek a souhlásek
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	čte text psaný azbukou, přečte větu se správnou intonací, používá naučenou slovní zásobu, rozumí jednoduchým informačním nápisům	písmena azbuky, grafický systém ruštiny, číslovky 1 - 900, podstatná jména po číslovkách, časování sloves v přítomném čase, čtení s porozuměním
DCJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	zvládá jednotlivá písmena azbuky, napíše jednoduché věty/otázky a slovní spojení, zná pořadí písmen azbuky	vyplní údaje o sobě a své rodině do dotazníku s použitím probírané slovní zásoby, napíše krátký text o sobě a své rodině

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	rozumí slovům a jednoduchým větám, pojmenuje měsíce v roce a roční období, řekne kolik je komu let, kolik je hodin, řekne, co rád dělá a co rád nedělá, kde bydlí	rodina, povolání, volný čas, zájmy, místo, kde bydlím, příroda, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, měsíce v roce a roční období, pády podstatných jmen
DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	odpovídá na jednoduché otázky týkající základních témat, podobné otázky pokládá, využívá získanou slovní zásobu a gramatická pravidla ve větách, umí jednoduše formulovat sdělení o sobě, své rodině, zájmech a svém vztahu k okolí,	poblahopřeje k narozeninám, vyjádří překvapení, použije základní fráze omluvy, prosby, poděkování, minulý čas sloves, zvrtná slovesa, výslovnosti ruského tvrdého "ы"
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	čte text psaný azbukou, vyslovuje správně přízvuchné a nepřívzuchné samohlásky, rozlišuje tvrdou a měkkou výslovnost, rozlišuje grafickou a mluvenou podobu jazyka, identifikuje správně písmena azbuky	čte krátké texty se srozumitelnou intonací a přízvukem, výslovnostní odchylky od českého jazyka
DCJ-9-4-02	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	učí se napsat krátké, jednoduché vzkazy a stručná sdělení o svém okolí a tématech, která se vztahují k jeho životu	krátké texty a reakce na probíraná témata, popis svého dne, pravopis číslovek, základní slovesa běžných činností v minulém a budoucím čase

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech	rozumí obsahu a smyslu krátkého poslechového textu, odpovídá na otázku týkající se textu,	město/vesnice, dopravní prostředky, nakupování, počasí, rusky mluvící země, země našich sousedů, pády

	týkajících se každodenních témat	popíše jednoduše, kde bydlí, řekne co může kde nakoupit, rozumí popisu počasí, vyjmenuje základní názvy států	podstatných jmen, předložky místa, reálie ruských mluvících zemí
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	povypráví volně o své rodině s podrobnějšími informacemi, městě, kde žije a jeho okolí, o své dovolené, kam chodí nakupovat a co jednotlivých obchodech lze koupit, řekne, jaké bude počasí, vyjadřuje souhlas, nesouhlas, nutnost, povinnost	oblečení, lidské tělo, běžné činnosti a aktivity dne, časové údaje během dne, skloňování podstatných jmen a zájmen, časování sloves, gramatické odlišnosti od ČJ
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, dokáže v textu vyhledat klíčové informace	čtení krátkých aktuálních textů, internetové články a videa s podporou textu, písničky
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	odpovídá na otázky týkající se textu, vyslovuje a čte foneticky správně jednoduché texty, rozumí jednoduchému písemnému sdělení, napíše jednoduché sdělení a odpověď na sdělení, využívá znalosti základních gramatických pravidel, porozumí textu v němž jsou i neznámá slovíčka (aktivní tvůrčí čtení)	tvorba otázek a odpovědí v rámci probraných témat, tázací zájmena, modální slovesa

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro německý a ruský jazyk

Kód a očekávané výstupy z RVP
2. STUPEŇ
POSLECH s POROZUMĚNÍM žák DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) <ul style="list-style-type: none">• rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)• rozumí jednoduchým pokynům učitele
MLUVENÍ žák DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
ČTENÍ s POROZUMĚNÍM žák DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
PSANÍ žák DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.3 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojování si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

5.3.1 Matematika

Ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace vychází vyučovací předmět matematika. Jeho výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, příp. V učebně informatiky. Žáci pracují s výpočetní technikou – například jak s kalkulátory, tak s různými výukovými programy. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací. Součástí vyučování jsou také návštěvy akcí podporujících a rozvíjejících matematické dovednosti a schopnosti i matematickou gramotnost.

Vzdělávání v matematice vede žáky k schopnosti:

- popisovat a řešit reálné situace s využitím matematických znalostí, provádět odhady, zdůvodňovat a ověřovat výsledky
- rozvíjet logické myšlení např. řešením konstrukčních a slovních úloh
- využívat matematických poznatků a dovedností v jiných předmětech a v praxi – měření, porovnávání, odhadování
- rozvíjet paměť pomocí numerických výpočtů matematických vzorců a algoritmů
- dbát na přesné a stručné vyjadřování - matematický jazyk, symbolika, rozbor, zápisy

- umět vyhledat a vyhodnotit data z tabulek a grafů
- rozvíjet schopnost spolupráce při řešení úloh z běžného života – k výsledku lze dospět různými způsoby
- posilovat důvěru ve vlastní schopnosti, rozvíjet systematičnost, vytrvalost, přesnost, vynalézavost, tvořivost
- využít matematiky v životě, příprava na další studium odborných předmětů

V matematice je kladen důraz na porozumění základním myšlenkám, pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si osvojují matematické pojmy, algoritmy, symboliku. Učí se využívat získané vědomosti a dovednosti v praktickém životě. Matematické vzdělání vede žáky k přesnému vyjadřování, rozvíjí logické uvažování, důslednost, vytrvalost, pečlivost, schopnost sebekontroly, tvořivost, sebedůvěru. Matematika má ve vzdělání nezastupitelnou roli, prolíná celým vzdělávacím procesem na základní škole, tvoří osu vzdělávacího působení, vytváří předpoklady pro další studium a pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy.

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty – například s fyzikou (převody jednotek, rovnice, výpočet neznámé ze vzorce, objem, obsah), zeměpisem (měřítko mapy a plánu, výpočty), chemií (řešení rovnic, převody jednotek, koncentrace roztoků) či s výtvarnou výchovou a pracovními činnostmi (osově a středově souměrné obrazce, prostorové práce).

Matematika je vyučována od 1. do 9. ročníku dle učebního plánu. Výuka probíhá v kmenových třídách, případně v učebně informatiky, a je vhodně doplňována exkurzemi, výukovými programy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- učíme vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a strategie
- vedeme k osvojení obecných termínů, znaků a symbolů, uvádění do souvislosti
- motivujeme k poznávání smyslu a cíle učení, získání pozitivního vztahu k učení, k posouzení vlastního pokroku, k obhájení názoru
- rozvíjíme abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení
- vedeme k plánování postupů a úkolů, k systematičnosti
- vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- učíme vnímat různé problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznat problém a promyslet způsob jeho řešení
- vedeme k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, k objevování různých variant řešení
- umožňujeme samostatně řešit problémy, ověřit správnost řešení
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- vedeme k osvojování záznamu matematických úloh a k jejich vyjádření pomocí matematických výrazů, symbolů a značek
- vedeme k výstižnému vyjadřování, kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- učíme naslouchat druhým, porozumět jim, zapojovat se do diskuse, obhájit svůj názor
- napomáháme využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vedeme ke kooperaci ve skupině, k poskytování pomoci i k umění o ni požádat
- učíme respektovat názory druhých
- podporujeme vytváření vlastní sebedůvěry
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch, hodnotíme způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

- učíme respektovat přesvědčení druhých, chápat základní principy společenské normy
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti a výsledky
- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky

Kompetence pracovní

- vedeme k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení školy, dodržování pravidel, plnění svých povinností
- napomáháme využívat znalostí a zkušeností pro řešení reálných situací v životě, využívat matematických dovedností v praktických činnostech

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-3-1-01	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	spočítá prvky daného souboru do 20, vytváří soubory s daným počtem prvků	určování počtu prvků v daném souboru, číselný obor 0-20
M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	přečte a zapíše čísla 0-20, porovnává čísla a soubory prvků do 20, používá a zapisuje symboly rovnosti a nerovnosti	poznávání a čtení číslic, nácvik psaní číslic, digitální tvary číslic, znaménka +, -, = a porovnání
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	číselná osa do 20, orientace na číselné ose, číselné řady
M-3-1-04	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	provádí z paměti jednoduché početní operace v oboru do 20 bez přechodu desítky, rozkládá a dopočítává	sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky, dopočítávání, rozklady čísel
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší jednoduché slovní úlohy: zapisuje, znázorňuje, zaznamenává osvojené početní operace, učí se formulovat odpověď	slovní úlohy
M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	seznáme se s pojmy hodina, minuta, ukazuje čas na hodinách, čte čas z hodin	časové rozdělení dne
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	seznamuje se s penězi - mincemi a bankovkami	manipulace s penězi, obchodování

M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	chápe pojmy řádek, sloupec, učí se zapisovat do tabulek	doplňování čísel do tabulek, doplňovaček
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	rozlišuje a nakreslí základní rovinné útvary: kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník, orientuje se v prostoru, seznámí se s jednoduchými tělesy, poznává základní rovinné útvary podle vizuální předlohy	geometrické útvary rovinné a prostorové

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-3-1-01	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	spočítá prvky daného souboru do 100, vytváří soubory s daným počtem prvků do 100, rozkládá čísla na desítky a jednotky	určování počtu prvků v souboru, číselný obor 0-100, sčítání a odčítání s přechodem desítky do 20
M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	přečte a zapíše čísla do 100, porovnává čísla v oboru do 100, používá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis čísel do 100, porovnávání čísel 0-100
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	užívá lineární uspořádání, umí zobrazit číslo na číselné ose 0-100	lineární uspořádání, číselná osa 0-100, rozklad, zaokrouhlování
M-3-1-04	provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá v oboru do 100, sčítá a odčítá se závorkami, ovládá násobení a dělení v oboru násobílek 0-5, seznámí se s násobením a dělením v oboru násobílek 6-10	sčítání a odčítání do 100, počítání se závorkami, malá násobilka
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a tvoří slovní úlohy, učí se zapisovat a řešit slovní úlohy	jednoduché slovní úlohy, úlohy "o více" "o méně", nácvik zápisu a řešení slovních úloh
M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	chápe a rozlišuje pojmy hodina, minuta, sekunda, provádí jednoduché převody	jednotky času
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	učí se orientovat v cenách potravin, odhad jejich ceny, spočítá a zaplatí jednoduchý nákup	hry na obchod - jednoduché platební operace, manipulace s penězi
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	zapisuje do tabulek, zná posloupnosti čísel 0-100	tabulky, logické řady, práce s daty
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary, rozlišuje jednoduchá tělesa	základní útvary v rovině a prostoru
M-3-3-02	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	rýsuje přímky a úsečky, měří a porovnává délky úseček v centimetrech, vyjmenuje jednotky délky	rýsování přímek, rýsování, měření a porovnávání délky úseček, jednotky délky

M-3-3-03	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	sezná se s jednoduchými souměrnými útvary v rovině	osová souměrnost, rozvoj prostorové představivosti
----------	--	--	--

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-3-1-01	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	ovládá početní operace v číselném oboru 0-1000	číselný obor 0-1000
M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	přečte, zapíše a zobrazí čísla do 1000, rozkládá a porovnává čísla do 1000	přirozená čísla v oboru do 1000, čtení a psaní čísel 100-1000, rozklady a porovnávání čísel
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	užívá lineární uspořádání, orientuje se na číselné ose do 1000, zaokrouhluje na stovky a desítky	lineární uspořádání, číselná osa 0-1000, zaokrouhlování
M-3-1-04	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá z paměti i písemně v oboru do 1000, ovládá malou násobilku	pamětné i písemné sčítání a odčítání do 1000, malá násobilka
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	složené slovní úlohy, zápis a řešení slovních úloh
M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	orientuje se v čase, čte časové údaje na různých typech hodin, používá a převádí jednotky času	orientace v čase, jednotky času, jednoduché převody
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	tvoří slovní úlohy z praktického života, pozoruje změny, zaznamenává data	slovní úlohy z praktického života
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti, učí se orientovat v grafu	číselné tabulky, schémata, logické řady, tabulky, grafy
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	umí poznávat geometrická tělesa, rýsuje a popisuje bod, úsečku, přímku, polopřímku, trojúhelník, kruh a kružnici, rýsuje s přesností na mm, vyznačí střed úsečky, nachází v realitě jejich příklady	prostorové a rovinné útvary
M-3-3-02	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	umí porovnat úsečky, jejich vzájemnou polohu, odhadne délku úsečky a její střed	porovnávání úseček, střed úsečky, vzájemná poloha úseček v rovině
M-3-3-03	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	dokresluje a modeluje druhou polovinu osově souměrného obrázku, umí pracovat ve čtvercové síti	osová souměrnost, čtvercová síť

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-5-1-01	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a	umí využít pravidla komutativnosti a asociativnosti při sčítání a	vlastnosti početních operací, komutativnost a

	asociativnost sčítání a násobení	odčítání, používá pravidla po pořadí výpočtů	asociativnost, pořadí výpočtů, užití závorek
M-5-1-02	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	sčítá, odčítá, násobí a dělí přirozená čísla do 1 000 000	přirozená čísla do 1 000 000, pamětné a písemné sčítání a odčítání, písemné násobení jedno. a dvojcif. činitelem, písemné dělení jednociferným dělitelem
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky, provádí odhady	zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky, odhad výsledků
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řeší a tvoří slovní úlohy, aplikuje osvojené početní operace, volí možnosti výpočtu	slovní úlohy - zápis, výpočet, odpověď
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	používá pojmy- celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára, vyznačí daný zlomek, přečte a zapíše zlomek	znázornění zlomku v obrázku, zápis a čtení zlomku
M-5-1-06	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	modeluje a určuje část celku, zvládá zápis zlomku	zlomek - čtení, zápis, znázornění
M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data	dokáže připravit podklady pro vytvoření jednoduchých tabulek a grafů, vypočítává matematický průměr z daných čísel, pracuje s daty	práce s daty, tabulky, grafy, aritmetický průměr
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	čte a orientuje se v grafech a tabulkách, sestaví jednoduchou tabulku, graf	čtení z jízdního řádu, čtení z diagramu, grafu, tabulky, souřadnice bodů
M-5-3-01	narýsuje a znázorní základní rovinné útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici, užívá jednoduché konstrukce	zvládne jednoduché konstrukční úlohy - čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici	základní rovinné útvary - rýsování
M-5-3-02	sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	zvládne graficky sčítat a odčítat úsečky, zvládne výpočet obvodu trojúhelníku, obdélníku a čtverce, zná trojúhelníkovou nerovnost, aplikuje poznatky na praktických příkladech	obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku, grafický součet a rozdíl úseček, trojúhelníková nerovnost
M-5-3-03	sestojí rovnoběžky a kolmice	sestojí rovnoběžku a kolmici procházející daným bodem, určí vzájemnou polohu přímk v rovině	rovnoběžky, kolmice, vzájemná poloha dvou přímek v rovině
M-5-3-04	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	seznámení se se základními jednotkami obsahu, pomocí čtvercové sítě určí obsah čtverce a obdélníku, seznámí se se vzorci pro výpočet obsahu čtverce a obdélníku,	obsah čtverce, obdélníku, jednotky obsahu, čtvercová síť, síť kvádrů a krychle

		rozpozná síť kvádrů a krychle rozložením krabičky	
M-5-3-05	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	pozná a modeluje osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti překládáním papíru	osová souměrnost, osa souměrnosti, osově souměrné útvary, určování os souměrnosti překládáním papíru
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	zvládne vyřešit jednoduché praktické úlohy a problémy	slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost, úsudek

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-5-1-01	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	umí využít komutativnost a asociativnost pro sčítání a odčítání, užívá pravidla pro pořadí výpočtů	komutativnost, asociativnost, užití závorek, pořadí výpočtu u přirozených čísel
M-5-1-02	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	sčítá, odčítá, násobí a dělí v oboru čísel nad milionem pamětně i písemně, používá algoritmy pro písemné početní operace	přirozená čísla do milionu a přes, písemné násobení dvoj. a troj. čísel, a dělení, písemné dělení jed. a dvoj. čísel dělitelem v oboru přirozených čísel
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje čísla větší než milion na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony, desetimiliony a stamiliony, provádí odhady	zaokrouhlování čísel, odhad
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	porozumí zadání, sestaví zápis a zvolí vhodnou početní operaci u složených slovních úloh	slovní úlohy vyžadující aplikaci osvojených početních operací - zápis, výpočet, odpověď
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	modeluje, zapisuje a čte zlomek	zlomek
M-5-1-06	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru	přečte zlomek, vypočítá část z celku, porovná zlomky se stejnými jmenovateli v oboru kladných čísel, zvládá sčítání a odečítání zlomků se stejným jmenovatelem	sčítání a odečítání zlomků se stejným jmenovatelem
M-5-1-07	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	používá pojmy desetinný zlomek, desetinné číslo, desetinná čárka, číslo celé, desetina, setina, zapíše, čte, porovná a zobrazuje desetinná čísla řádu desetin a setin na číselné ose, seznámí se se sčítáním a odčítáním desetinných čísel, násobení 10 a 100	desetinná čísla - zápis, čtení, znázornění, porovnávání, zaokrouhlování na celky, sčítání, odčítání, násobení 10 a 100
M-5-1-08	porozumí významu znaku mínus pro zápis celého	uvědomuje si rozdíl mezi číslem kladným a záporným,	kladná a záporná čísla

	záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	vyznačí záporné číslo na číselné ose	
M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data	vyhledává a třídí data	práce s daty, aritmetický průměr
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	čte a orientuje se v grafech a tabulkách, sestaví jednoduchou tabulku, graf	souřadnice bodů, jízdní řády, diagramy, grafy a tabulky
M-5-3-01	narýsuje a znázorní základní rovinné útvary-čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici, užívá jednoduché konstrukce	narýsuje a správně označí rovinné útvary, využívá znalost konstrukce kolmic	čtverec, obdélník a jejich úhlopříčky, trojúhelníky, kružnice, kruh, vzájemná poloha dvou kružnic, vlastnosti úhlopříček, vlastnosti trojúhelníků
M-5-3-02	sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomné čáry, obvod mnohoúhelníků sečtením délek stran	určí délku lomené čáry, vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délky jeho stran	délka lomené čáry, obvod mnohoúhelníku
M-5-3-04	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	zná a užívá základní jednotky obsahu, vyvodí vzorec pro výpočet obsahu, využívá čtvercovou síť pro znázornění obsahu	jednotky obsahu, obsah obdélníku a čtverce, obsahy složitějších obrazců
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	zvládne vyřešit jednoduché nestandardní slovní úlohy a praktické úlohy a problémy	řešení problémů, úsudek, magické čtverce, jednoduchá sudoku, číselné a obrázkové řady

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých čísel a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	provádí početní operace s desetinnými čísly	početní operace s desetinnými čísly: sčítání, odčítání, násobení a dělení 10, 100, 1000..., převody jednotek, násobení a dělení číslem přirozeným, desetinným číslem,
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	porovnává a zaokrouhluje a provádí odhady v oboru přirozených čísel, desetinných čísel	porovnávání a zaokrouhlování přirozených a desetinných čísel
M-9-1-03	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	umí rozložit složená čísla na prvočinitele, používá znaky dělitelnosti, určuje společné dělitele a násobky čísel	prvočísla a čísla složená, dělitel, násobek, znaky dělitelnosti přirozených čísel (2, 3, 4, 5, 10), největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, slovní úlohy
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	určuje část celku pomocí desetinných čísel a zlomku, užívá desetinných čísel k převodu jednotek	desetinná čísla, zlomky, převody jednotek
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	seznájí se s vyhledáváním dat	grafy, tabulky, diagramy

M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	seznámení se základními geometrickými pojmy a symboly, sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku, kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	bod, úsečka, polopřímka, přímka, kruh, kružnice, trojúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelníky
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	seznáme se s vlastnostmi základních rovinných útvarů	trojúhelník, kruh, kružnice
M-9-3-03	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	pozná a pojmenuje druhy úhlů, narýsuje a změří velikost úhlů, umí sestrojit osu úhlu, geometricky i aritmeticky řeší početní operace s úhly	úhel, osa úhlu, velikost úhlu, úhel ostrý, tupý, přímý, pravý, vnější a vnitřní úhel v trojúhelníku, jednotky úhlu, přenesení úhlu, početní operace s úhly - sčítání, odčítání, součet vnitřních úhlů v trojúhelníku
M-9-3-04	odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	uplatňuje znalosti pro výpočet obvodu a obsahu daných rovinných útvarů	obvod trojúhelníku, obvod a obsah čtverce a obdélníku, obsah pravoúhlého trojúhelníku
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary	načrtne a sestrojí trojúhelník, čtverec, obdélník, střední příčky v trojúhelníku, těžnice a výšky v trojúhelníku, těžiště a jeho vlastnosti, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	konstrukce trojúhelníku, čtverce a obdélníku, střední příčka v trojúhelníku, těžnice, výška v trojúhelníku, těžiště, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	sestrojí a pozná osově souměrný útvar	shodné útvary, osová souměrnost, osově souměrné útvary
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	rozliší krychli, kvádr, válec a kouli, popíše jejich vlastnosti	vlastnosti krychle, kvádr, válce, koule
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	vypočítá povrch a objem krychle a kvádr, převádí jednotky obsahu a objemu	jednotky obsahu a objemu, povrch a objem krychle a kvádr
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	umí načrtnout a sestrojit síť krychle a kvádr	síť krychle a kvádr
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	aplikuje získané znalosti při řešení slovních úloh	slovní úlohy
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	rozvíjí logické myšlení při řešení úloh	slovní úlohy
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých	aplikuje poznatky a dovednosti při řešení úloh	slovní úlohy

	tematických a vzdělávacích oblastí		
--	------------------------------------	--	--

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých čísel a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	rozumí pojmu zlomek a celé číslo, dokáže provádět početní operace se zlomky a celými čísly	zlomky, rozšiřování a krácení zlomků, porovnávání zlomků, desetinné zlomky, smíšené číslo, zlomek na číselné ose, čísla kladná a záporná, celá čísla, celá čísla na číselné ose, absolutní hodnota celého čísla, početní operace s celými čísly, racionální čísla, rac.čísla na číselné ose, početní operace s rac.čísly
M-9-1-02	zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	umí zaokrouhlovat celá čísla	zaokrouhlování celých čísel
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu část - celek (poměrem, zlomkem, procentem)	zlomky, procenta, poměr
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	počítá s poměry, určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti, aplikuje měřítko plánu a mapy, aplikuje trojčlenku při řešení úloh	poměr, převrácený poměr, přímá a nepřímá úměrnost, měřítko plánu a mapy, trojčlenka
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	vyjádří část celku pomocí procent, umí řešit úlohy s procenty	procento, procentová část, určení počtu procent, výpočet základu, slovní úlohy
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	řeší úlohy obsahující racionální a celá čísla	slovní úlohy s racionálními a celými čísly
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	orientuje se v diagramech, grafech a tabulkách	pravoúhlá soustava souřadnic, tabulky a grafy přímé a nepřímé úměrnosti
M-9-2-03	porovnává soubory dat	určuje vztah přímé nebo nepřímé souměrnosti	úměra, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka
M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	řeší geometrické úlohy graficky i výpočtem	pravoúhlá soustava souřadnic, konstrukční úlohy
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	seznáme se s vlastnostmi čtyřúhelníků, rovnoběžníky, lichoběžníky	čtyřúhelníky (rovnoběžníky a lichoběžníky)

M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	vypočítá obvod a obsah čtyřúhelníků, obsah trojúhelníku, aplikuje při řešení úloh	obsah trojúhelníku, obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary	načrtne a sestrojí čtyřúhelníky - rovnoběžník a lichoběžník	konstrukce čtyřúhelníků - rovnoběžníku a lichoběžníku
M-9-3-07	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelník	užívá k argumentaci a výpočtům věty o shodnosti trojúhelníků	shodnost, věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu)
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar	sestrojí obraz geometrického útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	středová souměrnost
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	pozná a pojmenuje hranoly, popíše jejich vlastnosti	hranoly
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne a sestrojí síť základních hranolů	síť hranolů
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	využívá vlastností hranolů při řešení úloh	slovní a geometrické úlohy
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	rozvíjí logické myšlení při řešení úloh	slovní úlohy
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	aplikuje poznatky a dovednosti při řešení úloh	geometrické slovní úlohy

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých čísel a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	určí druhou mocninu a odmocninu, užívá pravidla pro počítání s mocninami při výpočtech	druhá mocnina a odmocnina, mocnina s přirozeným mocnitelem, početní operace s mocninami s přiroz. mocnitelem, pravidla počítání s mocninami, třetí mocnina
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	zaokrouhluje a provádí odhady druhých mocnin s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Pythagorova věta, výpočty obvodů, obsahů, povrchů a objemů
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	určí hodnotu výrazu, matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, provádí početní operace s výrazy a mnohočleny, rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a pomocí vzorců	výrazy, výrazy s proměnnými, mnohočleny, početní operace s mnohočleny, rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním a pomocí vzorců

M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	řeší reálné situace lineární rovnicí pomocí ekvivalentních úprav	lineární rovnice s jednou neznámou, ekvivalentní úpravy rovnic, slovní úlohy řešené pomocí rovnic
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	aplikuje lineární rovnice při řešení úloh	slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	vyhledává a vyhodnocuje základní údaje z tabulek a grafů, umí zpracovat jednoduché statistické údaje	diagramy, tabulky, grafy, základní statistické údaje
M-9-2-02	porovnává soubory dat	zpracovává statistické údaje	statistické údaje
M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	vysvětlí princip Pythagorovy věty, aplikuje Pythagorovu větu při výpočtech, určí vzájemnou polohu přímky a kružnice, určí vzájemnou polohu dvou kružnic v rovině	Pythagorova věta a její aplikace, kružnice, kruh, vzájemná poloha přímky a kružnice, vzájemná poloha dvou kružnic, Thaletova věta
M-9-3-04	odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice	kruh, kružnice
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	užívá Thaletovu větu při řešení konstrukčních úloh, aplikuje vlastnosti geometrických útvarů k vyhledání dané množiny bodů	Thaletova věta, množiny bodů v rovině, základní konstrukční úlohy
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary	načrtne a sestrojí dané rovinné útvary	kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník - konstrukční úlohy
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	popíše vlastnosti válce	válec
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	odhadne a vypočítá povrch a objem válce	povrch a objem válce
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	sestrojí síť válce	síť válce
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne a sestrojí obrazy těles v rovině	osová a středová souměrnost - obrazy těles, obraz válce
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	rozvíjí logické myšlení a kombinační úvahy při řešení úloh	číselné a logické řady využívající znalosti mocnin, odmocnin a výrazů
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	aplikuje poznatky a dovednosti při řešení úloh	slovní úlohy

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	provádí početní operace s lomenými výrazy	lomené výrazy
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	řeší lineární rovnice, užívá sčítací a dosazovací metodu při řešení rovnic o dvou neznámých	lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy dvou rovnic o dvou neznámých, řešení metodou dosazovací a sčítací
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	aplikuje poznatky a dovednosti z oboru celých a racionálních čísel při řešení úloh	slovní úlohy řešené rovnicemi
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data z tabulek a grafů	tabulky, grafy
M-9-2-02	porovnávat soubory dat	porovnávat různá data z tabulek a grafů	tabulky, grafy
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	chápe pojem funkce, vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	funkce jako závislost, definiční obor a obor hodnot funkce, vlastnosti funkce, přímá a nepřímá úměrnost, lineární funkce, kvadratická funkce, goniometrické funkce
M-9-2-05	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	dokáže graficky řešit soustavy rovnic, sestrojí grafy daných funkcí, užívá goniometrických funkcí při řešení úloh	goniometrické funkce a jejich praktické využití, úlohy řešené pomocí funkcí
M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	pozná podobné útvary, seznámí se s větami o podobnosti trojúhelníků	podobnost rovinných útvarů, věty o podobnosti trojúhelníků
M-9-3-07	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	řeší úlohy s využitím vět o podobnosti trojúhelníků	úlohy řešené podobností
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	popíše vlastnosti jehlanu, kužele, koule	jehlan, kužel, koule
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	odhaduje a vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele, koule	povrch a objem jehlanu, kužele, koule
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne síť jehlanu a kužele	síť jehlanu a kužele

M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne obraz jehlanu, kuželu, koule	jehlan, kužel, koule
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	užívá goniometrické funkce při výpočtech povrchů a objemů těles	slovní úlohy z praxe
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	užívá logické myšlení a kombinační úsudek při řešení úloh, nalézá různá řešení	základy finanční matematiky
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	aplikuje poznatky a dovednosti při řešení geometrických úloh, kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	logické geometrické úlohy

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro matematiku

Kód a očekávané výstupy z RVP
1. STUPEŇ
1. období (1. až 3. ročník)
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>žák</p> <p>M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</p> <p>M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100</p> <p>M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat</p> <p>M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</p> <p>M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20</p>
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>žák</p> <p>M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</p> <p>M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>žák</p> <p>M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit</p> <p>M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují</p> <p>M-3-3-02p používá pravítko</p>
2. období (4. a 5. ročník)

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

žák

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

- používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák

M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

žák

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

2. STUPEŇ**ČÍSLO A PROMĚNNÁ**

žák

M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta

- zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák

M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE v ROVINĚ A v PROSTORU

žák

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti

M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

M-9-3-11p sestrojí síť základních těles

M-9-3-12p načrtne základní tělesa

M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa

- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo, čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

žák

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí

- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.4 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním s důrazem na praktické využití
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivity své učební činnosti a k racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

5.4.1 Informatika

Ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie vychází vyučovací předmět informatika. Jeho výuka probíhá v učebně informatiky. Součástí vyučování je také práce s odbornou literaturou a využívání všech dostupných moderních pomůcek a technologií. Vyučovací předmět informatika je vyučován na 1. stupni i 2. stupni dle učebního plánu. Výuka probíhá v učebně informatiky. Žáci mohou být v hodině děleni do skupin.

Vzdělávací obsah předmětu informatika je rozdělen na tři tematické okruhy, a to Základy práce s počítačem, Vyhledávání informací a komunikace a Zpracování a využití informací. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardwaru, softwaru a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu. Nedílnou součástí předmětu informatika je schopnost žáků využívat výukové programy pro zefektivnění své učební činnosti.

Dovednosti získané v předmětu informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, kterými vedeme k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají žáci zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dokončení

Kompetence komunikativní

- vedeme k využívání vhodné technologie ke komunikaci na dálku – některé práce žáci odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci učíme dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- vedeme ke kolegiální radě či pomoci a k práci v týmu
- učíme rozdělit si a naplánovat práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – učíme hodnotit vlastní práce i práce ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu

Kompetence občanské

- seznamujeme s vazbami na legislativu a obecnými morálními zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, ochrana hesla, citace použitého pramene)
- při zpracovávání informací vedeme ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterými se lze setkat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- vedeme k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
I-5-4-01	najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží, pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí, edituje digitální text, vytvoří obrázek, přehraje zvuk či video, uloží svoji práci do souboru, otevře soubor, používá krok zpět, zoom, řeší úkol použitím schránky, dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	hardware a software
I-5-4-02	propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí	práce se soubory, propojení technologií, internet, sdílení dat, cloud, technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken)
I-5-2-01	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů, popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky k jeho řešení, v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy, ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	sestaví robota podle návodu, sestaví program pro robota, ožíví robota, otestuje jeho chování, pomocí programu ovládá světelný výstup a motor, pomocí programu ovládá senzor, používá opakování, události ke spouštění programu	sestavení programu a oživení robota, ovládání světelného výstupu, ovládání motoru, opakování příkazů, ovládání klávesnicí - události, ovládání pomocí senzoru
I-5-1-02	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	sdělí informaci obrázkem, předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel, zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text, zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí	piktogramy, emodži, kód, přenos na dálku, šifra, pixel, rastr, rozlišení, tvary, skládání obrazce

		mřížky, obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	
I-5-1-03	vyčte informace z daného modelu	zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text, jednoduchý obrázek pomocí mřížky, obrázek složí z geometrických tvarů a navazujících úseček	
I-5-2-02	popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky k jeho řešení	najde chybu v programu, opraví ji, upraví program pro příbuznou úlohu	ovládání robota, oprava programu

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
I-5-1-01	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech, doplní posloupnost prvků, umístí data správně do tabulky, doplní prvky v tabulce, v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	data, informace, druhy dat a jejich sběr, doplňování tabulky a datových řad, kritéria kontroly dat, řazení dat v tabulce, vizualizace dat v grafu
I-5-2-03,	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy, v programu najde a opraví chyby, rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát, vytvoří a použije nový blok, upraví program pro obdobný problém	příkazy a jejich spojování, opakování příkazů, pohyb a razítkování, ke stejnému cíli vedou různé algoritmy, vlastní bloky a jejich vytváření, kombinace procedur
I-5-3-01	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky, určí, jak spolu prvky souvisí	systém, struktura, prvky, vztahy
I-5-2-04	ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy, v programu najde a opraví chyby, rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát, rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj, vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky, přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky, rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit, cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	programování - experimentování a objevování- kreslení čar, pevný počet opakování, ladění, hledání chyb, vlastní bloky a jejich vytváření, změna vlastností postavy pomocí příkazu, náhodné hodnoty, čtení programů, sestavování programu, programovací projekt

I-5-1-02	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty, pomocí obrázku znázorní jev, pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	graf, hledání cesty, schémata, obrázkové modely, model
I-5-2-01,	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů, popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení, v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy, ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav, v programu najde a opraví chyby, používá události ke spuštění činnosti postav, přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky, upraví program pro obdobný problém, ovládá více postav pomocí zpráv	ovládání pohybu postav, násobné postavy a souběžné reakce, modifikace programu, animace střídáním obrázků, spuštění pomocí událostí, vysílání zpráv mezi postavami, čtení programů, programovací projekt
I-5-1-03	vyčte informace z daného modelu	myšlenkové a pojmové mapy, čtení a sestavování jednoduchých schémat, symboly a piktogramy	model v praktickém životě člověka
I-5-3-02	pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	tabulka a její struktura, záznam, doplnění, úprava záznamu	práce se strukturovanými daty
I-5-4-03	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	bezpečnost - pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními, uživatelské účty, hesla

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
I-9-1-02	navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	rozpozná zakódované informace kolem sebe, zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady	přenos informací, standardizované kódy, znakové sady, přenos dat, symetrická šifra, identifikace barev, barevný model, vektorová grafika, zjednodušení zápisu, kontrolní součet, binární kód, logické A a NEBO
I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf), odpoví na otázky na základě dat v tabulce, popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	data v grafu a tabulce, evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce, kontrola hodnot v tabulce, filtrování, řazení a třídění dat, porovnání dat v tabulce a grafu
I-9-3-01	vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje, pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázová relace

I-9-3-04	sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy, navrhne tabulku pro záznam dat, propojí data z více tabulek či grafů	školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázová relace
I-9-2-01	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost	vytvoření programu
I-9-2-03	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné programy, navrhne různé algoritmy pro řešení problémů	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná, ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby, používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování	vytvoření programu, opakování, podprogramy
I-9-2-05	v blokově orientovaném program. jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech, diskutuje různé programy pro řešení problému	vytvoření programu, opakování, podprogramy
I-9-2-06	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	vytvoření programu, opakování, podprogramy

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
I-9-2-01	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	opakování s podmínkou, události, vstupy, objekty a komunikace mezi nimi
I-9-2-03	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná, ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	opakování s podmínkou, události, vstupy, objekty a komunikace mezi nimi
I-9-2-05	v blokově orientovaném program. jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá	používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna, spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	opakování s podmínkou, události, vstupy, objekty a komunikace mezi nimi

	opakování, větvení programu, proměnné		
I-9-2-06	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	diskutuje různé programy pro řešení problému, vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní, hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	opakování s podmínkou, události, vstupy, objekty a komunikace mezi nimi
I-9-1-03	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	vysvětlí známe modely jevů, situací, činností, v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku	standardizovaná schémata a modely
I-9-1-04	zhodnotí zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	pomocí ohodnocených grafů řeší problémy, pomocí orientovaných grafů řeší problémy, vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu, orientované grafy, automaty, modely, paralelní činnost
I-9-2-01	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému, po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	větvení programu, rozhodování
I-9-2-03	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby, používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna, spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav, používá souřadnice pro programování postav	grafický výstup, souřadnice
I-9-2-05	v blokově orientovaném program. jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	používá parametry v blocích, ve vlastních blocích, vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	podprogramy s parametry, proměnné
I-9-2-06	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	diskutuje různé programy pro řešení problému, hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	podprogramy s parametry, proměnné
I-9-4-02	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu	nainstaluje a odinstaluje aplikaci; uloží textové,	datové a programové soubory a jejich asociace v operačním

	s ohledem na jejich další zpracování či přenos	grafické, zvukové a multimediální soubory, vybere vhodný formát pro uložení dat	systemu, správa souborů, struktura složek, instalace aplikací
I-9-4-03	vybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	vytvoří jednoduchý model domácí sítě, popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě	domácí a školní počítačová síť, fungování a služby internetu
I-9-4-04	poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	porovná různé metody zabezpečení účtů, spravuje sdílení souborů, pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy	princip e-mailu, metody zabezpečení přístupu k datům
I-9-4-05	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
I-9-2-02	rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota, upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol	sestavení a oživení robota
I-9-2-03	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost, vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	sestavení programu s opakováním, s rozhodováním,
I-9-2-05	v blokově orientovaném program. jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	ovládá vstupní zařízení a senzory robota, sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej, používá opakování, rozhodování, proměnné, ovládá výstupní zařízení desky	používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk), používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva), sestavení programu a oživení Micro:bitu, ovládání LED displeje, tlačítka a senzory náklonu, připojení sluchátek, tvorba hudby
I-9-2-06	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	přečte program pro robota a najde v něm případné chyby, přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji	čtení programu, projekt můj robot
I-9-3-03	vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví	při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky, používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva,	relativní a absolutní adresy buněk, použití vzorců a různých typů dat, funkce s číselnými vstupy, funkce s textovými vstupy, vkládání

	pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	délka, počet, když), připiše do tabulky dat nový záznam	záznamu do databázové tabulky
I-9-3-02	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	řeší problémy výpočtem s daty, seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně), používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešené úlohy, ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	řazení dat v tabulce, filtrování dat v tabulce, zpracování výstupů z velkých souborů dat

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
I-9-2-02	rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	řeší problémy sestavením algoritmu	programovací projekt a plán jeho realizace
I-9-2-03	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	řeší problémy sestavením algoritmu, diskutuje různé programy pro řešení problému, vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	popsání problému, pohyb v souřadnicích, ovládání myši, posílání zpráv, vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu, nástroje zvuku, úpravy seznamu, import a editace kostýmů, podmínky
I-9-2-05	v blokově orientovaném program. jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému, řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků, hotový program upraví pro řešení příbuzného problému, ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	testování, odladění, odstranění chyb, návrh postupu, klonování, animace kostýmů postav, události, analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné, výrazy s proměnnou, tvorba hry s ovládáním, více seznamů, tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy
I-9-2-06	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná, zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	popsání problému
I-9-4-01	popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí, vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením, diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich, popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	složení současného počítače a principy fungování jeho součástí, operační systémy: funkce, typy, typické využití, fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)
I-9-4-02	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat	komprese a formáty souborů, struktura a principy Internetu, datacentra, cloud

I-9-4-03	vybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítě a popíše jejich charakteristické znaky	na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti	typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa, Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL, princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)
I-9-4-04	poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu	bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy, zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat
I-9-4-05	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	diskutuje o cílech a metodách hackerů, vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat, diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro informatiku

Kód a očekávané výstupy z RVP
1. STUPEŇ
1. a 2. období (1. až 5. ročník)
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ
žák
ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu
2. STUPEŇ
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE
žák
ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ
žák
ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

5.5 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována na 1. stupni základního vzdělávání. Tato oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. V dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací, k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených, přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (svých možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při její ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro vzdělávání na 1. stupni základní školy. Základní charakteristikou této oblasti je navázání na vlastní zkušenosti žáků a tyto dále využívat a rozvíjet. Svou členitostí, rozmanitostí a širokou provázaností se oblast prolíná s učivem ostatních vzdělávacích oblastí a vytváří prostor pro tvorbu projektů, jejichž cílem je přiblížit a spojit získané vědomosti a zkušenosti s reálným životem. Tato vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku v dalších vzdělávacích oblastech.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je rozčleněna do dvou vyučovacích předmětů – prvouky a člověk a jeho svět.

5.5.1 Prvouka

Prvouka je předmět vyučovaný v prvních třech ročnících s časovou dotací dle učebního plánu. Navazuje na poznatky, dovednosti a zkušenosti získané v předchozím období v rodině a v předškolní výchově, vhodným způsobem na ně navazuje a dále je rozvíjí. V obsahu předmětu se uplatňují humanitní prvky - vlastivědné, dějepisné, zeměpisné a etické a prvky přírodopisné – fyzikální, astronomické a ekologické. Výuka umožňuje použít obsahu řady dalších předmětů: českého jazyka, matematiky, pracovních činností atp. Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce, jako jsou např. vycházky, exkurze, projekty, divadelní představení. Využívány jsou rozmanité výukové metody a formy práce – například učení hrou, činnostní učení, frontální výuka, vycházky s pozorováním, pokusy, skupinové práce a sebehodnocení.

Na prvouku ve čtvrtém ročníku navazuje předmět člověk a jeho svět.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání a třídění informací a jejich efektivnímu využívání v procesu učení
- klademe důraz na učení všemi smysly
- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- umožňujeme propojovat získané vědomosti s praktickými situacemi

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme modelové situace
- vedeme ke snaze dojít k samostatným objevům, řešením a závěrům
- motivujeme k rozpoznání a pochopení problémů, přemýšlení o jejich příčinách, uplatňování vlastního úsudku
- vedeme ke kritickému myšlení a uvážlivému úsudku

Kompetence komunikativní

- vedeme k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů
- vedeme k správnému pojmenování pozorovaných skutečností a jevů, které žáci využívají při vlastních projevech, názorech a výtvorech
- vedeme k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme spolupráci na řešení problému při skupinové práci
- vedeme k respektování názorů druhých a k efektivnímu přispívání do diskuse
- vytváříme situace, při kterých si žáci uvědomují nutnost spolupráce
- podporujeme vytváření zdravého sebevědomí

Kompetence občanské

- vedeme k utváření ohleduplného vztahu k přírodě, lidským výtvorům a kulturním hodnotám, k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- zařazujeme do výuky různé besedy rozvíjející občanské postoje
- formujeme povědomí o příslušnosti k národu, rozvíjíme zájem o život v obci, nabízíme návštěvy historických objektů a významných míst
- vedeme k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vedeme k respektování a ochraně našeho kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

- vedeme k plnění povinností a závazků, adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky
- utváříme pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozvíjíme jednoduché rozpoznání materiálů podle vlastností a použití
- motivujeme ke vhodnému a bezpečnému užívání materiálů, nástrojů a pomůcek, k citlivému pochopení nutnosti efektivního technického rozvoje a pokroku

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJS-3-1-01	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	zdokonaluje se v orientaci v okolí svého bydliště a školy, učí se bezpečně docházet do školy a zpět, je si vědom možných nebezpečí v nejbližším okolí, poznává prostředí školy, orientuje se ve školní budově, seznamuje se se školním řádem, podílí se na vytváření třídních pravidel, navazuje nové vztahy, rozlišuje vhodné a nevhodné chování ve výuce a o přestávkách, učí se dodržovat komunikační pravidla	prostředí domova, školy a blízkého okolí, bezpečná cesta do školy, riziková místa, komunikace v mezilidských vztazích (pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva, představní se), pravidla
ČJS-3-1-02	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	zná název státu a obce, ve které žije, seznamuje se s názvem hlavního města a státní vlajkou	název obce, státu, státní vlajka
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným	rozliší a pojmenuje rodinné příslušníky (rodiče, sourozence, prarodiče), charakterizuje role členů rodiny, uvědomuje si své	příbuzenské vztahy v užší rodině, práce doma a ve škole, pravidla slušného chování, práva a povinnosti

	odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	místo mezi spolužáky ve třídě, osvojuje si pravidla slušného chování, je tolerantní ke svým spolužákům a jejich odlišnostem	žáků, lidské vlastnosti a schopnosti
ČJS-3-2-02	odvodí význam a potřebu povolání a pracovních činností	pojmenuje základní druhy povolání a odvodí jejich význam, zná zaměstnání svých rodičů	povolání, povolání rodičů
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	určí některé časové pojmy, učí se pojmenovat dny v týdnu, měsíce v roce, roční období, charakterizuje roční období, dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne	roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, kalendář, hodiny, denní režim
ČJS-3-3-03	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	vybere poznatky o sobě a své rodině, zvycích a práci lidí	sezónní práce a činnosti, tradice, svátky
ČJS-3-4-01	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	porovnává viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, popíše jednotlivá roční období a práce na poli a zahradě	roční období a proměny přírody během roku, práce na poli a na zahradě
ČJS-3-4-02	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	roztřídí některé přírodniny na rostliny a živočichy, poznává základní druhy ovoce a zeleniny, volně žijící a domácí zvířata, seznamuje se s pěstovanými a volně žijícími rostlinami	domácí a volně žijící živočichové, stromy, rostliny, rozdíl mezi ovocem a zeleninou
ČJS-3-5-01	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	popíše základní části lidského těla, učí se dodržovat základní hygienické návyky, seznamuje se s rozdílem mezi úrazem a nemocí, roztřídí některé potraviny na zdravé a méně zdravé	základní části těla a hlavy, osobní hygiena, nemoc a úraz, zdravá strava, pohyb
ČSJ-3-5-02	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jedná ta, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných, řídí se základními pravidly bezpečného chování účastníka silničního provozu	osobní bezpečí, vhodné a nevhodné místo pro hru, bezpečné chování v silničním provozu
ČJS-3-5-03	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná,	učí se požádat o pomoc pro sebe i jiné, seznámí se s telefonními čísly tísňových linek	přivolání pomoci, telefonní čísla tísňových linek

	v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek		
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	dbá pokynů dospělých a správně reaguje při mimořádné události	chování při evakuaci osob - požární poplach

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJS-3-1-01	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	orientuje se ve škole a okolí, zná cestu do školy a zpět, orientuje se v obci, zná dopravní prostředky v obci, pojmenuje některá významná místa v obci, učí se znát adresu svého bydliště	obec, okolí obce, cesta do školy, významné budovy, dopravní prostředky
ČJS-3-1-02	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	učí se pojmenovat rozdíly mezi vesnicí a městem, zná název státu a státní vlajku, seznamuje se základními údaji o naší vlasti	město a vesnice, stát, vlajka, hlavní město,
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rozliší a pojmenuje rodinné příslušníky, uvede příklady příbuzenských vztahů, charakterizuje role v rodině, učí se dodržovat pravidla slušného chování, projevuje toleranci k přirozeným rozdílům mezi lidmi	rodina a život rodiny, příbuzenské vztahy, pravidla slušného chování, základní vztahy mezi lidmi, práva a povinnosti dítěte
ČJS-3-2-02	odvodí význam a potřebu povolání a pracovních činností	zná povolání svých rodičů (popíše jejich činnost), dokáže jmenovat některá povolání, vyvodí jejich význam a potřebu	povolání, řemesla
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientuje se v čase, používá časové údaje pro orientaci během dne, týdne, roku, učí se určovat čas podle hodin, zařadí měsíce do jednotlivých ročních období	hodiny, denní režim, kalendář
ČJS-3-3-03	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	sleduje rodinné zvyky a tradice a dokáže o nich hovořit	významné dny v životě jedince, zvyky a tradice v rodině
ČJS-3-4-01	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	popíše viditelné charakteristiky typické pro jednotlivá roční období	roční období, proměny přírody, měsíce
ČJS-3-4-02	rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady	rozliší stromy, keře a byliny, rozliší listnaté a jehličnaté stromy, pojmenuje některé zemědělské plodiny a některé	stromy, keře, byliny, houby ovoce, zelenina, hospodářské plodiny, savci a ptáci,

	výskytu organismů ve známé lokalitě	druhy ovoce a zeleniny, popíše základní stavbu těla rostlin a živočichů, pojmenuje některé domácí a volně žijící živočichy, má povědomí o jedovatých houbách	hospodářská zvířata, význam rostlin a živočichů pro člověka
ČJS-3-5-01	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	má elementární znalosti o lidském těle - určuje viditelné části těla, chápe význam smyslů, uplatňuje zásady zdravého životního stylu, dodržuje základní hygienické návyky, uvědomuje si význam zdraví pro život, seznamuje se s příznaky nemocí	stavba lidského těla, smysly a jejich funkce, zdravý denní režim, zdravá strava, pitný režim, pohybový režim, nemoc, úraz, příznaky nemoci, první pomoc při drobném poranění
ČSJ-3-5-02	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jedná ta, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	vybírání si bezpečná místa pro hru, vštěpuje si zásady bezpečnosti v silničním provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, učí se řešit spory	vhodné a nevhodné místo pro hru, bezpečné chování v roli chodce a cyklisty, bezpečné a ohleduplné chování
ČJS-3-5-03	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá čísla tísňového volání, v modelových situacích se učí vhodné chování při krizové situaci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná	vzájemná pomoc, přivolání pomoci, telefonní čísla tísňových linek, modelové řešení krizových situací
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	dbá pokynů dospělých a správně reaguje při mimořádné události	chování při evakuaci osob - požární poplach

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJS-3-1-01	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	vyhledá a označí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, určí základní světové strany, uvědomuje si rizika při cestě do školy, pojmenuje některé dopravní značky	bezpečná cesta do školy, mapa, plán, světové strany, dopravní značky, riziková místa a situace
ČJS-3-1-02	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	seznamuje se s pojmy obec, okolí obce, sousední obce, pozná mapu ČR, vyhledá Prahu a Brno, seznamuje se se státními symboly	poloha obce, kulturní a sportovní život obce, obchody, firmy, hlavní město, státní symboly
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenecké vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným	poznává základní a širší příbuzenecké vztahy, práva a povinnosti členů rodiny, toleruje odlišnosti ve vzhledu i chování spolužáků i jiných	příbuzenecké vztahy, život a funkce rodiny, pravidla slušného chování, chování a vystupování spolužáků, ohleduplnost, rizikové

	odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	lidí, rozlišuje a hodnotí správné a nesprávné chování u sebe i u svých spolužáků	chování, přecházení konfliktům
ČJS-3-2-02	odvodí význam a potřebu povolání a pracovních činností	je si vědom důležitosti a potřeby různých povolání, seznamuje se s obchody a službami v obci	různá povolání pracovní příležitosti v obci, obchody, firmy
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	na modelu hodin ukáže čas, určuje čas podle hodin a kalendáře, sleduje data významných dnů	orientace v čase, kalendář, státní svátky, významné dny, roční období
ČJS-3-3-02	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	seznámí se se jmény některých významných rodáků, vyjmenuje některé významné kulturní a historické památky obce	současnost a minulost obce, kulturní a historické památky obce
ČJS-3-3-03	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	zná vybrané lidové tradice a dokáže o nich vyprávět	lidové zvyky a tradice, svátky
ČJS-3-4-01	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	uvědomuje si příčiny některých přírodních dějů a zákonitostí, zachycuje svá pozorování, vypravuje o nich	roční období, děje v přírodě a jejich rozmanitost
ČJS-3-4-02	rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	rozdělí rostliny podle jejich využití, popíše základní části rostliny, zná některé jedlé a jedovaté houby, popíše stavbu hub, rozlišuje živočichy podle jejich určujících znaků, uvede nejznámější rostliny a živočichy v blízkosti svého bydliště	rostliny, houby, živočichové, jejich význam v přírodě, stavba těla, znaky života
ČJS-3-4-03	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	zkoumá látky a jejich vlastnosti, provádí jednoduché pokusy s přírodninami, seznámí se se základními veličinami a jejich měřením, rozlišuje živou a neživou přírodu, uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život, seznámí se s některými nerosty a horninami, rozvíjí své povědomí o ochraně životního prostředí	látky a jejich vlastnosti, měření veličin, živá a neživá příroda, voda, vzduch, půda, nerosty a horniny, ochrana životního prostředí
ČJS-3-5-01	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje	určuje základní části lidského těla včetně orgánů, rozpozná příznaky běžných nemocí, popíše optimální denní režim, dodržuje zásady bezpečného	základní stavba a funkce lidského těla, životní potřeby a projevy, správná výživa, vhodná strava, osobní hygiena

	vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	
ČSJ-3-5-02	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jedná ta, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	rozliší bezpečné a rizikové chování v silničním provozu, vyhodnotí nebezpečí místa pro hru a trávení volného času	bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, bezpečnostní prvky v dopravě
ČJS-3-5-03	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, pozná rizika spojená s přílišným používáním elektronických médií, dokáže telefonicky přivolat pomoc a sdělit důležité informace o sobě a o události	nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, riziková místa a situace, předcházení konfliktům, přivolání pomoci v případě ohrožení, čísla tísňového volání
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	v krizových situacích se řídí pokyny dospělých, učí se správnému postupu při evakuaci školy	mimořádné události a rizika - požární poplach



5.5.2 Člověk a jeho svět

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a poskytuje žákům možnost poznat přírodní zákonitosti. Poznání zákonitostí znamená poznávání souvislostí a vztahů mezi fakty, jejich lepší vysvětlení a hlubší porozumění, z toho plyne i větší šance na jejich praktické využití. Tematické okruhy tohoto předmětu jsou navzájem úzce propojeny, vždy se vážou k člověku, přírodě, bydlišti, místní lokalitě.

Dále vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, společnosti, vlasti, kultury, techniky a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie a současnosti, směřuje k dovednostem pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, porozumět světu kolem sebe a vnímat základní vztahy ve společnosti. Obsah předmětu je postaven na elementárních znalostech, které žáci získali v prvouce i v dalších předmětech (matematika, český jazyk, literární výchova), a současně umožňuje vybavit žáky základními vědomostmi a dovednostmi pro vyučovací předměty přírodopis, fyzika, chemie, zeměpis a dějepis na 2. stupni. Témata jsou propojena se znalostmi a dovednostmi z oblasti výtvarné výchovy, výchovy ke zdraví a oblasti Člověk a jeho práce.

Člověk a jeho svět se vyučuje ve 4. ročníku a v 5. ročníku dle učebního plánu a to v kmenové třídě, v přírodě nebo v okolí školy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání, třídění informací a jejich efektivnímu využívání v procesu učení
- klademe důraz na učení všemi smysly
- učíme efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- umožňujeme propojovat získané vědomosti s praktickými situacemi

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme modelové situace
- vedeme ke snaze dojít k samostatným objevům, řešením a závěrům
- motivujeme k rozpoznání a pochopení problémů, přemýšlení o jeho příčinách, uplatňování vlastního úsudku
- vedeme ke kritickému myšlení a uvážlivému úsudku

Kompetence komunikativní

- vedeme k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů
- vedeme k správnému pojmenování pozorovaných skutečností a jevů, které žáci využívají při vlastních projevech, názorech a výtvorech
- vedeme k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
Kompetence sociální a personální
- umožňujeme spolupráci na řešení problému při skupinové práci
- vedeme k respektování názorů druhých a k efektivnímu přispívání do diskuse
- vytváříme situace, při kterých si žáci uvědomují nutnost spolupráce
- podporujeme vytváření zdravého sebevědomí

Kompetence občanské

- vedeme k utváření ohleduplného vztahu k přírodě, lidským výtvorům a kulturním hodnotám, k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- zařazujeme do výuky různé besedy rozvíjející občanské postoje
- formujeme povědomí o příslušnosti k národu, rozvíjíme zájem o život v obci, nabízíme návštěvy historických objektů a významných míst
- vedeme k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vedeme k respektování a ochraně našeho kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

- vedeme k plnění povinností a závazků, adaptace na změněné nebo nové pracovní podmínky
- utváříme pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozvíjíme jednoduché rozpoznání materiálů podle vlastností a použití
- motivujeme ke vhodnému a bezpečnému užívání materiálů, nástrojů a pomůcek a k citlivému pochopení nutnosti efektivního technického rozvoje a pokroku

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJS-5-1-01	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	orientuje se v místě svého bydliště a školy, seznámí se s členěním území ČR a začlení svoji obec do příslušného kraje a vyhledá na mapě svou polohu, svůj kraj, svoje krajské město	obec, město, místní krajina, poloha obce, členění ČR, orientace na mapě
ČJS-5-1-02	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	zná a určí světové strany na mapě i v přírodě, dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	orientace v krajině, světové strany hlavní a vedlejší, orientační body a linie, kompas a buzola, navigace
ČJS- 5-1-03	rozdělí mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	rozdělí mezi náčrtem a plánem, seznámí se se základními typy map a jejich legendou. Zná základní údaje o povrchu, vodstvu, podnebí a hospodářství ČR.	typy map, globus, mapa ČR. ČR v Evropě - poloha, územní rozdělení, základní zeměpisné a hospodářské údaje
ČJS- 5-1-04	vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	jednoduchým způsobem popíše místní region - Jihomoravský kraj z hlediska přírody, osídlení, hospodářství a kultury	Jihomoravský kraj
ČJS-5-1-05	porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a jiných zemích	prezentuje svoje zážitky z zajímavosti z vlastních cest	regiony a města ČR, hlavní město Praha
ČJS-5-1-06	rozdělí hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	pojmenuje státní symboly a vysvětlí při jakých příležitostech se užívají, zná hlavní orgány státní moci,	ČR jako demokratický stát a její zřízení, principy demokracie

		prezident, parlament, vláda a některé jejich představitele	
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, městě	chápe pravidla vztahů mezi lidmi a dodržuje je (ve škole, v obci, v rodině) spoluvytváří pravidla třídy	pravidla slušného chování, etické zásady, život a funkce rodiny
ČJS-5-2-02	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	zná základná lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	práva člověka, pravidla slušného chování, etické zásady, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům
ČJS-5-2-03	orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	rozlišuje vlastnictví soukromé, veřejné, osobní a společné, hmotný a nehmotný majetek, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady vlastních příjmů a výdajů, sestaví jednoduchý rozpočet, orientuje se v pojmech hotovostní a bezhotovostní forma peněz	vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní a společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje, hotovostní a bez hotovostní forma peněz, způsoby placení,
ČJS-5-3-01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	pracuje s časovými údaji, orientuje se v pojmech - kalendář, letopočet, století, tisíciletí, na časové ose vyznačí daný letopočet	orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendář, letopočet, generace
ČJS-5-3-02	využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	zná zdroje pro získávání informací o minulosti, navštěvuje knihovny, muzea, rozumí významu kulturního dědictví, dokáže vyhledat informace	knihovny, muzea, chráněné památky, památná místa, regionální památky, péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
ČJS-5-3-03	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	seznamuje se se způsobem života v jednotlivých historických obdobích, má povědomí o důležitých událostech, které ovlivnily budoucí život lidí, porovnává způsob života v minulosti a současnosti, čte pověsti, báje a mýty, seznámí se s pověstmi z místa bydliště a okolí	současnost a minulost v našem životě - proměny v čase, báje, mýty, pověsti. Významné události dějin našeho státu do počátku 17.století.
ČJS-5-4-01	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	pojmenuje části živé a neživé přírody, objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody a princip rovnováhy přírody, určuje horniny a nerosty, k jejich zařazování používá encyklopedie, jednoduchým způsobem vysvětlí vznik půdy,	živá a neživá příroda, vzájemné vztahy, nerosty a horniny, půda - některé významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam pro člověka, vliv člověka na přírodu

		zná význam rovnováhy v přírodě, zkoumá některé vztahy mezi organismy ve vybraném společenství, určí vliv člověka na dané organismy	
ČJS- 5-4-03	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	jednoduchým způsobem vysvětlí pojem ekosystém, seznámí se s některými ekosystémy ve svém okolí, nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů v prostředí	rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva, přírodní společenstva, ekosystémy, přizpůsobivost organismů
ČJS-5-4-04	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	třídí rostliny, houby a živočichy podle daných kritérií, určuje jejich znaky, vyhledává v klíčích a atlasech a zaznamená základní informace	rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých neznámějších druhů, význam v přírodě pro člověka, práce s atlasem rostlin a živočichů, vyhledávání na internetu
ČJS- 5-4-05	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	zhodnotí a rozlišuje aktivity člověka v přírodě - podpůrné nebo poškozující činnosti, chová se s ohledem k životnímu prostředí, zná a prakticky používá pravidla pro třídění odpadu	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - chráněné krajiny, národní parky, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
ČJS-5-4-06	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	změny látek a skupenství - zvládne jednoduchý pokus s vodou nebo vzduchem, plánování, měření, porovnávání, zaznamenávání pokusu	jednoduchý pokus s vodou nebo vzduchem - naplánování, provedení, vyhodnocení, měření veličin - jednotky hmotnosti, objemu, času a teploty
ČJS- 5-5-03	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	učí se plánovat svůj čas, rozdělit si čas na učení, práci, zábavu a odpočinek, volí si vhodnou činnost pro volný čas, uvědomuje si důležitost odpočinku a spánku	péče o zdraví - denní režim, odpočinek, spánek, využití volného času
ČJS- 5-5-04	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	na modelových situacích demonstroe bezpečné chování v rizikových situacích, v silničním provozu v roli chodce i cyklisty, seznámí se s postupy v případě ohrožení a respektuje pokyny během mimořádných situacích, zná složky IZS, zná důležitá telefonní čísla, seznámí se se zásadami telefonování na tísňové linky, aby je v případě potřeby dokázal použít, je si vědom nezbytnosti dodržování	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení - varovný signál, evakuace, zkouška sirén, požáry - příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru, integrovaný záchranný systém, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - bezpečnostní prvky

		pravidel účastníky silničního provozu, charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje	
ČJS- 5-5-05	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	na modelových situacích předvádí způsoby odmítání návykových látek, vyhýbá se riziku, v případě potřeby dokáže vyhledat pomoc u dospělého, seznámí se s různými typy závislostí	návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
ČJS-5-5-06	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	jednoduchým způsobem objasní nezbytnost zdravého denního režimu, pitného režimu, pohybového režimu a zdravé stravy pro zdraví člověka, uplatňuje správné hygienické návyky	péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné
ČJS- 5-5-07	rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	v případě potřeby ošetří drobná poranění, jednoduchým způsobem popíše, jak je možné předcházet nemocem a úrazům, postup v krizových situacích	péče o zdraví - drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČJS-5-1-03	rozlišuje mezi náčrtky, plány a základní typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	učí se orientovat na mapě Evropy i světa. Vyjmenuje kontinenty a oceány, dokáže vyjmenovat sousední státy ČR, vyjmenuje a vyhledá na mapě Evropy jejich základní zeměpisné údaje.	sousední státy ČR, Evropa, svět, světadíly a oceány
ČJS-5-1-04	vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	zná základní údaje o našem hlavním městě, má přehled o krajích ČR, orientuje se na mapě ČR	hlavní město ČR, kraje ČR, mapa ČR
ČJS-5-1-05	porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	prezentuje vlastní poznatky a zážitky z cest, porovná odlišný způsob života v jednotlivých zemích	cestujeme
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, v městě	rizikové situace, konflikty a jejich řešení, život v obci	soužití lidí v obci - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým

ČJS- 5-2-03	orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	má povědomí o výdajích domácnosti, banka, úspory, půjčky, na příkladech objasní rizika půjčování peněz, na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky,
ČJS- 5-3-02	využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	zná zdroje pro získávání informací o minulosti, navštěvuje knihovny, muzea, rozumí významu kulturního dědictví, vyhledává informace o památkách v regionu, seznámí se s kronikou obce	regionální památky - péče o památky,
ČJS- 5-3-03	srovná a hodnotí ve vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	má povědomí o důležitých událostech, které ovlivnily budoucí život lidí, porovná způsob života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života v minulosti a dnes, má povědomí o regionálních historických událostech	významné události českých dějin od počátku 17.století do současnosti
ČJS- 5-4-01	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	pojmenuje rudy, nerudní suroviny a energetické suroviny, rozliší obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje	podmínky života na Zemi, nerosty a horniny, nerudní suroviny - písek, pískovec, žula a vápenec, rudy - železo, magnetit, zlato, stříbro, energetické suroviny - uhlí, ropa, zemní plyn, člověk a energie - obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje
ČJS- 5-4-02	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	vyjmenuje planety sluneční soustavy, zná podmínky pro život na planetě, vysvětlí roční období, střídání dne a noci	Vesmír a Země, sluneční soustava - Slunce, planety, střídání dne a noci, ročních období
ČJS- 5-4-03	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	dokáže popsat život v jednotlivých podnebných pásích, život v ekosystému oceánů a moří, zná životní podmínky v mírném podnebném pásu, v ČR, chápe význam zoologických a botanických zahrad	rozmanitost života na zemi, podnební pásy - tropický, subtropický, mírný a polární, život v oceánech a mořích, Česká republika - mírný podnebný pás, botanické a zoologické zahrady
ČJS 5-4-04	porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	třídí živočichy a rostliny na základě stavby těla a základních životních projevů do daných skupin	třídění živých organismů, houby, rostliny, živočichové, práce s atlasem rostlin a živočichů, vyhledávání na internetu

ČJS-5-4-05	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	zhodnotí a rozlišuje aktivity člověka v přírodě - podpůrné nebo poškozující činnosti, chová se s ohledem k životnímu prostředí	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů
ČJS 5-04-06	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	zvládne jednoduchý pokus s vodou nebo vzduchem, naplánuje, provede, vyhodnotí jednoduchý pokus	látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch
ČJS-5-5-01	využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	popíše stavbu lidského těla, jeho funkce a projevy, určí základní znaky života, rozezná pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	stavba lidského těla, funkce jednotlivých tělesných soustav, základy lidské reprodukce
ČJS-5-5-02	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození	pojmenuje jednotlivé etapy vývoje člověka, vnímá biologické a psychické změny v dospívání	fáze vývoje člověka, období dospívání
ČJS-5-5-06	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	využívá zásady zdravého stravování, dodržuje pitný režim	zdravý životní styl, správná výživa
ČJS-5-5-07	rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	dokáže účelně využít důležitá telefonní čísla integrovaného záchranného systému, vyhodnotí míru potřeby přivolání odborné pomoci, poskytne první pomoc	péče o zdraví - drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, infekční nemoci, služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro prvouku, přírodovědu, vlastivědu

Kód a očekávané výstupy z RVP
1. STUPEŇ
1. a 2. období (1. až 3. ročník)
MÍSTO, KDE ŽIJEM žák ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a okolí školy ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy
LIDÉ KOLEM NÁS žák ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-

02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se bezřetně, přisetkává sneznými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

2. období (4. a 5. ročník)**MÍSTO, KDE ŽIJEM**

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla prosoužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se všemi finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

žák

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.6 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční i čtenářské gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství, z nichž vycházejí předměty dějepis, výchova k občanství a finanční gramotnost. ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování

každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních

- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.6.1 Dějepis

Ze vzdělávacího oboru Dějepis vychází vyučovací předmět dějepis, který přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku dle učebního plánu, převážně v kmenové třídě, příp. V učebně informatiky. Samotná výuka je vhodně doplňována návštěvami akcí rozvíjejících historické vnímání v kontextu soudobého světa.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme k zamýšlení nad historickým vývojem
- propojujeme do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho k vytváření komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme rozmanité aktivity (např. diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika) a metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vedeme ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- vedeme k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, k nacházení shodných, podobných a odlišných znaků, k využívání získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě
- motivujeme k samostatnému řešení problémů, k uvážlivým rozhodnutím a ke schopnosti je obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme k přesnému a výstižnému vyjadřování, k formulování a vyjadřování myšlenky a názory v logickém sledu, k souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- zařazujeme do výuky diskuzi
- vedeme k věcnému argumentování a ke vhodné obhajobě vlastních názorů
- vedeme k práci s různými typy textů a k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k tomu, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat

Kompetence občanské

- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění
- vedeme žáky k ohleduplnosti k druhým, k uvědomění si povinnosti postavit se proti násilí
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- vedeme k respektování přesvědčení druhých lidí, k vážení si jejich vnitřních hodnot
- vedeme k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- utváříme pozitivní postoj k uměleckým dílům, pěstujeme smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojujeme do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
D-9-1-01	uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	určí, zhodnotí a analyzuje zdroje poznání minulosti a na příkladech dokáže jejich hodnotu při zkoumání historických zdrojů	člověk v dějinách - význam zkoumání dějin
D-9-1-02	uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	vyjmenuje zdroje informací, na příkladech uvádí jednotlivé instituce, které tyto zdroje shromažďují	historické prameny
D-9-1-03	orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	pracuje s historickou mapou, orientuje se na časové přímkce, vyjmenuje jednotlivé epochy lidských dějin	historický čas, periodizace lidských dějin
D-9-2-01	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	člověk a lidská společnost v pravěku, starší doba kamenná
D-9-2-02	objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	určí a chápe význam zemědělství, zpracování kovů pro lidskou společnost	mladší a pozdní doba kamenná
D-9-3-01	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	časově a místně vymezí starověk, uvede nejstarší starověké civilizace, seznámí se s podstatou společenského uspořádání	nejstarší starověké civilizace
D-9-3-02	uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	orientuje se ve stavebních a kulturních památkách starověkých civilizací	kulturní odkaz nejstarších starověkých dějin
D-9-3-03	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	vysvětlí důležitost přínosu antické kultury, charakterizuje přínos křesťanství	starověké Řecko a Řím, střední Evropa a její styky s antickým Středomořím
D-9-3-04	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	seznámí se s pojmy demokracie, republika a císařství, pochopí podstatu antické demokracie	starověké Řecko a Řím, podstata antické demokracie

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
D-9-4-01	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	charakterizuje hospodářské a sociální změny na konci říše římské, popíše význam křesťanství pro vznik středověkých států	nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu, Slované, Avaři, Sámova říše, Byzantská říše, Kyjevská Rus, Vikingové, Francká říše, Arabská říše (islám)
D-9-4-02	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech	popíše vznik a vývoj prvních státních útvarů na našem území, objasní postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě

D-9-4-03	vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	objasní význam církve v raně středověkých státech, soupeření světské a církevní moci	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
D-9-4-04	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	vyjmenuje a popíše jednotlivé sociální vrstvy středověké společnosti, uvede základní rysy a příklady románské a gotické kultury	struktura středověké společnosti, kultura středověké společnosti, románské a gotické umění a kultura
D-9-5-01	vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	vysvětlí zrod renesance, objasní příčiny reformačních snah církve	renesance a humanismus, reformace v Evropě
D-9-5-02	vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	uvede základní informace o průběhu husitské revoluce	husitské války
D-9-5-03	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	popíše průběh zámořských objevů, vysvětlí jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy, počátek dobývání světa
D-9-5-04	objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	charakterizuje postavení českého státu v rámci habsburské monarchie	český stát v době 16. - 18. století
D-9-5-05	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	vysvětlí příčiny a důsledky třicetileté války, popíše průběh třicetileté války	české stavovské povstání, třicetiletá válka
D-9-5-06	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	uvádí znaky baroka, uvede významné představitele a příklady barokní kultury	barokní kultura a osvícenství

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
D-9-6-01	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	porozumí pojmům absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus na konkrétních příkladech z evropských dějin, rozezná základní rysy uměleckých slohů: baroko, rokoko, rozšíří si své znalosti o klasicismus, empír a romantismus, objasní význam vzniku USA	český stát a velmoci od poloviny 17. století do konce 18. století, baroko, rokoko, klasicismus, empír, romantismus, vznik USA
D-9-6-02	objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	dá do souvislosti příčiny, průběh a význam francouzské revoluce 1789 a politický vývoj v Evropě, chápe význam osobnosti Napoleona Bonaparta	Velká francouzská revoluce a napoleonské období a jejich vliv na Evropu
D-9-6-03	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	zhodnotí úspěšnost boje evropských národů za národní a politickou svébytnost, národní hnutí malých a velkých národů, utváření novodobého českého národa	české národní obrození

D-9-6-04	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	seznámí se se soupeřením mezi velmocemi a určí význam kolonií, rozumí konfliktům mezi velmocemi, chápe kolonialismus, pochopí vývoj vedoucí k 1. světové válce	politický, hospodářský a kulturní vývoj na přelomu 19. a 20. století
D-9-7-01	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	pozná příčiny, průběh a důsledky 1. světové války pro Evropu a české země	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
D-9-7-02	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	seznámí se s novým politickým uspořádáním Evropy po 1. světové válce	Evropa po 1. světové válce, nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	zorientuje se v mezinárodní situaci ve 20. a 30. letech, pochopí rozšíření fašismu, existenci a šíření komunistické ideologie, úspěch nacismu, pojmenuje příčiny nastolení totality a existence nacionalismu, obeznámí se s úlohou propagandy	období mezi dvěma světovými válkami (1918-1939), mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus, důsledky pro Československo a svět
D-9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	uvědomí si kořeny antisemitismu a rasismu, seznámí se s průběhem holocaustu, objasní si příčiny, průběh a důsledky 2. světové války, rozšíří si znalosti o konkrétních příkladech odboje, antisemitismu a rasismu, dokáže zhodnotit význam odboje	druhá světová válka na našem území a ve světě, holocaust, rasismus, antisemitismus, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky
D-9-7-05	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	seznámí se a uvede do souvislostí politický, hospodářský a kulturní vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989	Československo - poválečný vývoj a rok 1948, vývoj do roku 1989
D-9-8-01	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	uvede fakta o zformování východního a západního bloku	bipolární svět, studená válka
D-9-8-02	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické	obeznámí se s děním uvnitř východního bloku	státy východního bloku, jejich vnitřní vývoj

	hospodářské a vojenské spolupráce		
D-9-8-03	posoudí postavení rozvojových zemí	připomene si příčiny a vznik kolonialismu, uvědomí si souvislosti s dnešním rozdělením světa, blíže se seznámí s vývojem konce kolonialismu	dekolonizace, rozpad koloniálního systému a mimoevropský svět
D-9-8-04	prokáže základní orientaci v problémech současného světa	získá schopnost rozpoznat populistická sdělení vyskytující se v totalitních i demokratických režimech, pozná prvky manipulace projevu	vznik České republiky, problémy současného světa, věda, technika a vzdělávání jako faktory vývoje, sport a zábava

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro dějepis

Kód a očekávané výstupy z RVP
2. STUPEŇ
<p>ČLOVĚK v DĚJINÁCH žák D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnosti poučit se z minulosti</p>
<p>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI žák D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty</p>
<p>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY žák D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací</p>
<p>KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA žák D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</p>
<p>OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY žák D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</p>
<p>MODERNIZACE SPOLEČNOSTI žák D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století D-9-6-04p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap</p>
<p>MODERNÍ DOBA žák D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</p>

5.6.2 Výchova k občanství

Ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství vychází vyučovací předmět výchova k občanství zaměřující se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vyučovací předmět výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět dle učebního plánu. Určité výstupy z vyučovacího předmětu výchova k občanství jsou funkčně přesunuty do vyučovacího předmětu finanční gramotnost, osobnostní a sociální výchova a mediální výchova. Výuka výchovy k občanství probíhá v kmenových třídách, v učebně informatiky i v dalších prostorách školy (tělocvična, venkovní hřiště, venkovní učebna). Voleny jsou takové formy a metody práce, které odpovídají charakteru učiva i cílů vzdělávání a které jsou pro kvalitu výuky co nejvíce efektivní – například prožitkové hry, práce ve skupinách, samostatná práce, tvorba referátů, diskuse, sbírání informací z časopisů, novin, propagačních letáků, internetu, využívání zkušeností z vlastního života, hra v rolích, dramatizace, naslouchání druhým, posuzování vlastních názorů s názory druhých a frontální výuka. Výuku vhodně doplňují různé akce a besedy (například návštěva úřadu práce, beseda s kurátorkou, s Policií ČR, představiteli vězeňské služby a městského úřadu, advokáty).

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství

- vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti
- vede žáky k orientaci v sociální realitě a začleňování do různých společenských vztahů a vazeb
- otevírá cestu k sebepoznání a poznávání osobností druhých
- vede k pochopení vlastního jednání
- zabývá se vztahy v rodině a širších společenstvích
- seznamuje s hospodářským životem a rozvíjením orientace ve světě financí
- přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády
- ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života
- poukazuje na respektování a realizování mravních principů a pravidel společnosti
- vede k uvědomění si odpovědnosti za vlastní názory, chování a důsledky
- zaměřuje se na vytváření pozitivních občanských postojů
- rozvíjí vědomí při náležitosti k evropskému společenství
- zabývá se prevencí rasistických a extrémistických postojů
- vede k výchově k toleranci a respektování lidských práv, rovnosti mužů a žen, úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí, ochrana uměleckých a kulturních hodnot

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- uvádíme probírané oblasti v širším kontextu
- rozvíjíme schopnost vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizaci k efektivní využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- učíme vnímat společenské problémy ve vývoji
- vedeme ke kritickému myšlení, k posuzování řešení z různých společenských aspektů a k obhajobě rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vedeme ke schopnosti formulovat souvisle a výstižně názory na společenské dění
- motivujeme k naslouchání, k vyslechnutí jiného názoru, k vhodné reakci i argumentaci
- rozvíjíme komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- vedeme ke spolupráci v týmu, k naslouchání a pomoci, k chápání významu samostatné práce, k dovednosti umět zhodnotit svou práci a práci ostatních
- motivujeme k ovládnutí a řízení svého jednání a chování tak, aby žák dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vytváříme modelové situace
- upevňujeme dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- vedeme k poznávání základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy, a k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- vedeme ke snaze respektovat přesvědčení druhých lidí a vážít si jejich vnitřních hodnot, nacházet nenásilnou cestu v řešení konfliktů
- vedeme k respektu k našim kulturním tradicím, historickému dědictví a k potřebě jejich ochrany
- motivujeme k aktivnímu zapojení se do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- vedeme k využívání znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech jak v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, tak i k dalšímu rozhodování při celoživotním vzdělávání a profesním zaměření
- dodržujeme efektivní organizování vlastní práce, správný způsob užívání techniky a vybavení, dodržování pravidel
- rozvíjíme orientaci v aktivitách potřebných pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizace, chápání rizika podnikání

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VO-9-2-01	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života	přijímá rozdíly mezi lidmi jako přirozený jev	podobnost a odlišnost lidí- vrozené předpoklady, osobní potenciál, projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter
VO-9-2-02	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	chápe význam motivace, aktivity, vůle a sebekázně pro svůj osobní rozvoj	osobní rozvoj- význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
VO-9-2-03	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	dokáže si vytýčit cíle a plány svého rozvoje, dokáže pojmenovat překážky k jeho splnění a snaží se jim vyhnout nebo předejít	osobní rozvoj- životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezmena
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat své charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	zná své charakterové a volní vlastnosti, dokáže je pojmenovat, pracuje na osobním rozvoji, překonává překážky a pěstuje zdravou sebedůvěru	vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí
VO-9-3-01	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	vysvětlí pojem hmotné a duševní vlastnictví, způsoby jejich ochrany, uvede příklady	majetek, vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
VO-9-3-02	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede, o jaký rozpočet se jedná. Uvede příklad, které výdaje lze vypustit a ušetřit	hospodaření - rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich odlišnosti
VO-9-1-01	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Vyjmenuje státní symboly, zná státní svátky a významné dny. Vyhledá důležité instituce, památná místa a jména významných rodáků v obci, kraji a regionu. Vyhledá, jak jsou v okolí chráněny přírodní a kulturní památky.	naše vlast - státní symboly, státní svátky, významné dny, naše obec, kraj, region - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů, majetku
VO-9-1-02	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Vyhledá důležité instituce, památky, památná místa a jména významných rodáků	naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a

		v ČR. Uvědomuje si význam pojmu vlast, vlastenectví.	památná místa, významní rodáci, místní tradice
VO-9-1-04	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Učí se komunikovat a chovat v různých životních situacích, zvládá emoce. Zapojí se do voleb do školní samosprávy, zajímá se o dění ve škole, zná školní řád - svá práva a povinnosti.	zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní, mezilidská komunikace, naše škola - práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, vklad vzdělání pro život
VO-9-1-05	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Respektuje kulturní, názorové a společenské odlišnosti, je tolerantní vůči menšinám	lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní tradice vztahy mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti
VO-9-4-01	rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky	zná pojem stát, jeho typy a formy, státní občanství. Seznámí se s Ústavou ČR, uvědomuje si její důležitost jako nejvyššího právního předpisu	právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR
VO-9-4-02	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí	právní základy státu - složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu, státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly
VO-9-4-03	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro svůj každodenní život	principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus
VO-9-4-04	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	rozlišuje principy levicových a pravicových politických stran, orientuje se v politickém spektru	principy demokracie - význam a formy voleb do zastupitelstev
VO-9-4-05	přiměřeně uplatňuje svá práva, včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv	dokáže přiměřeně prosazovat svá práva a respektovat práva druhých, orientuje se v základních právních dokumentech	lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím,	kriticky přistupuje k mediálním informacím,	kulturní život - kulturní hodnoty, kulturní instituce,

	vyjadřuje svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	propagacím, reklamám a komunikačním prostředkům a vyjádří, jaký vliv mají na chování lidí	masová kultura, prostředky komunikace
VO-9-1-06	rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	uvědomuje si nutnost ochrany lidských práv	vztahy mezi lidmi - konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti
VO-9-3-03	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního s bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	na příkladech ukáže vhodné a nevhodné využití různých forem placení	peníze - formy placení
VO-9-3-04	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	vysvětlí, jakou funkci plní banky a které služby nabízejí	banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
VO-9-3-05	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	vysvětlí, jak lze nakládat s volnými prostředky a jak lze krýt deficit	hospodaření - úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing
VO-9-3-06	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu
VO-9-3-07	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí směřuje své výdaje, uvede příklad dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje	hospodaření - rozpočet státu, význam daní
VO-9-4-06	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů	právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající
VO-9-4-07	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věcí	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy	právo v každodenním životě - základní práva spotřebitele, styk s úřady
VO-9-4-08	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují,	chápe význam dodržování pravidel v životě člověka i pro fungování společnosti	protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postizitelnost,

	uvědomuje si rizika jejich porušování		porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
VO-9-4-09	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	rozlišuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní, zná státní orgány a jejich pravomoci, vyhledá, kde se publikují právní předpisy	právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů
VO-9-4-10	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování	protiprávní jednání - přestupek, trestný čin a jejich postihy
VO-9-4-11	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního chování	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	protiprávní jednání - postihy korupce
VO-9-5-01	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	seznájí se se strukturou EU, členskými zeměmi a jejich úkoly a popíše vliv začlenění ČR na svůj život	evropská integrace - podstata, význam, výhody, EU a ČR
VO-9-5-02	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	uvede některý globální problém, vyjádří na něj svůj názor, popíše hlavní příčiny a možné důsledky pro život lidstva	globalizace - projevy, významné globální problémy
VO-9-5-03	objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni (v obci, regionu)	globalizace - významné globální problémy

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro výchovu občanství

Kód a očekávané výstupy z RVP
2. STUPEŇ
<p>ČLOVĚK ve SPOLEČNOSTI</p> <p>žák</p> <p>VO-9-1-03p přistupuje kriticky k projevům vandalismu</p> <p>VO-9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí</p> <p>VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</p> <p>VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</p> <p>VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p> <p>VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p>
<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <p>žák</p> <p>VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti</p> <p>VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</p> <p>VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</p> <p>VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů</p> <p>VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu</p> <p>VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</p> <p>VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p> <p>VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</p> <p>VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</p> <p>VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</p>
<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <p>žák</p> <p>VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování</p> <p>VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, kterým má ČR vztah, a v ovýchodách spolupráce mezi státy</p> <p>VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu</p>
<p>SVĚT PRÁCE</p> <p>žák</p> <p>ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</p> <p>ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života ČSP-</p> <p>9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</p> <p>ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání</p> <p>byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</p> <p>VZ-9-1-04p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</p> <p>ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</p> <p>ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života ČSP-</p> <p>9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</p> <p>ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání</p> <p>byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</p>

5.7 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.7.1 Fyzika

Předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, je vyučován jako samostatný předmět dle učebního plánu. Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů v jejich vzájemné souvislosti. Charakter výuky fyziky umožňuje žákům více porozumět zákonitostem přírodních procesů a uvědomovat si užitečnost poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Výuka probíhá v odborné učebně. ve vyučovacích hodinách se provádějí demonstrační pokusy, je také využívána videotechnika. Součástí výuky jsou laboratorní práce. Výuka fyziky je vhodně doplňována exkurzemi.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací, k používání odborné terminologie
- zařazujeme samostatné měření, experimentování a bádání
- motivujeme porovnávání získaných informací, k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- podporujeme práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinového vyučování vedoucí ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vedeme k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcujeme k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- přistupování k výsledkům své činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, ochrany zdraví a životního prostředí
- využívání znalostí a zkušeností získaných ve fyzice k rozvoji a přípravě na budoucí povolání

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
F-9-1-01	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	roziší látku od tělesa, uvede příklady, změří délku tělesa, změří objem kapalného a pevného tělesa, změří hmotnost tělesa, ovládá značky a jednotky fyzikálních veličin, rozezná fyzikální veličinu, změří její hodnotu a přiřadí jednotku, převádí jednotky fyzikálních veličin	tělesa a látky, skupenství látek, vlastnosti látek, základní fyzikální veličiny a jejich jednotky
F-9-1-02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	rozlišuje skupenství látek a jejich vlastnosti, má představu o složení atomu, definuje pojmy difuze, Brownův pohyb	atom, složení atomu, molekula, difuze, Brownův pohyb
F-9-1-03	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	osvojí si, jak změna teploty tělesa změní jeho délku nebo objem	vztah teplota a délka, teplota a objem
F-9-1-04	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	vypočítá hustotu, chápe vztah mezi hmotností a objemem, vyhledá hustotu látek (tabulky, internet)	hustota látky
F-9-2-03	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	rozumí pojmu vzájemné působení dvou těles (síla), popisuje účinky různých sil	síla, gravitační síla, gravitační pole, elektrická síla, elektrické pole, iont, magnet,

		na tělesa, účelně využívá siloměr	magnetická síla, magnetické pole
F-9-5-01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	rozezná a zkoumá různé druhy zvukových jevů, analyzuje šíření zvuku v různých prostředích. Definuje pojmy zvuk, ultrazvuk, frekvence, vlnová délka vlnění.	zvukové jevy a jejich vlastnosti
F-9-5-02	posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	rozumí pojmu hluk a tón, rozlišuje rozdíl mezi hluky a tóny, hledá možnosti, jak zmenšit vliv nadměrného hluku na životní prostředí	tón, hluk, hladina intenzity zvuku

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
F-9-2-01	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	rozhodne, zda se těleso pohybuje nebo je v klidu, rozlišuje druhy pohybů, definuje pojmy dráha, trajektorie	klid a pohyb těles, druhy pohybů, trajektorie
F-9-2-02	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	používá vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu, převádí jednotky rychlosti	dráha, rychlost, čas, výpočet rychlosti, jednotky rychlosti
F-9-2-03	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	umí změřit sílu siloměrem, aplikuje znalosti o skládání sil na příkladech, umí znázornit sílu a graficky určit její výslednici, umí najít těžiště tělesa, vysvětlí rovnováhu sil, popisuje síly působící při užití jednoduchých strojů, chápe vliv tlakové síly na těleso, uvádí příklady zvýšení a snížení tlaku na předmět	síla, měření síly, skládání sil, těžiště tělesa, rovnováha sil, jednoduché stroje, tlaková síla, tlak
F-9-3-01	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	vyjmenuje vlastnosti kapalin, uvádí příklady využití vlastností kapalin, definuje Pascalův a Archimédův zákon, popisuje a rozumí činnosti hydraulických zařízení, uvádí příklady důsledků tlakové síly na kapalinu	vlastnosti kapalin, tlak v kapalině, hydraulická zařízení, hydrostatický tlak, vztlaková síla, Archimédův zákon, Pascalův zákon

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
F-9-4-01	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso koná práci, s porozuměním využívá vztahy pro výpočet práce a výkonu	práce, výkon, účinnost, formy energie
F-9-4-02	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů	vysvětluje výhody a nevýhody používání různých materiálů při tepelné výměně, porovná	energie, vnitřní energie tělesa, teplo, tepelná výměna, změny skupenství,

	z hlediska vlivu na životní prostředí	energii různých těles, určuje v jednoduchých případech změnu energie, rozumí fyzikální veličině teplo, rozeznává teplo dodané a přijaté, rozumí změnách vnitřní energie, využívá změny skupenství látek, orientuje se v různých zdrojích energie, dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, elektrická energie - výkon, příkon, přenos, cena
--	---------------------------------------	--	--

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
F-9-6-01	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	sestaví, zakreslí a zapojí jednoduchý elektrický obvod, zná schematické značky jednotlivých částí obvodu. Uvede pravidla bezpečnosti práce s elektrickým zařízením, zná zásady 1.pomoci při úrazu el. proudem	elektrický obvod, schématické značky, bezpečnost a 1.pomoc
F-9-6-02	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud s napětí	umí změřit elektrický proud a napětí, objasní účinky elektrického proudu, rozliší stejnosměrný proud od střídavého, používá s porozuměním Ohmův zákon. Definuje pojmy elektrický proud, napětí, odpor, uvede jejich značku, jednotku.	elektrický proud, elektrické napětí, elektrický odpor, Ohmův zákon, střídavý proud
F-9-6-03	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	rozliší pokusně vodič od izolantu, pojmenuje základní vlastnosti polovodičů, zapojí do obvodu polovodičovou diodu. Uvede příklad látek vodivých, nevodivých a polovodivých.	vodič a izolant, polovodič
F-9-6-04	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívkou s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	pokusem ověří, na čem závisí velikost indukovaného proudu a napětí v cívce, popíše funkci transformátoru, elektromotoru	cívka v magnetickém poli, indukované napětí a proud, transformátor, elektromotor
F-9-6-05	využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	rozpozná zdroje světla, využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu, objasní zatmění Slunce a Měsíce, využívá zákon odrazu světla, rozezná druhy zrcadel a dopad světla na ně	zdroje světla, optická prostředí, vlastnosti světelných zdrojů, stín, polostín, zrcadla, odraz světla
F-9-6-06	rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat	rozezná dle rychlosti světla lom od kolmice a ke kolmici, rozliší spojku a rozptylku a jejich vlastnosti, popisuje	lom světla, čočky, rozklad světla, optické vady oka, optické přístroje

	ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	jednoduché optické přístroje, rozumí pojmům krátkozrakost, dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad, vysvětlí vznik duhy v přírodě	
F-9-7-01	objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	popíše Sluneční soustavu, má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách), měsíční fáze	sluneční soustava, hvězdy, planety, měsíce

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro fyziku

Kód a očekávané výstupy z RVP
2. STUPEŇ
<p>LÁTKY A TĚLESA</p> <p>žák</p> <p>F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas</p>
<p>POHYB TĚLES; SÍLY</p> <p>žák</p> <p>F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu</p> <p>F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů</p> <p>F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla</p> <p>F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly</p> <p>F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů</p>
<p>MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN</p> <p>žák</p> <p>F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů</p>
<p>ENERGIE</p> <p>žák</p> <p>F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p> <p>F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>
<p>ZVUKOVÉ DĚJE</p> <p>žák</p> <p>F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz</p> <p>F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka</p>
<p>ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE</p> <p>žák</p> <p>F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod</p> <p>F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu</p> <p>F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci se elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla</p> <p>F-9-6-07p zná způsob šíření světla v stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití</p>
<p>VESMÍR</p> <p>žák</p> <p>F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země</p> <p>F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci • osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru



5.7.2 Chemie

CHEMIE

Vyučovací předmět chemie poskytuje žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti, aby si uvědomili významné uplatnění chemie v budoucnosti, aby poznávali nutnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví – tím výuka citlivě rozvíjí environmentální i ekologickou výchovu žáků. Vyučování chemie vede žáky k poznávání chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody.

Vyučovací předmět podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování. Žáci se učí hledat souvislosti a řešit problémy týkající se poznávání přírody a praktického života.

Předmět chemie se vyučuje dle učebního plánu, výuka probíhá v odborné učebně.

Ve vyučovacích hodinách se provádějí demonstrační pokusy, je také využívána videotechnika. Součástí výuky jsou laboratorní práce. Výuku chemie doplňují exkurze.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k systematickému rozvíjení různých chemických dovedností samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky, zpracovávání výsledků svých pozorování a měření a porovnávání dosažených výsledků
- vedeme k vyhledávání a třídění informací v učebnicích, chemických tabulkách, periodické soustavě prvků, na internetu a na základě jejich pochopení využívání v procesu učení i v praktickém životě
- Kompetence k řešení problémů
- vedeme k základům logického vyvozování specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- motivujeme k rozpoznávání problémů a využívání všech prostředků jako pozorování, experimentování, grafické záznamy atd.
- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- podporujeme práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinové vyučování vedoucí ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vedeme k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- vedeme k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie
- rozvíjíme chápání ekologických a environmentálních problémů a rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- vedeme k bezpečnému používání chemikálií, laboratorních pomůcek a vybavení, dodržování pravidel bezpečnosti práce při práci

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
CH-9-1-01	určí společné a rozdílné vlastnosti látek	určuje vlastnosti látek	vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a skupenství látek, změny skupenství
CH-9-1-02	pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a povolá první pomoc při úrazu, uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi, seznámí se s pojmem H-věty, P-věty, piktogramy a jejich významem	zásady bezpečné práce ve školní laboratoři i běžném životě, nebezpečné látky a přípravky, první pomoc při úrazu v laboratoři - poleptání, popálení, pořezání
CH-9-2-01	rozlišuje směsi a chemické látky	správně používá pojmy stejnorodá a různorodá směs, chemicky čistá látka, roztok, uvádí příklady	směsi
CH-9-2-02	vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	používá správně pojmy rozpuštěná látka a rozpouštědlo, rozpustnost, zředěný, koncentrovaný, nasycený a nenasycený roztok, vypočítá složení roztoku, připraví roztok daného složení	hmotnostní zlomek a roztok
CH-9-2-03	navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	sestaví jednoduchou filtrační a destilační aparaturu, provede filtraci a destilaci, provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede další příklady oddělování složek v praxi	oddělování složek směsí
CH-9-2-04	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	zhodnotí význam vody pro život, uvede základní vlastnosti, rozliší druhy vod a jejich použití, vysvětlí koloběh vody v přírodě	voda
CH-9-3-01	používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	vysvětlí pojem molekula, atom, popíše složení atomů, uspořádání elektronů v elektronovém obalu, uvede příklady	částicové složení látek
CH-9-3-02	orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy	používá značky a názvy nejznámějších prvků, seznámí se s vlastnostmi a použitím	periodická soustava prvků

	a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	vybraných prvků, třídí prvky do skupin, určuje jejich vlastnosti	
CH-9-4-01	rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, zapíše rovnici jednoduchých chemických reakcí a aplikuje zákon zachování hmotnosti, uvádí příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, jednoduché chemické rovnice
CH-9-4-02	aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	vyjmenuje faktory ovlivňující průběh reakcí - teplota, povrch výchozích látek, definuje pojem katalyzátor	vliv na průběh chemických reakcí
CH-9-5-01	porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	ovládá základy chemického názvosloví oxidů, hydroxidů, kyselin a solí, popíše vlastnosti použití a význam nejběžnějších zástupců těchto látek, tvoří vzorce těchto látek	oxidy, hydroxidy, halogenidy, kyseliny, soli
CH-9-5-02	orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	rozliší kyselá a zásaditá roztoky pomocí indikátorů a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem, popíše princip neutralizace, zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy	stupnice pH, indikátory pH, podstata neutralizace, vznik solí, pH kyselin a hydroxidů

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
CH-9-1-02	pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně - školní laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu, uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi	zásady bezpečné práce v chemické pracovně i v běžném životě, první pomoc při úrazu v laboratoři - poleptání, popálení, pořezání
CH-9-6-01	rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	rozliší anorganické a organické sloučeniny, rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití	uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, alkenů, alkadienů, alkinů a aromatických uhlovodíků
CH-9-6-02	zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	uvede příklady paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využití a vliv na životní prostředí	paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva

CH-9-6-03	rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	třídí deriváty uhlovodíků, rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků, seznámí se s nejvýznamnějšími alkoholy a karboxylovými kyselinami	deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin, DNA
CH-9-6-04	uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	uvede zdroje bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů pro člověka, posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy, uvede příklady nadbytku nebo nedostatku v těle	přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
CH-9-7-01	zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	vyjmenuje obnovitelné i neobnovitelné zdroje energie, uvede význam chemických výrob pro národní hospodářství, zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace	chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze, zdroje energie
CH-9-7-02	aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	charakterizuje podmínky hoření látek, vysvětlí princip hašení,	hořlaviny, hašení látek
CH-9-7-03	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	popisuje využití pesticidů, tepelně zpracovaných materiálů, plastů, léčiv, detergentů, hodnotí nebezpečí užívání návykových látek, využívání látek v praxi, jejich vliv na životní prostředí i zdraví člověka	chemie a společnost, chemie a zdraví

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro chemii

Kód a očekávané výstupy z RVP
2. STUPEŇ
<p>POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE žák CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek - rozpozná přeměny skupenství látek</p>
<p>SMĚSI žák CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí</p>
<p>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY žák CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti</p>
<p>CHEMICKÉ REAKCE žák CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí</p>
<p>ANORGANICKÉ SLOUČENINY žák CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem</p>
<p>ORGANICKÉ SLOUČENINY žák CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy</p>
<p>CHEMIE A SPOLEČNOST žák CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka</p>



5.7.3 Přírodopis

Předmět přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, je vyučován jako samostatný předmět s časovou dotací dle učebního plánu. Vzdělávání v předmětu směřuje k poznávání přírodopisných faktů a jejich vzájemných souvislostí, vede k rozvíjení dovedností pozorovat a hodnotit přírodopisné jevy, učí žáky zkoumat vztahy mezi přírodními procesy, směřuje k osvojení přírodopisných pojmů a odborné terminologie a podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení, vztahu k přírodě a její ochraně. Výuka probíhá v učebně přírodopisu, případně podle možností, je realizována i venku – ta je zaměřená zejména na pozorování a determinaci druhů místní krajiny, provázanost ekosystémů, vlivu člověka na životní prostředí a vlastní činnost v životě. Výuka je celoročně doplňována vhodnými exkurzemi, výukovými programy či cvičeními v terénu.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k samostatnému porovnávání získaných informací, k nalézání souvislosti mezi získanými daty a k vyhledávání a propojování informací
- motivujeme k využití učiva dané oblasti v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly, ve kterých se žáci učí užívat základní badatelské postupy
- vedeme k samostatnému pozorování jevů, experimentování a vyvozování závěrů
- vedeme k postupnému zdokonalování schopnosti pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů (tištěných, mluvených, mediálních, počítačových)

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme formulování myšlenek v písemné i mluvené formě
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme k hodnocení vlastní práce

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinovou práci vedoucí ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a k pocitu zodpovědnosti
- vedeme k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- vedeme ke kladnému postoji k přírodě, k šetrnému využívání přírodních zdrojů a k upřednostňování obnovitelných zdrojů
- motivujeme k dodržování zásad domácí i školní ekologie
- klademe důraz na pochopení ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Kompetence pracovní

- vedeme k dodržování a upevňování bezpečného chování při praktické práci ve vyučování i mimo

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
P-9-1-01	rozezná základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	vyjmenuje základní projevy a podmínky života	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam
P-9-2-01	rozezná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	pozná běžné druhy jedlých a jedovatých hub, seznámí se s houbami bez plodnic a lišejníky	houby s plodnicemi, houby bez plodnic, lišejníky, význam hub, první pomoc při otravě houbami
P-9-3-01	odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	zakreslí a popíše stavbu květu	anatomie a morfologie rostlin, stavba květu
P-9-3-02	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	popíše průběh a podmínky fotosyntézy a vysvětlí její význam	fyziologie rostlin - fotosyntéza, růst, dýchání, rozmnožování
P-9-3-03	rozeznává základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	pomocí klíčů a atlasů určí dané zástupce rostlin, zná využití hospodářsky významných zástupců	řasy, mechorosty, kapradňorosty, rostliny nahosemenné a krytosemenné
P-9-4-02	rozeznává a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	pozná a taxonomicky zařadí vybrané druhy živočichů	vybraní živočichové ekosystému: pole, louka, les, rybník
P-9-4-04	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	chápe význam živočichů a důvody jejich ochrany	rozšíření, význam a ochrana živočichů
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	charakterizuje dané ekosystémy	vzájemné vztahy mezi organismy, společenstva, ekosystémy, potravní řetězce
P-9-7-02	na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	chápe význam pojmů - druh, populace, společenstvo, ekosystém	vztah mezi organismy a prostředím, společenstva, přírodní a umělé ekosystémy, základy ekologie
P-9-7-03	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí vzájemnou závislost organismů a důsledky porušení biologické rovnováhy v ekosystému	potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	ovládá práci s lupou a mikroskopem, používá klíče a atlasy	laboratorní práce - pozorování přírodnin

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
P-9-1-02	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	rozeznává pohlavní a nepohlavní způsoby rozmnožování organismů, uvede příklady	pohlavní a nepohlavní rozmnožování organismů

P-9-1-04	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	viry, bakterie - výskyt, význam, praktické využití
P-9-3-01	odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	popíše stavbu rostlinné buňky a jednotlivých orgánů	anatomie a morfologie rostlin - kořen, stonk, list, květ, plod
P-9-3-02	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	vysvětlí význam rostlinných orgánů	kořen, stonk, list, květ, plod - význam
P-9-3-03	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	uvede příklady cizokrajných druhů rostlin dle ekosystému	cizokrajné rostliny
P-9-4-01	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	popíše stavbu těla a funkci jednotlivých orgánů u bezobratlých živočichů	živočišná buňka, tkáň, bezobratlí živočichové
P-9-4-02	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	pozná a taxonomicky zařadí vybrané druhy živočichů	domácí a hospodářská zvířata, živočichové cizokrajných ekosystémů
P-9-4-03	odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	popíše základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	chování živočichů, biorytmy, mimikry
P-9-4-04	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	popíše zásady chovu domácích a hospodářských zvířat	domácí a hospodářská zvířata
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	charakterizuje dané cizokrajné ekosystémy a uvede typické zástupce rostlin a živočichů	cizokrajné ekosystémy
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	ovládá práci s lupou a mikroskopem, používá klíče a atlasy, zpracovává výstupy z pozorování, založí herbář	laboratorní práce - pozorování přírodnin, přírodovědné pokusy, herbář

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
P-9-4-01	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	popíše stavbu těla a funkci jednotlivých orgánů obratlovců	obratlovci - stavba a funkce jednotlivých orgánových soustav
P-9-4-02	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy,	pozná a taxonomicky zařadí vybrané druhy živočichů	vývoj a systém živočichů - strunatci - paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci

	zařazuje je do hlavních taxonomických skupin		
P-9-5-01	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav	anatomie a fyziologie - lidský organismus - stavba a funkce orgánů a orgánových soustav
P-9-5-03	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	objasní vznik a vývin nového jedince, pojmenuje a stručně charakterizuje jednotlivé etapy lidského života	fylogeneze a ontogeneze - rozmnožování člověka
P-9-5-04	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	uvědomuje si rizikové faktory ohrožující zdraví, seznámí se s příznaky běžných nemocí a preventivními opatřeními, zná zásady první pomoci při úrazech	zdravý životní styl, civilizační choroby, běžné nemoci - prevence a léčba, závažná poranění a život ohrožující stavy, základy první pomoci, prevence, epidemie
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	ovládá práci s lupou a mikroskopem, zpracovává výstupy z pozorování	laboratorní práce - pozorování stavby tkání lidského těla, přírodovědné pokusy

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
P-9-1-02	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	popíše rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním způsobem rozmnožování organismů z hlediska dědičnosti	pohlavní a nepohlavní rozmnožování organismů
P-9-1-03	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	chápe podstatu dědičnosti, vysvětlí základní genetické pojmy - dědičnost, gen, křížení	dědičnost a proměnlivost organismů - podstata, přenos dědičných informací, gen, křížení
P-9-5-02	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	vyjmenuje jednotlivé etapy fylogenetického vývoje člověka a popíše rozdíl ve vývojovém stupni daného druhu člověka	fylogenetický vývoj člověka
P-9-6-01	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	seznámí se s geologickými změnami, vznikem života, rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Země - vznik a stavba, nerosty a horniny, vývoj zemské kůry a organismů na Zemi
P-9-6-02	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	chápe činnost a důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, popíše horninotvorný cyklus, charakterizuje geosféry Země	vnitřní a vnější geologické děje, horninotvorný cyklus, geologický vývoj Země, geosféry, půdy
P-9-6-03	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	vysvětlí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů, charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními jevy, možné dopady i ochranu před nimi	podnebí, počasí, mimořádné události a přírodní katastrofy - ochrana před nimi, význam vody a teploty prostředí na život, ochrana přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší na život, vliv klimatických změn na život člověka

P-9-7-04	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	chápe principy ekologického chování, uvědomuje si důsledky kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	člověk a životní prostředí, globální problémy, ochrana přírody
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	ovládá práci s lupou a mikroskopem, používá určovací klíče, zaznamenává získaná data	laboratorní práce - pozorování přírodnin, přírodovědné pokusy

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro přírodopis

Kód a očekávané výstupy z RVP
2. STUPEŇ
<p>OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</p> <p>žák</p> <p>P-9-1-01 p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života</p> <p>P-9-1-03 p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů</p> <p>P-9-1-04 p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy</p> <p>P-9-1-07 p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích • pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
<p>BIOLOGIE HUB</p> <p>žák</p> <p>P-9-2-01 p rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků</p> <p>P-9-2-03 p pozná lišejníky</p>
<p>BIOLOGIE ROSTLIN</p> <p>žák</p> <p>P-9-3-02 p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin</p> <p>P-9-3-03 p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití</p> <p>P-9-3-03 p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování</p> <p>P-9-3-04 p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce</p> <p>P-9-3-05 p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>
<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p>žák</p> <p>P-9-4-01 p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P-9-4-02 p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování v styku se živočichy - využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb</p>
<p>BIOLOGIE ČLOVĚKA</p> <p>žák</p> <p>P-9-5-01 p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce</p> <p>P-9-5-02 p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka</p> <p>P-9-5-03 p popíše vznik a vývin jedince</p> <p>P-9-5-04 p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p> <p>P-9-5-05 p zná zásady poskytování první pomoci při poranění</p>



NEŽIVÁ PŘÍRODA

žák

P-9-6-01 p popíše jednotlivé vrstvy Země

P-9-6-02 p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny P-9-6-03 p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9-6-04 p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik

P-9-6-06 p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

žák

uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-01 p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému

P-9-7-02 p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

P-9-7-03 p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky

P-9-7-04 p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

žák

P-9-8-01 p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

P-9-8-02 p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

5.7.4 Zeměpis

Předmět zeměpis je zahrnut do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Zeměpis je vyučován dle učebního plánu, výuka probíhá v kmenových třídách, případně je využívána učebna informatiky, a to zejména pro procvičení učiva s pomocí výukových programů, a je vhodně doplňována o zeměpisné vycházky, exkurze, besedy či výukové programy.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod, získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací, respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí, rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka, rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování, aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- rozvíjíme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojujeme získané poznatky do širších celků
- vedeme k nalézání souvislostí a ke kritickému posuzování, porovnávání a patřičnému formulování závěrů, k práci s mapami, demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- motivujeme k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů a k využití učiva dané oblasti v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme vyhledávání informací vhodných k řešení problému, využití získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- vedeme k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů, ke kritickému myšlení, práci s chybou

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme formulování myšlenek v písemné i mluvené formě
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme k naslouchání a respektování názorů druhých, k hodnocení vlastní práce
- vedeme k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- využíváme skupinové a inkluzivního vyučování
- vedeme k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání, k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- vedeme k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Kompetence občanské

- vedeme k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví

- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

- vedeme k získávání praktických zkušeností a k pozitivnímu vztahu k přírodě a společnosti
- motivujeme k využití znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Z-9-2-01	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	charakterizuje postavení Země ve Sluneční soustavě, tvar Země, uvede důkazy o kulatosti Země, zná pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky, rozlišuje pojmy časová pásma, pásmový čas, místní čas, datová hranice	Sluneční soustava, tvar a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma, pásmový čas, místní čas, datová hranice
Z-9-2-02	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, poměňuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	vysvětlí termín krajinná sféra, popíše její složky a rozliší přírodní část a výsledky lidské činnosti	přírodní sféra, prvky přírodní sféry, společenská a hospodářská sféra
Z-9-2-03	porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry, charakterizuje stavbu zemského tělesa, popíše zemský povrch jako výsledek složitějšího působení vnitřních a vnějších činitelů a lidské činnosti, vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, vymezí podnebné pásy a vysvětlí rozdíl mezi nimi, seznámí se s rozložením vody na Zemi, s vodou oceánskou, pevninskou a podpovrchovou, vysvětlí vznik půdy, zná půdotvorné činitele a význam půdy, zná světové biomy, popíše jejich klima, zná typické představitele rostlin a živočichů jednotlivých biotů	litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra
Z-9-1-01	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů statistických a dalších informačních zdrojů	vysvětlí pojem glóbus, mapa, používá glóbus jako zmenšený model Země k demonstraci rozmístění kontinentů a oceánů	glóbus, mapa,
Z-9-1-02	používá s porozuměním základní geografickou,	popíše zeměpisnou síť a vyhledá polohu jednotlivých	rovnoběžky, poledníky, zeměpisné souřadnice -

	topografickou a kartografickou terminologii	bodů na mapě, používá různé druhy map, rozliší v mapě základní topografické a kartografické objekty, vyhledá informace v geografických tabulkách, seznamuje se s výhodami tištěných a digitálních map pro analýzu a hodnocení geografických objektů v přírodě	určování zeměpisné polohy, druhy map, výškopis, legenda, měřítko, přepočít vzálenostní, práce s atlasem, prostorová orientace, nákresy a schémata, digitální mapy, mapové portály
Z-9-5-01	porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	použije s porozuměním pojem krajinná sféra ve vztahu k celému zemskému povrchu, ve vztahu k přírodě a ve vztahu k lidské společnosti	krajinná sféra, znaky a funkce krajiny
Z-9-5-02	uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	uvede konkrétní příklady základních složek krajiny, přírodní a kulturní krajinné složky	přírodní a kulturní krajina
Z-9-3-01	lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	orientuje se v mapě světa, vyjmenuje a vyhledá jednotlivé světadílů a oceány, rozezná na mapách přírodní hranice světadílů	světadílů, oceány, orientace na mapě
Z-9-3-02	porovnává a přiměřeně hodnotí plochu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciální a bariery jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových států)	popíše polohu světadílů, popíše přírodní jeho podmínky, na mapě najde významná pohoří, řeky, jezera, vymezení klimatické oblasti, vegetační pásy, charakterizuje obyvatelstvo, sídla, demografické a kulturní charakteristiky, na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin, rozčlení světadílů na regiony podle společných znaků, uvede a charakterizuje nejdůležitější státy	Afrika, Austrálie a Oceánie, světový oceán, orientace na mapě
Z-9-3-03	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	sleduje aktuální dění ve vybraném (modelovém) státě nebo regionu, porovnává vývoj v jednotlivých regionech	regiony světa, aktuální dění ve vybraných státech světa

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Z-9-3-02	porovnává a přiměřeně hodnotí plochu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a	popíše polohu světadílů, popíše přírodní jeho podmínky, na mapě najde významná pohoří, řeky,	Severní Amerika, Jižní Amerika, Asie, orientace na mapě

	hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciální a bariery jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových států)	jezera, vymezení klimatické oblasti, vegetační pásy, charakterizuje obyvatelstvo, sídla, demografické a kulturní charakteristiky, na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin, rozčlení světadílů na regiony podle společných znaků, uvede a charakterizuje nejdůležitější státy	
Z-9-3-03	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	sleduje aktuální dění ve vybraném (modelovém) státě nebo regionu, porovnává vývoj v jednotlivých regionech	regiony světa, aktuální dění ve vybraných státech světa
Z-9-1-02	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	používá vybrané digitální mapy a mapové portály pro charakteristiku a srovnání regionů světa a modelových států	digitální mapy, mapové portály

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Z-9-3-02	porovnává a přiměřeně hodnotí plochu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciální a bariery jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových států)	popíše polohu světadílů, popíše přírodní jeho podmínky, na mapě najde významná pohoří, řeky, jezera, vymezení klimatické oblasti, vegetační pásy, charakterizuje obyvatelstvo, sídla, demografické a kulturní charakteristiky, na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin, rozčlení světadílů na regiony podle společných znaků, uvede a charakterizuje nejdůležitější státy	Evropa - Střední Evropa, Severní Evropa, Západní Evropa, Jižní Evropa, Střední Evropa, Jihovýchodní Evropa, Východní Evropa, orientace na mapě
Z-9-3-03	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	sleduje aktuální dění ve vybraném (modelovém) státě nebo regionu, porovnává vývoj v jednotlivých regionech	regiony světa, aktuální dění ve vybraných státech světa
Z-9-4-01	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	orientuje se v rozmístění obyvatelstva na Zemi, pracuje s tematickými mapami obsahující informace o rozmístění a pohybu obyvatelstva, rozlišuje a porovnává existenci a rozmístění lidských ras, etnik národů, jazyků a náboženství na Zemi, vyhodnocuje	obyvatelstvo na Zemi, rasy, národy, jazyky, náboženství

		aktuální demografické ukazatele	
Z-9-4-02	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	rozlišuje a porovnává faktory umístění, charakter, funkci, rozmístění a geografickou polohu lidských sídel (venkovská, městská sídla), na mapě vyhledá největší města světa, vysvětlí pojem urbanizace a uvede příklady tohoto procesu ve vztahu k životnímu prostředí	sídla a sídelní struktura, urbanizace
Z-9-4-03	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové suroviny a energetické zdroje	posoudí hlavní úlohu hospodářství, určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství, vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států, rozlišuje a porovnává světové hospodářství v jednotlivých regionech	světové hospodářství, zemědělství, rybolov, vodní a lesní hospodářství, průmysl, doprava, spoje, služby, cestovní ruch
Z-9-4-04	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro území rozmístění hospodářských aktivit	rozlišuje a porovnává předpoklady a faktory umístění hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech, určí a lokalizuje na tematických hospodářských mapách jádrové a periferní oblasti světového hospodářství	světové hospodářství, zemědělství, rybolov, vodní a lesní hospodářství, průmysl, doprava, spoje, služby, cestovní ruch
Z-9-4-05	porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	pracuje s politickou mapou světa, přibližně určí počet států na Zemi, vyhledá na mapě nově vzniklé státy, rozlišuje a porovnává státy světa z hlediska geografické polohy, počtu obyvatel, státního zřízení a podle dalších kritérií vzájemné odlišnosti a podobnosti, uvede příklady různé míry demokracie ve světě, uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení	nezávislé státy a závislá území, hranice a poloha států, nové státy na mapě světa, státní zřízení, demokratické a totalitní režimy, mezinárodní organizace
Z-9-4-06	lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny politické problémy v konkrétních světových regionech	lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě	ohniska politických, mezinárodních a náboženských konfliktů
Z-9-5-03	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vymezí globální problémy, uvede na konkrétních příkladech a posoudí, jak lidské vlivy působí na krajinou sféru, diskutuje	principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální a ekologické a environmentální problémy lidstva

		o možných důsledcích a hledá řešení	
Z-9-1-02	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	používá mapy, mapové aplikace a globální družicové navigační systémy k pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	digitální mapy, mapové portály, geografické informační systémy

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Z-9-6-01	vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	lokalizuje místní region, uvede na konkrétních příkladech specifika místního regionu	místní region, jeho vymezení, vztahy k okolním regionům
Z-9-6-02	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	uvede přírodní, společenské a kulturní charakteristiky místního regionu s využitím různých zdrojů, zařadí místní region do vyšších územních celků	přírodní, socioekonomické a kulturní charakteristiky místního regionu
Z-9-6-03	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	určí geografickou polohu ČR, porovnává rozlohu ČR s rozlohami sousedních států, popíše členitost, přírodní poměry a zdroje ČR, porovnává přírodní, hospodářské a společenské charakteristiky ČR s vybranými modelovými státy	poloha, rozloha, členitost, přírodní podmínky (podnebí, vodstvo, půdy, biota) a zdroje, obyvatelstvo, hospodářství
Z-9-6-04	lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé geografické oblasti a územně samosprávné celky (kraje) v ČR, uvede přírodní a společenské charakteristiky krajů a dalších regionů	kraje ČR a vybrané regiony
Z-9-6-05	uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	uvede výhody a nevýhody účasti a působnosti ČR v Evropské unii a Severoatlantické alianci	společenské, politické a hospodářské procesy ČR v Evropě a ve světě, zapojení ČR do mezinárodních organizací
Z-9-7-01	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	orientuje se v krajině, aktivně pracuje s různými druhy map a plánů, využívá internet, používá geoinformační technologie ve výuce i v běžném životě	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, pracuje s internetovými mapovými aplikacemi
Z-9-7-02	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	vytvoří jednoduchý plánec konkrétního místa, znázorní v náčrtu okolní krajinu, orientuje se v přírodě pomocí buzoly, dokáže určit azimut na mapě i v přírodě	orientační body, určování světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek terénu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány

Z-9-7-03	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	při pohybu v terénu využívá mapu, ví, jak se zachovat při mimořádné události způsobené přírodními vlivy	zásady bezpečného pohybu v krajině, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů
----------	--	---	---

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro zeměpis

Kód a očekávané výstupy z RVP
2. STUPEŇ
<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <p>žák</p> <p>Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</p> <p>Z-9-1-04 p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí</p>
<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <p>žák</p> <p>Z-9-2-02 p objasní důsledky pohybů Země</p> <p>Z-9-2-04 p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a lidskou společnost</p> <p>Z-9-2-04 p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</p>
<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>žák</p> <p>Z-9-3-01 p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány</p> <p>Z-9-3-02 p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů</p> <p>Z-9-3-03 p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</p>
<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</p> <p>žák</p> <p>Z-9-4-02 p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel</p> <p>- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace</p>
<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>žák</p> <p>Z-9-5-01 p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>Z-9-5-02 p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek</p> <p>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>
<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <p>žák</p> <p>Z-9-6-01 p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy</p> <p>Z-9-6-02 p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</p> <p>Z-9-6-03 p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost</p> <p>Z-9-6-03 p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva</p> <p>Z-9-6-04 p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti</p>
<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</p> <p>žák</p> <p>Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p>



Z-9-7-03 p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

5.8 UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp. V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy.

Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.8.1 Hudební výchova

Ze vzdělávacího oboru Hudební výchova vychází vyučovací předmět hudební výchova, který je zařazen od 1. do 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně. Hudební dovednosti si žáci osvojují nejen v hodinách hudební výchovy, ale i při návštěvách výchovných koncertů a také individuálně v mimotřídních i mimoškolních aktivitách. V 1. období (1. až 3. ročník) je pak osvojování hudebních dovedností zařazováno v rámci relaxace do všech vyučovacích předmětů.

Žáci se v hodinách hudební výchovy seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a jazykem hudebního umění. Učí se s nimi tvořivě pracovat a užívat je jako prostředky sebevyjádření a komunikace s ostatními. Seznamují se s vybranými uměleckými díly a učí se je chápat a prožívat. Hudební výchova se realizuje prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností. Vede k aktivnímu zpěvu a vnímání hudby. Tyto činnosti jsou vzájemně propojeny a doplňují se tak, aby vedly k rozvoji hudebnosti žáka a tím přispěly k celkovému vývoji osobnosti. Navíc dávají žákům prostor k individuálnímu praktickému projevu. Hudební dovednosti, kterými chceme žáka obohatit, jsou: zpěv, rytmus, intonace, instrumentální doprovod, hudebně pohybové vyjádření, poslech a improvizace.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

1. Vokální činnosti

- práce s hlasem (umět zpívat hlavovým tónem)
- kultivovanost pěveckého a mluveného projevu, správné pěvecké návyky
- intonace, hudební rytmus, vícehlas

2. Instrumentální činnosti

- hra na jednoduché hudební nástroje (Orffův instrumentář, flétny)
- hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

3. Hudebně pohybové činnosti

- ztvárnění hudby pohybem, tancem a gesty

4. Poslechové činnosti

- aktivní vnímání hudby sluchem
- vnímání znějící hudby a prožitek z ní
- poznávání hudby různých žánrových stylů současnosti a minulosti
- seznámení se s nejvýznamnějšími českými i světovými hudebními skladateli

Hudební výchova směřuje především k tomu, aby žáci:

- kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- získali základní poznatky o vývoji hudby a hudebních stylů, o hudební teorii
- rozvíjeli schopnosti a dovednosti poslechové, pěvecké, pohybové, instrumentální
- postupně vytvářeli své názory a postoje k hudebnímu umění minulosti i současnosti
- vnímali hudbu jako důležitou součást života jedince a celé společnosti

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledání v různých pramenech potřebné informace týkající se hudební výchovy a k jejich efektivnímu využívání a propojování do souvislostí
- umožňujeme žákům prezentaci jejich vlastní práce a konfrontaci s výsledky ostatních

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- pracujeme s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- nabízíme podněty k hudební improvizaci a hudebnímu prožitku
- žáci porovnávají vlastní hudební zkušenosti s jinými názory, s mediálními tvrzeními

Kompetence komunikativní

- zařazujeme úkoly, při kterých jsou žáci vedeni ke komunikaci a spolupráci
- vedeme k tomu, aby dokázal vyjádřit a obhájit svůj názor a aby zároveň toleroval názory druhých
- podporujeme vyjádření subjektivních pocitů z poslouchané i interpretované hudby slovem i pohybem

Kompetence sociální a personální

- nabízíme prožitkové aktivity a jejich společné sdílení při zpěvu, pohybu, poslechu
- vedeme k tomu, aby žáci dokázali hodnotit svoji práci i práci ostatních;
- učíme respektovat pravidla při práci v týmu
- vedeme ke spolupráci a k respektování názorů jiných

Kompetence občanské

- vedeme k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, ke smyslu pro kulturu a tvořivost, k aktivnímu zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

- motivujeme k pozitivnímu vztahu k hudebním činnostem
- vedeme k aktivnímu přístupu k práci, k dodržování vymezených pravidel a termínů

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase	osvojuje si správné zásady pro zpěv, dodržuje správné dýchání a pravidla hlasové hygieny, rozlišuje zpěv a křik, nacvičuje správnou artikulaci, zkouší zpívat čistě a rytmicky dle svých dispozic	hlasová hygiena a výslovnost, správné dýchání, pohybová cvičení, správné zásady při zpěvu, nácvik lidových a umělých písní
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	vytleská a zopakuje jednoduchý rytmus, vytváří a zpívá melodii na známý text (říkadla)	hra na ozvěnu, deklamace, říkadla, dynamicky odlišný zpěv

HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	učí se doprovázet písně na Orffovy nástroje, učí se používat ozvučné trubice, improvizuje v rámci nejjednodušších forem	hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře, reprodukce motivů a témat, improvizace
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	přirozeným pohybem reaguje na hudbu a její tempové, dynamické a melodické změny	hra na tělo, taneční hry, poslech, pochod, ukolébavka, pohybová improvizace
HV-3-1-05	rozdlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	učí se rozlišovat mezi tónem a jinými zvuky, rozpozná pomalou a rychlou skladbu	poslech - tón - zvuk
HV-3-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	učí se rozlišovat hudbu vokální a instrumentální, učí se rozpoznávat některé hudební nástroje	poslech hudebních nástrojů

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase	správně vyslovuje a zpívá v jednohlase, chápe rozdíl mezi písní lidovou a umělou	správné nádechy a nástupy, procvičování výslovnosti, pochopení obsahu a textu písně, realizace lidových a umělých písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 rytmu
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	učí se rytmicky doprovodit text	rytmizace textu, hra na tělo
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	učí se doprovázet píseň na jednoduchý nástroj, učí se používat ozvučné trubice	nota - grafický znak pro tón, notový zápis jako opora pro realizaci písně, nota celá, půlová, osminová, čtvrtová
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie, zapojuje se do pohybového ztvárnění písní, osvojuje si nejjednodušší taneční kroky, orientuje se v prostoru	hudební a taneční hry, poskočný krok, utváření pohybové paměti, pohybová improvizace
HV-3-1-05	rozdlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	učí se rozlišovat kvalitu tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v hudbě	poslech, tón-zvuk, řeč-zpěv, tón dlouhý - krátký, hluboko - vysoko, silně-slabě, pomalu-rychle, melodie vzestupná - sestupná
HV-3-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	trénuje rozpoznávání základních hudebních nástrojů v hudebních dílech	poslech hudby vokální, instrumentální, poslech hudebních nástrojů, seznamuje se se skupinami hudebních nástrojů

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase	zpívá jednohlasně, rytmicky přesně	pěvecké dovednosti, nasazení a tvorba tónů, dynamicky odlišený zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu, realizace

			lidových i umělých písní ve 2/4, 3/4, a 4/4 rytmu
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizuje a melodizuje jednoduché říkanky	hudební hry - ozvěna,
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	využívá Orffův instrumentář a ozvučné trubice k doprovodu písní	základy hudební nauky, hudební abeceda, takty, hra na dětské hudební nástroje, noty a pomlky, tvorba předeher, meziher, doher, hudební hry
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	dokáže reagovat na znějící hudbu odpovídajícím pohybem a reaguje na její tempové a dynamické změny	hudební a taneční hry, poslech, ukolébavka, jednoduché lidové tance, pohybová improvizace
HV-3-1-05	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	orientuje se v proudu znějící hudby, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny	zesilování, zeslabování, zrychlování, zpomalování, poslech, zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření (linka)
HV-3-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	pozná v proudu znějící hudby výrazně znějící nástroje a zpěv	jednotlivé skupiny hudebních nástrojů, poslech hudby vokální a instrumentální

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-5-1-01	Zpívá v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zaspívá čistě a rytmicky přesně v jednohlase i v kánonu, zaspívá českou hymnu	pěvecké dovednosti, pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena, tvorba tónů, jednohlas, kánon
HV-5-1-02	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, tancem, hrou, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	notový zápis, Orffův instrumentář
HV-5-1-03	Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	učí se zahrát pomocí melodických nástrojů z Orffova instrumentáře jednoduchou melodii, píseň nebo doprovod k písni	rytmizace, melodizace, hudební improvizace, hudební hry, Orffův instrumentář, ozvučné trubice, tvorba předeher, meziher, doher, hudební hry
HV-5-1-04	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpozná a popíše základní znaky malé písňové formy - ronda	hudební forma - poslech - rondo
HV-5-1-05	Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	učí se improvizovat, vytváří jednoduchou rytmickou přede hru, mezihru a dohru pomocí nástrojů Orffova instrumentáře, vytvoří rytmický doprovod k písni, skladbě	rytmická cvičení, přede hra, mezihra, dohra
HV-5-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých	reaguje na tempové, dynamické a rytmické změny, vybere ze znějících hudebních	interpretace hudby, hudební výrazové prostředky,

	hudebních výrazových prostředků	ukázek skladby s dominujícím hudebním vyjadřovacím prostředkem	
HV-5-1-07	ztvárňuje hudbu pohybem a využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	přirozeným pohybem reaguje na hudbu, ovládá základní kroky lidového tance	taneční hudba, jednoduché lidové tance, reprodukce pohybů při tanci, pohybová improvizace

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-5-1-01	Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zpívá čistě a rytmicky přesně v jednohlase a dle svých dispozic a dovedností v kánonu i v lidovém dvojhlasu, orientuje se v notovém záznamu písně	pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena, dvojhlas, vícehlas, intonace, vokální improvizace, písně durové i mollové, realizace písní lidových i umělých ve 2/4, 3/4 a ve 4/4 taktu
HV-5-1-02	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, tancem, hrou, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	píseň či melodii zazpívá, zahraje či pohybově ztvární	notový zápis jako opora při realizaci písně, souzvuk, akord
HV-5-1-03	Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	zahraje pomocí melodických nástrojů z Orffova instrumentáře doprovod k písni	dirigent, taktování, záznam instrumentální melodie - čtení a zápis rytmického schématu, tvorba předeher, mezihry, doher, hudební hry
HV-5-1-04	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpozná a popíše základní znaky malé písňové formy, rondo a variace	hudební forma, rondo, variace, poslech, malá písňová forma
HV-5-1-05	Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	zahraje jednoduchou přede hru, mezihru a dohru pomocí Orffova instrumentáře	hudební hry
HV-5-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	hudební výrazové prostředky, lidský hlas a hudební nástroj, orchestr, lidová kapela, populární hudba
HV-5-1-07	ztvárňuje hudbu pohybem a využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pohybově improvizuje s využitím tanečních kroků	menuet, valčík, polka, pantomima, pohybová improvizace

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	rozvíjí své pěvecké dovednosti i mluvní projev	intonační cvičení, dechová a rytmická cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, mutace,
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním	zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase,	umělé a lidové písně, jednohlasý a vícehlasý zpěv,

	projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	dvojhlas, učí se zpívat ve tříhlasém kánonu	jednoduché hudební formy - improvizace
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	učí se reprodukovat na základě svých individuálních hudebních dovedností a schopností různé hudební motivy, doprovází písně hrou na Orffovy nástroje, poznává často používané hudební nástroje	rytmizace, doprovod písní na Orffovy nástroje, hra na tělo, hudební hry,
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	rozpozná některé z tanců různých stylových období, umí zvolit vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	lidová hudba, lidová kapela, poslech- mazurka, menuet, polka, valčík, taktování, taneční kroky, improvizace, pantomima, balet, pochod, kankán
HV-9-1-05	orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	chápe význam pojmů hudebně výrazové prostředky, sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů, pojmenuje je a zařadí do skupiny, vysvětlí rozdíl mezi symfonií a koncertem, komorní a symfonickou hudbou	hudební výrazové prostředky, partitura, part, notový zápis písní a skladeb, předznamenání, skupiny hudebních nástrojů, symfonický orchestr
HV-9-1-06	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	učí se soustředěnému poslechu hudby a seznámí se s vybranými skladbami k probíraným tématům	poslech vybraných skladeb, rozvoj hudební představivosti
HV-9-1-07	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	na základě ukázek vysvětlí rozdíl mezi operou, operetou a muzikálem, uvede nejznámější představitele opery, operety, muzikálu, hudebních revue a baletů a uvede jejich nejdůležitější díla	hudba na jevišti, divadlo, Národní divadlo

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	uvědomuje si nezbytnost hlasové přípravy pro další pěveckou činnost	hlasová hygiena, intonační, dechová a rytmická cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	srovnává vokální projevy, na základě ukázek dokáže rozlišit kvalitní a méně kvalitní výkony, rozšiřuje svůj písňový repertoár	zpěv lidových i umělých písní, dvojhlas, vícehlas (kánon), pěvecké sbory, pěvecké hlasy, mutace, reflexe vokálního projevu

HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	upevňuje a upřesňuje si orientaci v notovém zápisu, na základě svých schopností a dovedností provádí jednoduché hudební doprovody	notový zápis, Orffův instrumentář, ozvučné trubice
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	na základě ukázek dokáže zařadit do daných skupin některé z tanců	ukázky společenských a latinsko-amerických tanců, step, rock and roll, výrazový tanec, pantomima, improvizace
HV-9-1-05	orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	rozpozná typická hudební uskupení a na základě ukázek dovede popsat rozdíly mezi danými uskupeními	hudební uskupení
HV-9-1-06	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	uvědomuje si rozdíly mezi duchovní a světskou hudbou, seznámí se s významnými skladateli polyfonních forem a s vybranými skladbami a dovede přiřadit jednotlivé ukázky k danému žánru	hudba světská a duchovní, polyfonní hudba, koncert, sonáta, symfonie, symfonická báseň, oratorium, kantáta
HV-9-1-07	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	na základě ukázek popíše důležitost ostatních druhů umění důležitých pro duchovní rozvoj člověka	ukázky výtvarného umění a architektury spojeného s duchovní a světskou hudbou

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	zpívá písně různých žánrů, dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu	intonační, rytmická, dechová a improvizáční cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	snaží se o intonační a rytmickou přesnost, respektuje dynamiku, rozšiřuje svůj písňový repertoár	lidové a umělé písně, písně z různých historických období, jednohlasy a vícehlasy zpěv,
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	upevňuje a upřesňuje si orientaci v notovém zápisu	Orffův instrumentář, ozvučné trubice, rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	na základě ukázek dokáže zařadit jednotlivé tance a pohybové kreace	jednotlivá historická období a vyjádření hudby tancem, rozvoj pohybové paměti

	pohybových prvků k poslouchané hudbě	do jednotlivých historických období	
HV-9-1-05	orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	uvědomuje si hudební znaky určitého období na konkrétní písni	poslech skladeb a písní z jednotlivých hudebních období
HV-9-1-06	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	seznamuje se s vývojem hudby v průběhu dějin, chápe funkci hudby v dějinách, charakterizuje jednotlivá hudební období, seznámí se s vybranými skladbami a jejich skladateli	hudba artificální a nonartificální, původ hudby, hudba v pravěku, ve starověku, antika, původ hudby v Čechách, gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, impresionismus, hudba 20. století
HV-9-1-07	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	používá získané vědomosti k doplnění celkového obrazu o kulturním rozvoji společnosti	historická období a důležité události mající vliv na vývoj hudby, sepětí hudby s jinými druhy umění

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	zapojí se do skupinové hudební produkce dle svých schopností a dovedností, srovná hudební přehrávače dnes a dříve, při poslechu využívá svých získaných znalostí a zkušeností	hudební přehrávače, hudební nosiče, záznam hudby, notační programy, hudební hry, intonace a vokální improvizace, deklamace
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	populární píseň, jednohlasý a vícehlasý zpěv, techniky vokálního projevu (scat, falzet),
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	interpretuje alespoň jednu píseň z daného období vývoje populární hudby	vokálně instrumentální aktivity,
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	rozpozná z ukázek jednotlivá období populární hudby a vysvětlí rozdíly mezi tanečními kreacemi v jednotlivých obdobích	populární hudba a tanec, rozvoj pohybové paměti,
HV-9-1-05	orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	dokáže popsat negativní vliv užívání omamných látek a drog pro hudební interprety,	lidské nešvary a hudba, interpretace znějící hudby, pochopení hudebního díla
HV-9-1-06	zařadí na základě individuálních schopností a	uvědomuje si rozdíl mezi artificální a nonartificální	počátky populární hudby v USA, hudební žánry 20. a 21.

	získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	hudbou, charakterizuje jednotlivé žánry populární hudby, orientuje se v hlavních představitelích	století ve světě, populární hudební směry, módnost, modernost, kýč
HV-9-1-07	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	umí popsat souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, vyjádří svůj názor na okolnosti, které ovlivňují hudebního skladatele či interpreta	vliv důležitých historických událostí na vývoj populární hudby, kýč v hudbě a umění

5.8.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova vychází vyučovací předmět výtvarná výchova. Je realizována prostřednictvím tvůrčích činností žáka, ve kterých uplatňuje vlastní vnímání, myšlení, cítění, prožitky, představivost a fantazii. Umožňuje vyjadřovat se k různým tématům a situacím. V prvním období směřuje výtvarná výchova k motivaci a rozvíjení zájmu o výtvarné umění. Převládá spontánnost a bezprostřednost výtvarného projevu, rozvíjí se dětská fantazie. V tomto období jsou mezi metody a formy práce vhodně zařazovány co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování. Na 2. stupni výtvarná výchova dbá na estetický rozvoj osobnosti žáků, pěstuje jejich kladný vztah k umění a vkus. Svůj výtvarný projev mají žáci možnost prezentovat, obhájit, vysvětlit spolužákům, vyslechnout jejich názory a zároveň říci svůj názor na práci ostatních. ve všech formách výtvarného projevu se prezentuje osobnost žáka a dává mu možnost individuálně se vyjádřit. Žák si postupně vytváří vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám, učí se zaujímat k nim svůj postoj, vnímat pozitivní i negativní, je veden k všímání si okolního světa.

Vzdělávací obsah je rozčleněn do tří vzdělávacích oblastí:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti – činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.
2. Uplatňování subjektivity – činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.
3. Ověřování komunikačních účinků – činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Žáci se ve výtvarné výchově seznamují s ilustracemi v knihách, reprodukcemi, obrazy, s novodobým uměním, s nejdůležitějšími uměleckými obdobími a s významnými představiteli dějin výtvarné kultury. Tímto způsobem se utvářejí mezipředmětové vztahy, a to například s českým jazykem, dějepisem a hudební výchovou.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně výtvarné výchovy, která je vybavená potřebným materiálem i pomůckami, a je vhodně doplňována o odborné exkurze. Žáci se podílejí na výzdobě třídy i školy, účastní se výtvarných soutěží.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledání v různých pramenech potřebné informace týkající se výtvarné výchovy a k jejich efektivnímu využívání a propojování do souvislostí
- umožňujeme žákům prezentaci jejich vlastní práce a konfrontaci s výsledky ostatních

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracovávání a řešení problémů
- pracujeme s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- učíme volit vhodné výtvarné vyjadřovací prostředky

- žáci jsou vedeni k diskuzi a snaží se porovnávat vlastní výtvarné zkušenosti s názory druhých, laiků i odborníků

Kompetence komunikativní

- zařazujeme úkoly, při kterých jsou žáci vedeni ke komunikaci a spolupráci
- vedeme k tomu, aby dokázal vyjádřit a obhájit svůj názor a aby zároveň toleroval názory druhých
- poskytujeme dostatečný prostor žákům k jejich uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- nabízíme prožitkové aktivity a jejich společné sdílení
- vedeme k tomu, aby žáci dokázali hodnotit svoji práci i práci ostatních
- učíme respektovat pravidla při práci v týmu
- vedeme ke spolupráci a k respektování názorů jiných

Kompetence občanské

- vedeme k dodržování zásad slušného chování na kulturních akcích
- vedeme k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, ke smyslu pro kulturu a tvořivost, k aktivnímu zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

- motivujeme k pozitivnímu vztahu k výtvarným činnostem a k osvojení různých výtvarných technik
- vedeme k aktivnímu přístupu k práci, k dodržování vymezených pravidel a termínů

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-3-1-01	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	učí se pracovat se základními barvami (studené - zimní, teplé - letní), rozeznává vlastnosti barev (míchání, zapíjení, vrstvení)	rolišování základních barev (světlé, tmavé, teplé, studené), kresba, malba
VV-3-1-02	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	zkouší pracovat s liniemi (čáry, krátké, dlouhé, klikaté, rovné), kresbou zaznamenává své zážitky, učí se jednoduché techniky, vytváří jednoduché prostorové útvary	linie, druhy čar, modelovací hmota, frotáž
VV-3-1-03	vyjadřuje události různými smysly	učí se používat různé pomůcky a materiály, sleduje jejich odlišné výsledky, vyjadřuje svou fantazii, představivost a prožitky	práce s tužkou, pastelkami, voskovkami pomocí nástrojů nebo prstů

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-3-1-01	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	poznává různé výtvarné materiály, snaží se znázornit lidskou postavu, tvoří na základě prožitků, využívá přírodniny	kresba, malba, frotáž, otiskování, koláž

VV-3-1-02	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	pracuje s liniemi, učí se pracovat s různými formáty v ploše, rozvíjí jednoduché techniky, vytváří jednoduché prostorové útvary	linie, druhy čar, formát A5, A4, A3, textury, modelování
VV-3-1-03	vyjadřuje události různými smysly	používá a střídá různé pomůcky a materiály, dále rozvíjí svou fantazii a představivost	práce s tužkou, pastelkami, voskovkami, barvami, tuší, inkoustem
VV-3-1-04	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	zkouší se výtvarně vyjádřit na základě životních zkušeností a zážitků	různé výtvarné techniky
VV-3-1-05	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vytváří ilustrace podle textu	ilustrace textu libovolnými technikami

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-3-1-01	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	využívá poznatky z míchání barev, rozlišuje a využívá základní výtvarné techniky, pokouší se vystihnout proporce lidské postavy, zdokonaluje se ve vyjádření skutečnosti	kresba, malba, modelování, koláž
VV-3-1-02	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	pozoruje a vytváří symetrii objektů různými technikami, využívá při práci fantazii a představivost, poznává přírodní struktury	proporční rozmístění objektů v ploše, frotáž, rozfoukávání, kombinované techniky
VV-3-1-03	vyjadřuje události různými smysly	ovládá základní výtvarné techniky a vědomě střídá výtvarné pomůcky, rozvíjí pozorovací schopnosti a snaží se o realistické zachycení skutečností	pozorování tvarů a funkcí věcí, jejich zobrazení, malba prstovými barvami a dalšími osvojenými technikami
VV-3-1-04	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	uvědoměle vyjadřuje své životní zkušenosti a prožitky	různé výtvarné techniky
VV-3-1-05	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	seznamuje se s ilustrátory dětských knih, pracuje s ilustrací a vyjadřuje na ně svůj názor	práce s ilustrací, výstava oblíbených ilustrovaných knih

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-5-1-01	při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	zná základní vlastnosti barvy, uplatňuje barevný kontrast, využívá barvy základní a doplňkové ve velkém barevném rozsahu, uvědoměle vystihuje základní proporční poměry postav, zdokonaluje se ve vyjádření skutečnosti	pojmy z nauky o barvě, barvy základní a doplňkové, barevný kontrast a harmonie, proporce postavy
VV-5-1-02	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	výtvarně se vyjadřuje na základě zkušeností, pocitů, představ a fantazie, zaměřuje se na detail	vyjadřování se různými technikami
VV-5-1-03	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	vnímá vizuální podněty různými smysly a výtvarně je zpracovává, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	výtvarné vyjádření prožitků z různých uměleckých oblastí, zápis zvuku hlasu a hudebního nástroje
VV-5-1-04	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	zkouší vlastní návrhy dekorativní tvorby, vybírá ji na základě účelu a estetiky, volný výtvarný projev doplňuje pozorováním skutečnosti	dekorativní tvorba, koláž, mozaika, vitráž
VV-5-1-05	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	zvládá práci s linií, používá písmo jako dekorativní prvek, seznamuje se s uměleckými díly - malířství, sochařství, architektury, pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí	výtvarně-výrazové vlastnosti linie, kresba různým materiálem, druhy písma, písmo psané, kreslené, vystřihované, aktivní kontakt s uměleckými díly, návštěva výstavy, estetika digitálního prostředí
VV-5-1-06	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vysvětluje záměr a cíl své práce	prezentace vlastní výtvarné tvorby

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-5-1-01	při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	využívá funkce barev světlých a tmavých, studených a teplých jako prostorových činitelů, vystihuje postavu ve správných proporcích a v pohybu, pokouší se o portrét	funkce barev, kontrast, kompozice, prostor, proporce, portrét, perspektiva

VV-5-1-02	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	zdokonaluje a prohlubuje techniky kresby a malby, zaměřuje se na projevení vlastních životních zkušeností, spojuje obraz a slovo	techniky malby, kresba v plenéru, komiks
VV-5-1-03	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	nalézá vhodné prostředky pro vyjádření skutečnosti, vytváří prostorové objekty	výtvarné vyjádření hudebního díla, dokreslování, techniky plastického vyjadřování
VV-5-1-04	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	využívá rozmanitost materiálů, volí a kombinuje prostředky pro vyjádření nových pocitů a prožitků	koláž, rozvoj kladného vztahu k materiálům, cílená kombinace výtvarných technik
VV-5-1-05	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	pokračuje v seznamování s uměleckými díly v oblasti malířství, sochařství a architektury, navštěvuje výstavy, sleduje a porovnává současné a minulé styly umění, zajímá se o lidové umění	aktivní kontakt s uměleckým dílem, film, média, výstavy, lidové umění
VV-5-1-06	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	komentuje, diskutuje a hodnotí záměr a cíl své práce	prezentace a diskuse o vlastní tvorbě

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-9-1-01	vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	užívá linie jako pomocný prostředek, všímá si symetrie a asymetrie, snaží se uspořádat celou plochu výkresu	rozvíjení smyslové citlivosti – linie a osová symetrie, tvary objemy, uspořádání prvků v ploše, rytmus, výtvarný a barevný kontrast, ilustrátoři dětské knihy, výtvarné techniky: kresba, malba, frotáž, aranžování, koláž, otisk, prostorová tvorba
VV-9-1-04	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	pozoruje účinek kontrastu, pracuje se základními barvami a učí se je míchat, znázorňuje prostor pomocí lineární perspektivy	uplatňování subjektivity – vyjádření představ, fantazie, osobních zkušeností, výtvarné techniky: kresba, malba, frotáž, aranžování, koláž, otisk, prostorová tvorba

VV-9-1-07	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	seznamuje se s významnými ilustrátory dětské knihy, dětských časopisů	ověřování komunikačních účinků – zdůvodňování odlišné interpretace obrazných vyjádření, jejich porovnávání, respektování záměrů autora, výtvarné techniky: kresba, malba frotáž, aranžování, koláž, otisk, prostorová tvorba
-----------	---	---	--

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-9-1-02	zaznamenává vizuální zkušenosti a fantazie, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	pozoruje a výtvarně zachycuje symetrii a asymetrii v přírodě a v předmětech, snaží se začlenit porušení rytmu do výtvarného záměru	rozvíjení smyslové citlivosti – linie, tvary objemy, barevné kvality, textury, uspořádání prvků v ploše, rytmus, výtvarný a barevný kontrast, struktury, výtvarné techniky: kresba, malba montáž, frotáž, asambláž, koláž grafické techniky, textilní tvorba, prostorová tvorba
VV-9-1-05	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	zkouší zachytit pohyb, pracuje s prvky v ploše (písmo, hry s barvou), míchá barvy a pozoruje výtvarný účinek, pracuje s kontrastem jako výtvarným záměrem, snaží se vyjádřit prostor pomocí lineární a barevné perspektivy	uplatňování subjektivity – vyjádření představ, fantazie, osobních zkušeností, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením, symbolika, výtvarné techniky: kresba, malba montáž, frotáž, asambláž, koláž grafické techniky, textilní tvorba, prostorová tvorba
VV-9-1-07	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	reaguje výtvarnými prostředky na události v okolí i ve světě, seznamuje se s výtvarným projevem středověku	ověřování komunikačních účinků – zdůvodňování odlišné interpretace obrazných vyjádření, jejich porovnávání, respektování záměrů autora, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, prezentace ve veřejném prostoru, historické, sociální a kulturní souvislosti, výtvarné techniky: kresba, malba montáž, frotáž, asambláž, koláž grafické techniky, textilní tvorba, prostorová tvorba

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
-----	-------------------------	----------------	-------

VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie a animace	uplatňuje pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků škálu vizuálně obrazných prvků, variuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků, užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích (počítačová grafika)	rozvíjení smyslové citlivosti – linie (pomocné, zvýrazňující, základy písma), rytmus (pravidelný, porušený), uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru (perspektiva barevná, lineární, konstruovaná), vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických), smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (film, televize, tiskoviny, reklama), výtvarné techniky: malba, kresba muchláž, frotáž, koláž, prostorová tvorba grafické techniky, fotografie, digitální technologie
VV-9-1-05	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	vybírání, kombinuje, vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky, porovnává různé interpretace obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim	uplatňování subjektivity – vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, manipulace s objekty, pohyb těla v prostoru, uspořádání prostoru, ilustrace textů, volná malba, comics, reklama pro vlastní tvůrčí záměry, přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní), výtvarné techniky: malba, kresba muchláž, frotáž, koláž, prostorová tvorba grafické techniky, fotografie, digitální technologie
VV-9-1-07	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	ověřuje komunikační účinky samostatně vytvořených obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci, porovnává na příkladech různé interpretace obrazného vyjádření, vysvětluje svůj postoj k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	ověřování komunikačních účinků – zdůvodňování odlišné interpretace obrazných vyjádření, kritéria, jejich porovnávání, jejich zdůvodňování, utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků, výtvarné techniky: malba, kresba muchláž, frotáž, koláž, prostorová tvorba

			grafické techniky, fotografie, digitální technologie
--	--	--	--

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, představy a poznatky; kombinuje různé prvky pro získání osobitých výsledků -užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly k zaznamenání podnětů z představ a fantazie -užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích (počítačová grafika)	rozvíjení smyslové citlivosti – linie (pomocné, zvýrazňující; písmo – užití, výtvarný záměr), rytmus (pravidelný, porušený, význam v architektuře), uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru (perspektiva barevná, lineární, konstruovaná), uspořádání prvků v ploše barvou, tvarem, strukturou, linií, vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických), smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (film, tiskoviny, televize, reklama, elektronická média), výběr, kombinace, variace ve vlastní tvorbě, výtvarné techniky: kombinované techniky fotografie, počítačová grafika, animace, video
VV-9-1-06	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	vybírání, kombinuje, vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření, interpretuje významné prvky uměleckého vyjádření současnosti i minulosti; vychází ze svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků, rozlišuje rovinu smyslového účinku, subjektivního účinku, rovinu sociálního utváření a symbolického obsahu	uplatňování subjektivity – vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, manipulace s objekty, pohyb těla v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, ilustrace textů, volná malba, objekty, comics, animovaný film, fotografie, komunikační grafika, reklama pro vlastní tvůrčí záměry, přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech, výtvarné techniky: kombinované techniky fotografie, počítačová grafika, animace, video

<p>VV-9-1-07</p>	<p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>ověřuje komunikační účinky samostatně vytvořených obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci, porovnává na příkladech různé interpretace obrazného vyjádření, vysvětluje svůj postoj k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p>	<p>ověřování komunikačních účinků – zdůvodňování odlišné interpretace obrazných vyjádření, kritéria, jejich porovnávání, jejich zdůvodňování, utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, respektování záměrů autora, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, prezentace ve veřejném prostoru, historické, sociální a kulturní souvislosti, výtvarné techniky: kombinované techniky fotografie, počítačová grafika, animace, video</p>
------------------	--	--	---

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví se prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitky z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- -využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.3 Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví a být za nezodpovědný. Žáci si upevňují zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole, společenství vrstevníků i vztazích mezi lidmi. Učí se dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Předmět se vyučuje jako samostatný předmět, výuka probíhá v kmenových třídách. ve výuce jsou voleny především aktivizační metody práce, diskuze, skupinová práce a vytváření modelových situací.

Vzdělávání v předmětu výchova ke zdraví je zaměřeno na:

- vytváření pozitivních vztahů v rodině, ve škole a ve společnosti
- získání orientace v netypických nebo konfliktních situacích souvisejících s mezilidskými vztahy, zdravím nebo osobním bezpečím
- osvojení si chování v krizových a mimořádných situacích
- preventivní ochranu zdraví a zdravého životního stylu v každodenním životě
- dovednost odmítat drogy a ostatní škodlivé látky
- získávání znalostí v oblasti lidské sexuality a odpovědného sexuálního chování

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k porovnávání a třídění vlastních informací, k efektivnímu učení a k plánování a vlastní organizaci učení

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracovávání a řešení problémů
- nabízíme modelové situace
- vedeme ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

- zařazujeme úkoly, při kterých jsou žáci vedeni ke komunikaci a spolupráci
- vedeme k tomu, aby dokázal vyjádřit a obhájit svůj názor a aby zároveň toleroval názory druhých
- poskytujeme dostatečný prostor pro diskusi

Kompetence sociální a personální

- nabízíme prožitkové aktivity a jejich společné sdílení
- vedeme k tomu, aby žáci dokázali hodnotit svoji práci i práci ostatních
- učíme respektovat pravidla při práci v týmu
- vedeme ke spolupráci a k respektování názorů jiných, k vytváření přátelských mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- vedeme k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- rozvíjíme dovednosti o ochraně svého zdraví i zdraví ostatních

Kompetence pracovní

- vytváříme příležitosti k diskuzím a závěrům vedoucím k ochraně zdraví
- motivujeme k využití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VZ-9-1-01	respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	rozlišuje projev nepřiměřeného chování a porušování společenských norem, uplatňuje základní pravidla slušného chování v běžných situacích, posoudí výchovnou funkci rodiny	pravidla slušného chování
VZ-9-1-02	vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	pojmenuje vlastnosti dobrého kamaráda, vyjádří své názory a postoje k lásce, přátelství a kamarádství, zdůvodní škodlivost vztahů založených na ponižování a snižování lidské důstojnosti, vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu	vztahy ve dvojicích, kamarádství, přátelství, láska, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla v prostředí komunity - rodina, škola, obec, spolek

VZ-9-1-03	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	aplikuje hodnotový systém na životní situace z hlediska zdraví	dětství, puberta, dospívání - tělesné a duševní změny
VZ-9-1-04	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	rozlišuje pozitiva a negativa různých životních stylů lidí pro zachování svého zdraví, uvědomuje si vliv kvality ovzduší, vody, hluku, osvětlení a teploty na zdraví	duševní a tělesné zdraví, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví
VZ-9-1-05	usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	vysvětlí význam pohybových aktivit pro zdraví člověka, zaujímá aktivní přístup ke zdravému životnímu stylu	péče o zdraví
VZ-9-1-06	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	aktivně se zapojuje do diskuze proti chování, které ohrožuje zdraví, komunikuje zdravě se svým okolím, spolupracuje	pojem parta, komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, komunikace a kooperace
VZ-9-1-07	dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	rozpozná nevhodné stravování, vyvozuje důsledky, vyhledává, třídí a využívá dostupné informace z oblasti zdravé výživy, seznámí se s civilizačními chorobami	pojem zdravá výživa, vliv na zdravotní stav lidí, poruchy příjmu potravy, mentální anorexie, bulimie, výživa a civilizační nemoci
VZ-9-1-09	projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	seznamuje se s psychickými onemocněními, násilím zaměřeným proti sobě, rizikovým chováním (alkohol, kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, trestná činnost a jejich vlivem na zdraví	autodestruktivní závislosti
VZ-9-1-10	samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresových situacím	stanoví svůj režim dne a snaží se využít poznatků o regeneraci organismu	režim dne, pohybové aktivity a zdraví, bezpečnost při sportování, prevence tělesného a duševního zatížení
VZ-9-1-11	respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	uvědomuje si souvislosti a důvody fyzické, psychické a sociální proměny v průběhu života, popíše projevy, které jsou spojeny s obdobím dospívání, osobním chováním	dospívání, vývoj člověka, biologické, psychologické a sociální odlišnosti pohlaví

		a jednáním vytváří podmínky ke vzájemné úctě mezi jedinci odlišného pohlaví	
VZ-9-1-15	projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	aplikuje získané informace při ochraně svého zdraví a zdraví ostatních, využívá z hlediska osobního bezpečí pravidla dopravní výchovy	první pomoc - teoretické a praktické znalosti, dopravní výchova
VZ-9-1-16	uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	nacvičuje chování v situacích ohrožujících život a zdraví, zná klasifikaci mimořádných událostí, pozná varovné signály, pozná základní úkoly ochrany obyvatelstva, naučí se prevenci vzniku mimořádných událostí	praktický nácvik modelových situací - mimořádná situace, tísňová volání, klasifikace mimořádných situací, druhy varovných signálů

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VZ-9-1-07	dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	orientuje se v potřebách výživy v období dospívání, vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob	výživa a zdraví, poruchy příjmu potravy, mentální anorexie, bulimie, výživa a civilizační nemoci
VZ-9-1-10	samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresových situacím	vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím, zná techniky pro zvládání stresu	prevence duševního a tělesného zdraví, stres, psychohygiena
VZ-9-1-11	respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	vysvětlí fáze a změny v dospívání, vnímá svou povahu, schopnosti a možnosti	dospívání - tělesné, duševní a společenské změny, sebepojetí, sebepoznání, seberegulace a sebehodnocení
VZ-9-1-08	uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	rozdílňuje choroby běžné, infekční, civilizační, aktivně se proti nim brání - vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy	péče o zdraví, ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví, preventivní a lékařská péče
VZ-9-1-12	respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	dokáže být odpovědný v sexuálním životě, vysvětlí důležitost preventivního rizikového sexuálního chování, vysvětlí, proč je nebezpečné rizikové sexuální chování	sexuální dospívání a reprodukční zdraví, prevence rizikového sexuálního chování, předčasná sexuální zkušenost, antikoncepce, těhotenství a rodičovství

			mladistvých, obtěžování a zneužívání
VZ-9-1-13	uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami, orientuje se ve způsobech odmítání návykových látek a činností i ve styku s vrstevníky, uvědomuje si rizika spojená s trávením volného času na sociálních sítích	návykové látky, drogy - druhy, účinky na tělo a psychiku, negativní dopady, sociální sítě, vývoj závistlosti, doping ve sportu
VZ-9-1-14	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	orientuje se v manipulativních praktikách, zvládne vyhledat odbornou pomoc při krizových situacích	osobní bezpečí, manipulace, šikanování, sexuální zneužívání, týrání, kriminalita mládeže, linka důvěry, krizové centrum, manipulativní reklama, působení sekt
VZ-9-1-03	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	diskutuje o šikaně a jiných formách násilí, odsuzuje sexuální zneužívání dětí, kriminalitu dětí, umí vyhledat služby odborné pomoci	formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita
VZ-9-1-04	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví ostatních, vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	zná cesty přenosu nakažlivých chorob, ví, jak se bránit, chová se odpovědně vůči sobě i ostatním, zná základy 1.pomoci při úrazech	ochrana před přenosnými chorobami - cesty přenosu, prevence, ochrana před chronicky nepřenositelnými chorobami a úrazy - prevence, odpovědné chování, život ohrožující stavy, základy 1.pomoci

5.8.4 Tělesná výchova

Ze vzdělávací oboru Tělesná výchova vychází povinný vyučovací předmět tělesná výchova, jehož elementárním cílem je upevňovat zdraví žáků, rozvíjet jejich pohybové schopnosti, osvojovat si základní pohybové dovednosti, kladné morálně volní vlastnosti, smysl pro účelný a esteticky realizovaný pohyb, vytvářet aktivní vztah ke sportu a osvojit základní pohybové hygienické návyky i poznatky, které jsou nezbytné pro život a práci. Předpokladem pro osvojování těchto dovedností je v základním vzdělávání prožitky z pohybu a z komunikace při pohybu, tj. dobře zvládnutá dovednost pak zpětně umocňuje kvalitu prožitku. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznání a rozvíjení pohybových předpokladů. Důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení.

Nedílnou součástí tělesné výchovy tvoří korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Vhodně jsou tedy do tělesné výuky zařazeny i výstupy zdravotní tělesné výchovy.

Na 1. stupni je tělesná výchova koedukovaná, je v ní zařazen plavecký výcvik v rozsahu 40 hodin. V tomto období je kladen důraz především na utváření elementárních pohybových dovedností žáků, na jejich všestranný rozvoj, na zvládnutí základních hygienických i organizačních návyků a na hravé pojetí vedoucí ke zdravému a radostnému pohybu.

Na 2. stupni se předmět tělesná výchova vyučuje od 6. do 9. ročníku dle učebního plánu. Výuka je směřována ke zvýšení pohybových schopností a dovedností a k posílení charakterových vlastností žáků (smysl pro fair play, rozhodování, orientace v prostoru, rychlost, práce v týmu, pomoc ostatním, bezpečnost apod.) s důrazem na radost z pohybu a s přesahem do každodenního života – vhodný sport a sportovní aktivity jako součást zdravého životního stylu nyní i v dospělosti. Výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky.

Tělesná výchova je realizována převážně v tělocvičně, školním bazénu, na školním hřišti, v přírodě. Na 1. stupni se mohou konat školy v přírodě, na 2. stupni může být zařazen lyžařský výcvikový kurz. Žáci se účastní sportovních soutěží.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- vede žáky k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- motivujeme ke zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, florbal...) ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- umožňujeme organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvoj pohybových schopností podle svých předpokladů

Kompetence k řešení problémů

- formou nácviku herních a cvičebních strategií učíme objevovat logické postupy, které vedou k úspěchu a k vyřešení problémových situací
- zapojujeme žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí

- vedeme k získávání informací o vhodné sport. výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- rozvíjíme schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- povzbuzujeme k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek atd.

Kompetence komunikativní

- provádíme rozmanitou škálu činností ve skupinových formách a tím přispívá k rozvoji komunikace, spolupráce a tolerance k ostatní
- vedeme k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáháme žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol
- vedeme k poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí

Kompetence sociální a personální

- vytváříme u žáků svým vlastním příkladem, autoritou získaných zkušeností a osobnostními rysy pozitivní vztah k pohybu
- povzbuzujeme u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informujeme o negativech sportu (doping, korupce)
- do hodnotového řebříčku žáků zařazujeme snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu
- vedeme ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her
- pomáháme nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- stavíme žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor)
- vedeme k chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného
- předpokladu pro uplatnění se ve společnosti, pro výběr partnera i profesní dráhy
- vedeme k propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase
- vedeme k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- učíme žáky připravit sportovní náčiní a sportoviště před různými druhy cvičení a uklidit ho po ukončení činnosti, vede k bezpečnému a účinnému používání sportovního náčiní
- vedeme k využívání znalostí a zkušeností získaných v TV v zájmu vlastního rozvoje
- vedeme k dodržování vymezených pravidel her a soutěží

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-3-1-01	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	poznává význam zdravého pohybu pro zdraví	pohybový režim, délka a intenzita pohybu úměrná věku žáka
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	chápe důležitost zahřát organismus před zátěží, zkouší spojit svůj pohyb s hudbou, seznámí se šplhem na tyči a kotoulem vpřed s dopomocí, seznamuje se s vodním prostředím, odbourává strach z vody, učí se skákat přes švihadlo a házet míčkem a míčem	rozcvička, správné držení těla, pohybové hry, rytmická a kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, držení a manipulace s míčem na místě, v pohybu průpravná cvičení pro kotoul vpřed a šplh na tyči, chůze, běh a poskoky v nízké vodě, potápění hlavy
TV-3-1-03	spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	ve hře si osvojuje spolupráci s týmem a zvládá jednoduché herní činnosti jednotlivce	chytání a házení míče jednoruč, obouruč, kolektivní pohybové hry
TV-3-1-04	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	dovede se sám převléci do cvičebního úboru, přivolá pomoc v případě úrazu spolužáka	organizace a bezpečnost v cvičebním prostoru, v šatnách a umývárkách, při manipulaci s náradím a náčiním, bezpečné chování na bazéně
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	seznamuje se s důležitými pokyny vyučujícího, poznává tělocvičné názvosloví	základní tělocvičné názvosloví, názvy používaného náčiní a nářadí

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-3-1-01	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	uvědomuje si důležitost pohybu pro zdraví a využívá k tomu každodenní příležitosti	význam pohybu pro zdraví, pohybový režim délka a intenzita pohybu
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	uplatňuje cviky důležité pro zahřátí organismu před zátěží, základní gymnastické cviky, zvládá kotoul vpřed, šplh na tyči s dopomocí, průpravná cvičení na kotoul vzad, skáče přes švihadlo vpřed, hází míčkem i míčem, dokáže chytit míč, cvičí jednoduché cviky na náradí (lavičky, žebřiny...), učí se potápět v nízké vodě a vydechovat do vody	pohybové hry a aktivity, rozcvička, základní cvičební polohy, postoje, pohyby, kotouly, šplh na tyči s dopomocí, házení a chytání míče, skoky přes švihadlo, cvičení na náradí, v bazénu honičky, štafety, lovení pomůcek z nízké vody
TV-3-1-03	spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	ve hře spolupracuje s týmem a zvládá jednoduché herní činnosti jednotlivce	kolektivní pohybové hry, chytání, házení a kopání do míče
TV-3-1-04	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti	samostatně se připravuje do hodiny TV, uvědomuje si důležitost plnit pokyny učitele	hygiena při TV a sportu - vhodné oblečení a obuv pro danou pohybovou aktivitu

	při pohybových činnostech ve známých prostorech školy		a cvičební prostředí, pitný režim
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	správně reaguje na pokyny vyučujícího, osvojuje si názvy pohybových činností, dodržuje pravidla hry	komunikace v TV, smluvené povely a signály, základní tělocvičné názvosloví, pravidla zjednodušených pohybových her

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-3-1-01	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	rozvíjí své pohybové schopnosti a uplatňuje je při svém každodenním cvičení, uvědomuje si důležitost správného dýchání při fyzické zátěži	význam pohybu pro zdraví, vhodná délka a intenzita pohybu
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	je schopen připravit své tělo před zátěží i po zátěži, zvládá dechová a kompenzační cvičení, správně provede chůzi vpřed a vzad na lavičce, kotoul vpřed, vzad, šplh na tyči, plynule skáče přes švihadlo vpřed, osvojuje si skoky vzad, v plavání splývá s destičkou nebo bez orientuje se ve vodě, osvojuje si techniku kraulu	pohybové hry a aktivity, rozcvička, kotoul vpřed, vzad, chůze po lavičce vpřed a vzad s dopomocí i bez dopomoci, přeskok přes švihadlo, šplh na tyči s přírazem obounož, v plavání splývání na zádech a na břiše, šlapání vody, orientace ve vodě, potápění, kraul
TV-3-1-03	spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	je schopen organizovat tým při jednoduchých činnostech a pohybových soutěžích, dodržuje svou úlohu ve hře	manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, soutěživé pohybové hry, utkání podle zjednodušených pravidel
TV-3-1-04	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	žák dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny, uvědomuje si důležitost pravidelného pitného režimu, osvojuje si pravidla chování při TV, seznamuje se možným nebezpečím při sportu, učí se jim předcházet	hygiena při TV, hygiena cvičebního prostředí
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	řídí se instrukcemi vyučujícího, zná základní tělocvičné pojmy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	komunikace v TV - základní organizace cvičebního prostoru a činností, tělocvičné povely a gesta

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-5-1-01	podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	uvědomuje si důležitost pravidelného pohybového režimu, provádí cvičení na rozvoj kondice a koordinace pohybu, seznamuje se s různými formami rychlosti, vytrvalosti a síly	příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, seznámení s různými formami rychlosti, vytrvalosti, síly a koordinaci pohybu

TV-5-1-02	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	používá cviky pro správné držení těla, provádí kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení, s	správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a zdravotní cvičení
TV-5-1-03	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	používá tělocvičné názvosloví, zvládá osvojené pohybové dovednosti, aktivně se zapojuje do tvorby a strategie hry, rozvíjí pohybovou tvořivost	průpravná cvičení pro kolektivní pohybové hry - minifotbal, florbal, basketbal, florbal, gymnastiky a atletiky
TV-5-1-04	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	volí vhodné oblečení a obuv při pohybových aktivitách, využívá správné cviky před zátěží a po zátěži, adekvátně reaguje v případě úrazu spolužáka	hygiena, bezpečnost při pohybových činnostech, organizace cvičebního prostoru, první pomoc v podmínkách TV
TV-5-1-05	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	snaží se posoudit pohybovou aktivitu svou a svého spolužáka, soustředí se na správné a přesné provedení cviku dle pokynů učitele	technika jednotlivých cviků, kontrola správnosti a přesnosti provedení cviku
TV-5-1-06	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	orientuje se v základních pravidlech vybraných sportovních her a pohybových činností, spolupracuje při hře, bere ohled na opačné pohlaví, poznává druhy přestupků proti pravidlům	pravidla her a soutěží, fair play chování při sportu a v hodinách TV, ohleduplné chování k ostatním
TV-5-1-07	užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	ovládá základní tělocvičné pojmy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, osvojené povely, gesta a signály pro organizaci činností	základní tělocvičné názvosloví
TV-5-1-08	zorganizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže na úrovni třídy	s pomocí vyučujícího připraví pro třídu jednoduché pohybové aktivity a soutěže	zjednodušená pravidla pohybových a sportovních her a soutěží
TV-5-1-09	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	s vyučujícím se podílí na měří, záznamu a porovnání pohybových výkonů spolužáků	měření výkonů v hodinách TV
TV-5-1-10	orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	je schopen získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích	zdroje informací o pohybových činnostech - výsledkové listiny, plakáty, média
TV-5-1-11	adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	podle svých individuálních možností se adaptuje na vodní prostředí a zvládá základní plavecké dovednosti, dodržuje zásady hygieny spojené s pobytem v bazénu	adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchran, hygiena plavání, skoky do vody

TV-5-1-12	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	zdokonaluje se v určeném plaveckém způsobu, osvojuje si prvky sebezáchrany a bezpečnosti	jeden plavecký způsob, první pomoc ve vodním prostředí ve formě sebezáchrany
-----------	---	--	--

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-5-1-01	podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	provádí pravidelné pohybové aktivity na rozvoj kondice a koordinace pohybu, rozlišuje různé formy rychlosti, vytrvalosti a síly	význam zdravého pohybu na tělo člověka, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly pohyblivosti a koordinace pohybu
TV-5-1-02	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	dodržuje správné držení těla, provádí kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení, snaží se o zlepšení svých výkonů	pohybové činnosti se zdravotní tematikou
TV-5-1-03	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojevané pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	projevuje tvořivost při pohybových hrách, osvojuje si nové pohybové dovednosti, zvládá vést rozcvičku	individuální herní činnosti jednotlivce - sálový fotbal, florbal, basketbal, gymnastika - pohybové činnosti na žínkách, žebřinách, lavičkách, atletika - technika běhu, hladký a vytrvalostní běh, druhy startů, hod do dálky a na cíl, skok do dálky z místa a z rozběhu
TV-5-1-04	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	volí vhodnou obuv a oděv podle druhu sportu a cvičiště, uplatňuje znalosti v případě zranění spolužáka	bezpečný pohyb a chování, hygiena v TV
TV-5-1-05	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	dokáže posoudit a vyhodnotit vlastní dosažené výkony, stručně vyhodnotí kvalitu pohybové aktivity spolužáka	správná technika provádění jednotlivých cviků, kontrola cvičení ze strany učitele, spolužáka a žáka samotného
TV-5-1-06	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	respektuje při sportech opačné pohlaví, dokáže označit porušení pravidel u osvojených pohybových činností	pravidla pohybových her, zásady jednání a chování v duchu čestného sportovce
TV-5-1-07	užívá při pohybové činnosti základní osvojevané tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	využívá své znalosti terminologie, signály, povely a gesta užívaná v TV, cvičí podle nákresu nebo popisu	tělocvičné názvosloví, signály, gesta, povely, cvičení podle nákresu nebo popisu
TV-5-1-08	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	zorganizuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž na úrovni třídy	zjednodušená pravidla pohybových činností, her a soutěží

TV-5-1-09	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	zaznamená a porovná sportovní výkony spolužáků	měření výkonů v hodinách TV
TV-5-1-10	orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	uplatňuje své znalosti k získání informací o sportovních událostech daného sportu	zdroje informací o pohybových činnostech - výsledkové listiny, plakáty, média
TV-5-1-11	adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	je sebejistý ve vodním prostředí, rozvíjí se v základních plaveckých dovednostech, dodržuje zásady hygieny, je plně samostatný v přípravě na hodinu plavání	základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany, hygiena plavání
TV-5-1-12	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	uplave v osvojeném plaveckém způsobu co nejdelší vzdálenost, zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti	jeden plavecký způsob, první pomoc ve vodním prostředí

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	chápe důležitost organizování svého pohybového dne	vliv pohybu na člověka
TV-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	osvojuje si nutnost samostatně se rozcvičit před pohybovou činností a po jejím ukončení protáhnout zatěžované svaly	zásady správného rozcvičení - dynamický a statický strečink
TV-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	chová se opatrně v neznámém prostředí, přizpůsobí svou činnost okolním podmínkám	bezpečnost při pohybových činnostech v neznámém prostředí
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	rozvíjí se v druhé plavecké technice, osvojuje si pohybové dovednosti a snaží se je využít při hře	plavání - druhá plavecká technika, pohybové hry, gymnastika, atletika - hladké běhy, vytrvalostní běhy, štafety, skok do dálky, skok vysoký, hod do dálky a na cíl, vrh koulí
TV-9-2-02	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	rozšiřuje své znalosti k hodnocení pohybových činností	pohybové hry, gymnastika, atletika
TV-9-3-01	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře	zná základní tělocvičné názvosloví osvojovaných pohybových činností	komunikace v TV, povely, signály, gesta, značky

	novin a časopisů, uživatele internetu		
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	při hře a soutěži jedná v duchu fair play, uznává odlišnosti pohybových schopností a dovedností u opačného pohlaví	vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	rozvíjí se ve volbě taktiky hry a snaží se dodržovat zvolenou strategii	taktika jednotlivých sportovních her, zásady chování a jednání v různém prostředí a při různých sportovních činnostech
TV-9-3-04	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího diváka, organizátora	osvojuje si pravidla sportovních her	pravidla osvojovaných sportovních her

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	upravuje si svůj denní pohybový režim	vliv různého pohybového zatížení na lidské tělo
TV-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	osvojuje si pohybové činnosti pro zlepšení své tělesné zdatnosti	základy silové a kondiční zdatnosti s vlastní vahou
TV-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	pod dohledem vyučujícího se samostatně připravuje před pohybovou činností a po jejím ukončení provádí cviky na uvolnění zatěžovaného svalstva	zásady správného rozcvičení - dynamický a statický strečink
TV-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	zná mezinárodní pravidla FIS o chování na sjezdovce, zvládá osvojené pohybové dovednosti sjezdového lyžování, je schopen se postarat o lyžařskou výstroj a výzbroj	sjezdové lyžování, snowboarding, jízda na vleku, bezpečný pohyb na sjezdovce a v horském prostředí
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	rozvíjí se ve třetí plavecké technice, seznamuje se se záchranným plaváním, získané pohybové dovednosti dovede využít při hraní her, soutěží a rekreačních činností	plavání - třetí plavecká technika, pohybové hry, gymnastika, atletika - hladké běhy, vytrvalostní běhy, štafety, skok do dálky, skok vysoký, hod do dálky a na cíl, vrh koulí
TV-9-2-02	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	uplatňuje své znalosti k hodnocení pohybových činností, chápe význam atletiky a gymnastiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty	pohybové hry, gymnastika, atletika

TV-9-3-01	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	na základě osvojených tělocvičných názvosloví se dokáže zorientovat ve sportovních informacích	komunikace v TV, sportovní materiály, tisk, videa
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	chová se čestně ke svému soupeři, respektuje opačné pohlaví, pomáhá handicapovaným, při venkovních sportovních aktivitách se zodpovědně chová k přírodě	vzájemná komunikace, rozvoj kladného vztahu k přírodě a pohybu ve venkovních podmínkách
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	zvládá spolupracovat se svým týmem, umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji	týmové průpravné, zahřívací, koordinační a netradiční pohybové hry
TV-9-3-04	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího diváka, organizátora	chápe význam pohybových her a soutěží pro navazování a upevňování mezilidských vztahů, rozvíjí svůj vztah k zdravému pohybu	základní pravidla osvojovaných sportovních her
TV-9-3-06	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	seznamuje se s organizací jednoduché soutěže, závodu a s přípravou prostoru	příprava a organizace soutěže, organizace prostoru a pohybových her, výběr vhodných sportovních pomůcek
TV-9-3-07	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	měří pohybové činnosti a eviduje naměřené výsledky	měření, evidence a zpracování výkonů atletiky

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	plánuje si volnočasové pohybové aktivity	uspořádání denního režimu a pohybových aktivit
TV-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	cíleně a plánovitě rozvíjí svoji tělesnou zdatnost	rozvoj silové kondiční zdatnosti s prvky zdravotně orientovaných cviků
TV-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	samostatně se připravuje na pohybovou činnost, po ukončení provede statický strečink se zaměřením na zatěžované svalové partie	zásady správné přípravy organismu před zátěží, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	rozvíjí se v získaných plaveckých dovednostech, zdokonaluje se v záchranném plavání, osvojené pohybové dovednosti dokáže aplikovat při pohybových hrách, respektuje pravidla her a jednotlivých sportů	plavání - zdokonalování získaných plaveckých dovedností, atletika - hladké běhy, vytrvalostní běhy, štafety, skok do dálky, skok vysoký, hody do dálky a na cíl, vrh koulí

TV-9-2-02	posoudí provedení osvojevané pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	rozšiřuje získané schopnosti a dovednosti k hodnocení pohybových činností	pohybové hry, gymnastika, atletika
TV-9-3-01	užívá osvojevané názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	podle získaných informací dokáže popsat pohybovou činnost, část hry nebo zápasu	komunikace v TV, sportovní materiály - tisk, videa
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	zajímá se o historii olympijských her, chápe olympijskou chartu a její význam, zná významné československé a české olympijské sportovce	olympijské hry - význam a historie, symboly, zakladatelé, historie a význam olympijské charty, osobnosti olympijských her
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	dokáže reagovat na změny strategie v průběhu hry, respektuje pravidla hry, zná roli rozhodčího	týmové průpravné, zahřívací, koordinační a netradiční pohybové hry - útočné a obranné herní kombinace
TV-9-3-05	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	učí se rozlišovat jednotlivé pohybové výkony a snaží se je vyhodnotit	atletika, gymnastika - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností
TV-9-3-06	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojevané hry a soutěže	zorganizuje jednoduchou soutěž, zvládá úpravu hřiště před utkáním	výběr vhodných sportovních pomůcek organizace prostoru a pohybových činností, příprava sportoviště
TV-9-3-07	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	měří pohybové činnosti, eviduje, vyhodnotí a prezentuje naměřené výsledky	měření, evidence, zpracování a vyhodnocení výkonů atletiky

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	pravidelně zvyšuje svoji tělesnou zdatnost	posilovací a relaxační cvičení s vlastní vahou těla formou kruhového tréninku, tabaty, aerobiku
TV-9-1-04	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	vnímá škodlivost drog a jiných látek jako látek neslučitelných se sportem a zdravím	problematika drog a nepovolených látek ve sportu
TV-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí svou pohybovou činnost, dokáže improvizovaně ošetřit zraněného	bezpečnost při pohybových činnostech se zaměřením na pohyb v různorodém prostředí
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojevané pohybové	předvede taneční sestavu skládající se s jednoduchých pohybových prvků, projevuje	příprava tanečního vystoupení, pohybové a sportovní hry, gymnastika,

	dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti v pohybových dovednostech a pohybových hrách	atletika - hladké běhy, vytrvalostní běhy, štafety, skok do dálky, skok vysoký, hody do dálky a na cíl, vrh koulí
TV-9-3-01	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	sám dokáže vytvořit a popsat pohybovou činnost - slovně, nákres, předvedení	komunikace v TV, tvorba pohybových činností
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	využívá znalosti pravidel hry, svých pohybových schopností a dovednosti k získání úspěchu pro své družstvo	týmové průpravné, zahřívací, koordinační a netradiční pohybové hry - útočné a obranné herní kombinace
TV-9-3-05	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	uvědomuje si odlišnosti herních činností jednotlivce a herních kombinací družstev	upevnění základů sportovních her, posuzování herních činností jednotlivce - kopaná, házená, florbal, basketbal

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protívahou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1 Pracovní činnosti

Ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází předmět pracovní činnosti, který směřuje k tomu, aby žáci získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky a zaměřuje se na práci s různými materiály, na funkci a správné užití pomůcek a materiálů, zvládnutí pracovních postupů, na kvalitní organizaci práce, na dodržování bezpečnosti při práci a dodržování hygienických návyků, na pozorování a péči o přírodu a okolí a využití informačních technologií v praxi. Tematické celky postihují široké spektrum praktických činností, kterými by se žák mohl ve školním prostředí zabývat. Žáci jsou vedeni k vytrvalosti, houževnatosti, seberealizaci, kreativitě i improvizaci.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy, a to Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.



Na 2. stupni je rozdělen do šesti tematických okruhů, a to Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů a Svět práce.

Na 1. i 2. stupni se předmět vyučuje dle učebního plánu – podle potřeby může být spojován do dvouhodinových bloků. Výuka probíhá dle potřeby v odborných učebnách, v kmenových třídách, venkovní učebně a na školní zahradě, kde je kvalitní zázemí pro pěstitelské práce.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k porovnávání a třídění vlastních informací, k efektivnímu učení a k plánování a vlastní organizaci učení
- seznamujeme s různými materiály, nářadím a nástroji
- vedeme k osvojování pracovních návyků, k využívání návodů a schémat

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracovávání a řešení problémů
- nabízíme modelové situace
- vedeme ke tvořivosti a aktivitě, k promýšlení vlastních postupů a nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si osvojují názvy pracovních nástrojů a pomůcek, popisují pracovní postup
- zařazujeme úkoly, při kterých jsou žáci vedeni ke komunikaci a spolupráci
- vedeme k tomu, aby dokázal vyjádřit a obhájit svůj názor a aby zároveň toleroval názory druhých
- poskytujeme dostatečný prostor pro diskusi

Kompetence sociální a personální

- nabízíme prožitkové aktivity a jejich společné sdílení
- vedeme k tomu, aby žáci dokázali hodnotit svoji práci i práci ostatních
- učíme respektovat pravidla při práci v týmu
- vedeme ke spolupráci a k respektování názorů jiných, k vytváření přátelských mezilidských vztahů
- povzbuzujeme žáky k ocenění práce druhých
- dbáme na to, aby se žáci ochotně podělili o pomůcky a materiál
- učíme schopnost organizovat si jednotlivé pracovní činnosti

Kompetence občanské

- vedeme k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme k odpovědnosti za svoji práci
- rozvíjíme dovednosti o ochraně svého zdraví i zdraví ostatních

Kompetence pracovní

- vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny
- klademe důraz na dodržování pokynů při práci a pracovních postupech
- motivujeme k využití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje



1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČSP-3-1-01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	poznává a seznamuje se s vlastnostmi různých materiálů, zkouší rozdílné techniky zpracování materiálů, seznamuje se s pracovními nástroji a pomůckami, seznamuje se s bezpečnostními a hygienickými pravidly při práci	bezpečnost práce, vlastnosti materiálů
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy	pracuje podle obrazového a slovního návodu, rozpoznává druhy materiálů, volí vhodné pracovní nástroje, učí se dodržovat pořádek na pracovním místě	jednoduché pracovní postupy, základní nástroje a pomůcky, jejich účel a využití
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	učí se zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi, umí montovat a demontovat stavebnici	práce se stavebnicemi plošnými, prostorovými, konstrukčními, konstrukční činnosti
ČSP-3-3-01	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pozoruje přírodu a její změny, zapisuje a hodnotí výsledky pozorování, všímá si podmínek pro pěstování, půdy a jejího zpracování, výživy rostlin, osiva	pozorování rostlin v přírodě, hodnocení výsledků pozorování
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny	seznamuje se s pokojovými rostlinami, vysévá nenáročné plodiny, pozoruje klíčení	pokojevé rostliny, výsev, pozorování
ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování	dodržuje pravidla správného stolování	pravidla správného stolování

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČSP-3-1-01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	rozvíjí znalosti o vlastnostech používaných materiálů, pracuje různými technikami, dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla při práci	modelování, práce s přírodninami, s různými druhy papíru, kombinace technik
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy	pracuje podle návodu, využívá šablony	jednoduché pracovní postupy, organizace práce
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	konstrukční činnosti, stavebnice, krabičky
ČSP-3-3-01	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	cíleně pozoruje přírodu a její změny, popisuje a hodnotí výsledky pozorování	pozorování přírody, hodnocení výsledků pozorování
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny	učí se pečovat o nenáročné rostliny, zaseje semena, pozoruje klíčení a zaznamenává	péče o nenáročné rostliny, výsev, pozorování
ČSP-3-4-01	připraví tabuli pro jednoduché stolování	dokáže upravit stůl pro každodenní stolování	základy stolování

ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování	zná pravidla správného stolování a zásady slušného chování při stolování	pravidla stolování, zásady chování při stolování
------------	-------------------------------	--	--

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČSP-3-1-01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	aplikuje jednoduché pracovní postupy, využívá tradiční i netradiční materiály	práce s drobným materiálem, textilem, plasty, přírodninami
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy	používá šablony, slovní návody a předlohy	pracovní postupy, organizace práce
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	seznáme se s návodem a předlohami stavebnic	konstrukční činnosti, stavebnice, krabičky
ČSP-3-3-01	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	uvědoměle pozoruje přírodu a její změny, popisuje a hodnotí výsledky pozorování	pozorování přírody, hodnocení výsledků pozorování
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročnou rostlinu	pečuje o nenáročnou rostlinu, zaseje semena, pozoruje klíčení a zaznamenává	péče o nenáročnou rostlinu, výsev, pozorování
ČSP-3-4-01	připraví tabuli pro jednoduché stolování	dokáže upravit stůl i pro slavnostní stolování	úprava tabule
ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování	dodržuje pravidla správného stolování a zásady slušného chování při stolování	pravidla stolování, zásady chování při stolování

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČSP-5-1-01	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	experimentuje s náročnějšími pracovními postupy a technikami podle své představivosti	práce s drobným materiálem, kartonem, přírodninami, modelovací hmotou
ČSP-5-1-02	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	seznamuje se se základními stehy, navléká jehlu, utvoří uzel, přišívá, využívá prvky lidových tradic, zvyků a řemesel ve své tvorbě	práce s textilem, základy šití, lidové zvyky, tradice a řemesla
ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	vybírání a používání vhodných nástrojů, pomůcek a materiálů	složitější pracovní postupy, vlastnosti materiálů, organizace práce
ČSP-5-1-04	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	rozvrhne si pracovní prostor, dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce, seznamuje se se základy první pomoci	pracovní prostor, bezpečnost práce, první pomoc
ČSP-5-2-01	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	sestavuje, skládá a rozkládá jednodušší konstrukce	konstrukční činnosti, práce ve skupinách, sestavování modelů
ČSP-5-2-02	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	pracuje podle slovního návodu a předlohy	práce se slovním návodem a předlohou

ČSP-5-2-03	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci, udržuje pořádek na pracovním místě, seznamuje se se základy první pomoci při úrazu	zásady bezpečnosti práce a hygieny, pracovní plocha, první pomoc
ČSP-5-3-01	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	vykonává jednoduché pěstitelské činnosti, sám provádí pěstitelské pokusy a pozorování, zaznamenává a vyhodnocuje	pěstitelské práce, setí, sázení, pozorování růstu a vývoje rostlin
ČSP-5-3-02	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	pozoruje a zaznamenává vývoj rostlin a jejich rozmnožování	rozmnožování a ošetřování rostlin
ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	učí se používat správné pomůcky, nástroje a náčiní u jednotlivých pěstitelských činností	pracovní pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci, poskytne první pomoc při malém úrazu	zásady bezpečnosti práce a hygieny, první pomoc
ČSP-5-4-01	orientuje se v základním vybavení kuchyně	orientuje se v základním vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm	připravuje jednoduché pokrmy, dodržuje zásady zdravé výživy	jednoduchý pokrm, zásady zdravé výživy
ČSP-5-4-03	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	dodržuje zásady slušného stolování a chování	zásady slušného stolování a chování
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	udržuje pořádek a čistotu, dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc při úrazu	pořádek a čistota pracovních ploch, základy hygieny a bezpečnosti, první pomoc

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČSP-5-1-01	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	využívá rozmanitý materiál ke zhotovení svých výrobků, používá přírodní materiály, vytvoří výrobek podle návodu	práce s drobným materiálem, origami, makety budov
ČSP-5-1-02	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	využívá různé druhy materiálů, ve své tvorbě se inspirovat lidovými tradicemi	lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	tvoří předměty z různých materiálů, dotváří výrobky podle své fantazie	složitější pracovní postupy, vlastnosti materiálů, organizace práce
ČSP-5-1-04	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	rozvrhne si pracovní prostor, dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce, seznamuje se se základy první pomoci	pracovní prostor, bezpečnost práce, první pomoc
ČSP-5-2-01	provádí při práci se stavebnicemi	skládá a rozkládá složitější konstrukce	konstrukční činnosti, stavebnice, krabičky

	jednoduchou montáž a demontáž		
ČSP-5-2-02	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	práce s předlohou, jednoduchým návodem a náčrtem
ČSP-5-2-03	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci, udržuje pořádek na pracovním místě, poskytne první pomoci při drobném úrazu	zásady bezpečnosti práce a hygieny, pracovní plocha, první pomoc
ČSP-5-3-01	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	poznává pěstitelský materiál, pozoruje přírodu	výběr vhodného materiálu pro pěstování, pozorování přírody
ČSP-5-3-02	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	poznává běžné škůdce a plevele, seznamuje se s významem hnojení, učí se vhodné době sklizně a skladování	poznávání běžných škůdců a plevelů, hnojení, sklizeň a skladování
ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	volí správné pomůcky, nástroje a náčiní u jednotlivých pěstitelských činností	pracovní pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci, poskytne první pomoc při úrazu	zásady bezpečnosti práce a hygieny, první pomoc
ČSP-5-4-01	orientuje se v základním vybavení kuchyně	volí vhodně kuchyňské potřeby	základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm	připravuje samostatně jednoduché zdravé pokrmy, volí a nakupuje vhodné potraviny, navrhuje jídelníček	zdravé pokrmy a potraviny, výběr a nákup potravin, sestavování jídelníčku
ČSP-5-4-03	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	dodržuje zásady správného stolování, chování a obsluhy	pravidla správného stolování, chování a obsluhy
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	udržuje pořádek a čistotu, dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla, seznamuje se se správným skladováním potravin, poskytne první pomoc při úrazu	pořádek a čistota pracovních ploch, základy hygieny a bezpečnosti, skladování potravin, první pomoc

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČSP-9-3-01	volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	seznáme se s pracovními postupy při pěstování rostlin a zpracování půdy	půda a její zpracování, pěstování rostlin, množení a výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy. Zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, zpracování, pěstování vybraných druhů. Ovoce - druhy, pěstování, uskladnění, zpracování. Léčivé rostliny a koření - rostliny a

			zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie
ČSP-9-3-02	pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	pěstuje květiny podle daných postupů, vytváří jednoduché dekorace	základy ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných okrasných rostlin a dřevin, květiny v exteriéru a interiéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin
ČSP-9-3-03	používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	volí vhodné pomůcky a provádí jejich základní údržbu	náradí a pomůcky v zemědělství
ČSP-9-3-04	prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	rozezná užitková zvířata, zná podmínky chovu, péče a bezpečnost při kontaktu se zvířaty	chov a péče domácích zvířat, podmínky chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty
ČSP-9-3-05	dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	dodržuje technologickou kázeň, zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty	hygiena a bezpečnost chovu, první pomoc při úrazu zvířetem

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČSP-9-5-01	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	používá základní vybavení kuchyně a dbá na bezpečnost, zná přípravy k udržování čistoty v kuchyni	základní kuchyňské vybavení, spotřebiče, hygiena a bezpečnost, udržování pořádku a čistoty
ČSP-9-5-02	připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	vybere, nakoupí, připraví pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy, sestaví jídelníček, zná skupiny potravin, seznámí se se zásadami při sestavování jídelníčku	zdravý talíř, jídelníček, teplá a studená kuchyně, suroviny, příprava pokrmů, zásady zdravé výživy, základní postupy přípravy pokrmů, výběr a nákup potravin, skupiny potravin, sestavování jídelníčku
ČSP-9-5-03	dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	kulturně stoluje, umí prostřít pro běžné i slavnostní stolování	stravovací návyky, servírování, stolování, dekorace, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování
ČSP-9-5-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	dodržuje základní pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni, předchází úrazům, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	organizace práce v kuchyni, hygiena provozu, první pomoc při úrazu
ČSP-9-1-01	provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	seznámí se s různými pracovními postupy, pracuje podle zadaného postupu	pracovní postup, příprava a organizace práce
ČSP-9-1-02	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí	využívá různé pracovní postupy, volí vhodný materiál, volí vhodné pomůcky	vlastnosti různých materiálů (dřevo, kov, plast), pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování, ruční a tvořivá práce

ČSP-9-1-03	organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	zorganizuje si práci, připraví vhodné pomůcky	organizace práce, příprava a ukončení práce, důležité technologické postupy
ČSP-9-1-04	užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	zhotoví náčrtek a nákres, samostatně zjišťuje technické informace, seznamuje se s různými technickými návody	technický náčrt a výkres, technické informace, technický návod
ČSP-9-1-05	dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje základní pravidla bezpečnosti při práci, předchází úrazům, poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost a ochrana zdraví při práci, úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
ČSP-9-4-01	provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje	finance, rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní styk, ekonomika domácnosti
ČSP-9-4-02	ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	ovládá běžné domácí práce, využívá návody k obsluze domácích spotřebičů	provoz domácnosti, domácí práce, obsluha spotřebičů, údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, třídění odpadu, fungování domácnosti a jeho dopad na životní prostředí
ČSP-9-4-03	správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	zná a používá drobné nářadí a zařízení pro běžnou domácí údržbu	údržba a provoz domácnosti, drobné opravy a údržba v domácnosti, elektrická instalace, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
ČSP-9-4-04	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	dodržuje základní pravidla bezpečnosti při práci, předchází úrazům, poskytne první pomoc při drobném úrazu, poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem	bezpečnost a hygiena práce
ČSP-9-8-01	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	mapuje informace z různých profesí, orientuje se v různých profesích	práce, zaměstnání, povolání, volba povolání, trh práce, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností,
ČSP-9-8-02	posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace s přihlédnutím ke svému osobnostnímu typu	volba profesní orientace, sebepoznání a sebehodnocení, cíle, zájmy, požadavky kvalifikační, zdravotní osobnostní, vlivy na volbu profesní orientace,
ČSP-9-8-03	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	orientuje se v učebních oborech a středních školách, odpovědně volí další studium, ví, kde hledat další informace pro výběr vhodného vzdělávání	profesní informace, poradenské služby, přijímací řízení

ČSP-9-8-04	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	prezentuje své znalosti, dovednosti a přednosti	způsoby hledání povolání, psaní životopisu, pohovor, úřad práce, rovné příležitosti
------------	---	---	---

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro pracovní činnosti

Kód a očekávané výstupy z RVP
1. STUPEŇ
1. období (1. až 3. ročník)
PRÁCE s DROBNÝM MATERIÁLEM
žák
ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
žák
ČSP-3-2-01zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
PĚSTITELSKÉ PRÁCE
žák
ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
PŘÍPRAVA POKRMŮ
žák
ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
2. období (4. a 5. ročník)
PRÁCE s DROBNÝM MATERIÁLEM
žák
ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
žák
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
<ul style="list-style-type: none"> • užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
PĚSTITELSKÉ PRÁCE
žák
ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

2. STUPEŇ**PRÁCE s TECHNICKÝMI MATERIÁLY**

žák

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

žák

ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

žák

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

žák

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií



PŘÍPRAVA POKRMŮ

žák

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

SVĚT PRÁCE

žák

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života

5.10 OSTATNÍ PŘEDMĚTY

5.10.1 Dramatická výchova

Dramatická výchova je doplňujícím předmětem vzdělávací oblasti Umění a kultura. V hodinách dramatické výchovy se žáci seznamují nenásilně s prvky dramatického umění. Učí se ovládat svůj hlas a tělo a využívat je k verbální i neverbální komunikaci. Rozvíjí své smyslové vnímání, obohacují slovní zásobu, rozvíjejí prostorovou představivost, paměť. Formou dramatických her a cvičení získávají a zdokonalují komunikační, psychosomatické a herní dovednosti. Žáci získávají zkušenosti kontaktem s dramatickým uměním a s dramatickým jednáním v herních situacích. Využitím kolektivní dramatické tvorby se žáci učí principům komunikace ve skupině, spolupráci a práci v tvůrčím pracovním týmu. Dramatická výchova umožňuje žákům prezentovat svoje postoje, přijímat role a zkoumat různé situace na základě vlastního jednání a chování. Dramatická výchova vede žáky k osobitému, samostatnému myšlení a ke schopnosti kultivovaně se vyjadřovat.

Předmět je veden jako povinný v 5. ročníku v týdenní časové dotaci 1 vyučovací hodina. Vhodným prostorem pro výuku předmětu je učebna HV, školní divadelní sál, knihovna i kmenová třída.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- rozvíjíme představivost, paměť, soustředění, vědomé uvolnění
- snažíme se vyjádřit s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového)
- učíme se hodnotit vlastní práci, sledovat vlastní pokrok v učení, přijímat kritiku a adekvátně na ni reagovat, spolupracujeme s učitelem při hodnocení práce skupiny a dokážeme zhodnotit svůj podíl na ní.

Kompetence k řešení problémů

- přijímáme různé role, hledáme řešení navozených problémových situací, uvědomujeme si vztah fiktivních situací k reálným životním situacím a důsledky lidského jednání v nejrůznějších situacích
- vedeme žáky k samostatnosti, dovednosti zorganizovat si vlastní činnost, k obhajobě jejich postojů

Kompetence komunikativní

- kultivujeme a rozvíjíme výrazové prostředky verbální i neverbální komunikace, smyslové vnímání. Vyjadřujeme se srozumitelně v ústním projevu, nasloucháme a porozumíme promluvám druhých lidí, využíváme získané komunikativní dovednosti v dalších oblastech i v běžném životě.

Kompetence sociální a personální

- vedeme k dovednosti ocenit projev druhého, umět nabídnout pomoc spolužákovi, aktivně se účastnit společné činnosti, zapojit se do diskuze nebo do hry a vytvářet přátelský kolektiv
- získáváme schopnost pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učíme spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snažíme o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- respektujeme společně dohodnutá pravidla, projevujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům, k hudební a dramatické tvorbě a aktivně se seznamujeme s principy a postupy divadelního umění, snažíme se rozlišovat skutečné hodnoty

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch, vedeme žáky k respektování, chránění a oceňování našich tradic a kulturního i historického dědictví a vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

- zvládneme podle instrukcí připravit jednoduché pomůcky pro práci v dramatické výchově, plnit své závazky a povinnosti
- vedeme žáky k dodržování hygienických návyků a zásad hlasové hygieny a k dodržování pravidel bezpečné práce

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
DV-5-1-01	propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy	dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla	psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správná tvorba hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace
DV-5-1-02	pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat	uplatňuje pravidla hry, v roli se snaží jednat přirozeně	herní dovednosti - vstup do role, jevištní postava, typová postava a její hlubší charakteristika, činoherní i loutkářské prostředky
DV-5-1-03	rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích, nahlíží na ně z pozic různých postav, zabývá se důsledky jednání postav	učí se chápat konflikty v různých příbězích a zabývá se důsledky jednání jednotlivých postav	sociálně komunikační dovednosti - spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích, základní stavební prvky dramatu - situace, postava, konflikt, náměty a témata v dramatických situacích
DV-5-1-04	pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá při tom různých výrazových prostředků	spolupracuje ve skupině, aktivně se podílí na vytváření menšího inscenačního tvaru, uplatňuje různé výrazové prostředky	spolupráce v herních situacích při skupinové inscenační tvorbě, dramatická situace, příběh - řazení situací v časové následnosti, inscenační prostředky a postupy, přednes
DV-5-1-05	prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků	dokáže prezentovat před spolužáky menší inscenační tvar, dokáže zhodnotit prezentace svých spolužáků	sociálně komunikační dovednosti - organizace tvůrčí spolupráce, prezentace, reflexe, hodnocení
DV-5-1-06	reflektuje svůj zážitek z dramatického díla, rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy	dokáže sdělit na základě vlastních zkušeností svůj zážitek z dramatického díla a rozlišit základní divadelní druhy	základní divadelní druhy - činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo, současná dramatická umění a média - divadelní, filmová, rozhlasová a multimediální tvorba

5.10.2 Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova rozvíjí praktické dovednosti, které žáci mohou využít v běžném životě. Jejím cílem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti a pomáhat vytvářet dobrý vztah k sobě samému i k ostatním lidem tak, aby získal dovednosti potřebné ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Učivem je žák sám, třída nebo sociální skupina žáků jako sociální organismus, konkrétní vztahy a praxe každodenní existence – různé situace, do nichž se žák dostává či dostat může v běžném provozu svého života. Všechna témata předmětu se vztahují ke každodenní životní realitě. Osobnostní a sociální výchova přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, vede žáky k účinné spolupráci, komunikaci, rozvoji a posílení osobnosti žáka sebezpoznáním a sebeakceptací. Vhodným způsobem podněcuje a rozvíjí u žáků kreativitu a napomáhá v prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování. Vyučující jsou vnímaví a empatictí a vytvářejí takové prostředí, kde se každý žák cítí v bezpečí.

Předmět osobnostní a sociální výchova jako samostatný předmět vycházející obsahově z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a z korelujících výstupů vzdělávacího oboru Výchova k občanství je vyučován v 6. ročníku v jednododinové týdenní dotaci. Výuka probíhá prakticky prostřednictvím vhodných her, cvičení a modelových situací.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- dbáme na dostatečný prostor pro reflexi, v níž žáci hodnotí vlastní pocity, postřehy, zkušenosti
- výuku stavíme na osobním prožitku žáků v aktivitách, které umožňují žákům nejdříve „prožít“ a pak následně o prožitku „přemýšlet“

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme dostatek námětů k řešení problémů
- nabízíme modelové situace
- volíme pro práci takové aktivity, které umožňují žákům přenést se do jakékoliv situace a umožní jim „nanečisto“ prožít nejrůznější pocity
- aktivitami navozujeme v žácích pocit vnitřní aktivity a radosti z učení, které mají za úkol probouzet v žácích zvědavost a vytvořit ve třídě atmosféru, ve které učení bude produktivní a zábavné

Kompetence komunikativní

- podporujeme a rozvíjíme diskusi
- povzbuzujeme žáky k otevřenosti a také k tomu, aby si uvědomili, že nesouhlasit je přirozené
- rozvíjíme v žácích účinné komunikační schopnosti, které jim pomohou řešit konflikt
- zařazujeme úkoly, při kterých jsou žáci vedeni ke komunikaci a spolupráci
- vedeme k tomu, aby dokázal vyjádřit a obhájit svůj názor a aby zároveň toleroval názory druhých

Kompetence sociální a personální

- nabízíme prožitkové aktivity a jejich společné sdílení
- učíme respektovat pravidla při práci v týmu
- vedeme ke spolupráci a k respektování názorů jiných, k vytváření přátelských mezilidských vztahů
- povzbuzujeme žáky k ocenění práce druhých
- učíme žáky dovednostem řešení konfliktu, analyzování sociálních situací
- budujeme ve škole zdravé klima a orientujeme ho na dovednosti komunikace a kooperace

- vytváříme podmínky pro to, aby si každý žák mohl uvědomit svou vlastní identitu
- pomáháme tvorbě pozitivního a vyrovnaného sebepojetí

Kompetence občanské

- učíme k odpovědnosti
- využíváme různých her a modelových situací
- rozvíjíme dovednosti o ochraně svého zdraví i zdraví ostatních

Kompetence pracovní

- vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny
- umožňujeme žákům navrhnout vlastní společná pravidla a sledujeme jejich dodržování
- motivujeme k využití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
		rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium	soustředění, myšlenkové operace, empatické vnímání, emocionální vnímání, vůle, učební styly, techniky učení
		sebezpoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí	sebezpoznání, sebepojetí, vztah k sobě samému a k jiným lidem, můj učební styl
		seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	sebekontrola, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia
		psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace,	psychohygiena

		efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích	
		kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	kreativita a tvořivost
		poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí	poznávání lidí, odlišnost
		mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)	mezilidské vztahy, tolerance, respektování, lidská práva, diskriminace, předsudky, stereotypy, prosociální chování
		komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci	verbální a neverbální komunikace
		kooperace a kompetice – rozvoj individuálních	kooperace, kompetice, řešení konfliktů

		dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence	
		řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci	řešení problémů, problémy v mezilidských vztazích, potíže s učením
		hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	praktická etika

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro osobnostní a sociální výchovu

Kód a očekávané výstupy z RVP

2. STUPEŇ

ČLOVĚK ve SPOLEČNOSTI

žák

VO -9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

žák

VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

5.10.3 Mediální výchova

Povinný předmět mediální výchova vychází ze současné potřeby umět se lépe orientovat v mediálním prostředí, neboť média tvoří významnou součást našeho života. Jsou spolutvůrci obrazu světa kolem nás. Skrze ně svět poznáváme, bavíme se, vzděláváme se, nakupujeme. S médii se probouzíme i usínáme, provázejí nás na cestě do školy, trávíme v jejich společnosti volný čas. Žáci se díky mediální výchově učí využívat média jako zdroje informací, poučení a zábavy. Jsou schopni vytvářet vlastní mediální produkty. Získávají potřebnou orientaci v široké mediální nabídce i nezbytný kritický odstup od jejího působení a uvědomí si, že média ovlivňují nejen naše životní potřeby, postoje a hodnotová měřítká, ale určují i společenské trendy. Cílem předmětu je rozvíjet mediální gramotnost do takové úrovně, aby žák dokázal využít mediální nabídky ve svůj prospěch a dokázal se orientovat a pohybovat ve virtuálním mediálním prostoru.

Mediální výchova je jako samostatný předmět vyučována v 9. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě a kvůli velice úzkým mezipředmětovým vztahům s informačními a komunikačními technologiemi i v učebně informatiky. Výuka je vhodně doplňována o exkurze, žáci jsou motivováni k tomu, aby přispívali i vhodnými zprávami do regionálních periodik.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k porovnávání a třídění vlastních informací, k efektivnímu učení a k plánování a vlastní
- organizaci učení
- učíme vytvářet vlastní mediální sdělení
- vedeme ke kritickému myšlení

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- nabízíme modelové situace
- vedeme ke tvořivosti a aktivitě, k promyšlení vlastních postupů a nápadů

Kompetence komunikativní

- zařazujeme úkoly, při kterých jsou žáci vedeni ke komunikaci a spolupráci
- vedeme k tomu, aby dokázal vyjádřit a obhájit svůj názor a aby zároveň toleroval názory druhých
- rozvíjíme kulturu mluveného i psaného projevu
- poskytujeme dostatečný prostor pro diskusi

Kompetence sociální a personální

- nabízíme prožitkové aktivity a jejich společné sdílení
- vedeme k tomu, aby žáci dokázali hodnotit svoji práci i práci ostatních
- učíme respektovat pravidla při práci v týmu
- vedeme ke spolupráci a k respektování názorů jiných, k vytváření přátelských mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- žák dokáže odlišit fakta od názorů a hodnocení, ověřit fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- žák rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- vedeme k samostatnému výběru obsahu, zpracování a uveřejňování mediálních sdělení a přejímání za ně zodpovědnost

Kompetence pracovní

- vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny
- klademe důraz na dodržování pokynů při práci a pracovních postupech
- motivujeme k využití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
		kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu	mediální sdělení, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, kritický přístup
		interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících	publicistika, žurnalistika, zpravodajství, infotainment, reklama, jazykové prostředky médií, stereotypy a předsudky v mediálních sděleních

		ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	
		vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu	autor mediálního sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění, manipulace, dezinformace, fake news, hoax, nebezpečné jevy v mediálním prostoru (trolování, hejt, hate speech, kybergrooming a sexting)
		fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách	masová média v současnosti, vývoj médií, fungování a vliv médií ve společnosti
		tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení	tvorba mediálních sdělení

		pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení	
		Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce	realizační tým, redakce časopisu, komunikace a spolupráce v týmu

5.10.4 Finanční gramotnost

Ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství vychází povinný vyučovací předmět finanční gramotnost. Předmět je vyučován v 8. ročníku a je dotován jednou hodinou týdně. Obsahem předmětu jsou výstupy ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství tak, aby vznikl ucelený předmět rozvíjející žáky v základních finančních a ekonomických dovednostech a umožňující orientaci v problematice peněz a cen. Obsahem předmětu jsou všechny tři složky finanční gramotnosti: peněžní, cenová a rozpočtová. Důraz je kladen na vytvoření zodpovědnějšího postoje a přístupu žáků k nakládání s penězi, a to jak vzděláním, tak praktickými činnostmi.

Výuka probíhá v kmenových učebnách i v učebně informatiky a je doplněna konkrétními příklady ze života, pracuje se s televizními a internetovými ukázkami na dané téma. Žáci mají možnost sami vyhledávat a třídit informace, pracovat vlastním tempem.

Cílem předmětu je rozvíjet finanční gramotnost, která umožňuje porozumět financím a správně s nimi zacházet v různých životních situacích, seznámit s funkcí a druhy peněz, umět sestavit jednoduchý rozpočet domácnosti s ohledem na nezbytnost jednotlivých výdajů, seznámit žáky s finančními produkty jednotlivých bank, s možnostmi pojištění, úvěrů, leasingu, upozornit na problematiku zadlužování a lichvy a seznámit s právy spotřebitele.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání informací na internetu, k jejich třídění a zpracování, k vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme ke kritickému myšlení, k posuzování řešení z různých aspektů a k obhajobě rozhodnutí
- zařazujeme metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci

Kompetence komunikativní

- vedeme ke schopnosti formulovat souvisle a výstižně názory
- motivujeme k naslouchání, k vyslechnutí jiného názoru, k vhodné reakci i argumentaci
- rozvíjíme komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- vedeme ke spolupráci v týmu, k naslouchání a pomoci, k chápání významu samostatné práce, k dovednosti umět zhodnotit svou práci a práci ostatních
- motivujeme k ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby žák dosáhl pocitu sebeúcty
- vytváříme modelové situace
- upevňujeme dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- seznamujeme s principy hospodaření domácnosti i státu využitelnými v praktickém životě
- vedeme k vytvoření zodpovědného postoje a přístupu k nakládání s penězi
- vedeme k porozumění financím a k dovednosti správně s nimi zacházet v různých životních situacích

Kompetence pracovní

- dodržujeme efektivní organizování vlastní práce a dohodnutá pravidla

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
		rozlišuje různé formy vlastnictví	vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné, peníze a majetek, uvede jejich příklady
		sestaví jednoduchý osobní a rodinný rozpočet, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, na příkladech vysvětlí vyrovnaný, přebytkový a schodkový rozpočet, seznámí se s pojmem inflace, uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	rozpočet osobní a domácnosti, finanční plánování, inflace, pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje
		vysvětlí výhody hotovostních a bezhotovostních plateb, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty. Vysvětlí a objasní vlastní způsob zacházení s penězi a majetkem. Porovná svá přání se svými finančními možnostmi.	hotovostní a bezhotovostní platby, debetní a kreditní karty
		vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, vysvětlí rizika půjčování peněz, založí fiktivní internetové bankovníctví, zná bezpečnost práce s hesly a osobními údaji, vyvaruje se metodám "bankovního pirátství"	banky a jejich fungování, úrok, internetové bankovníctví
		na příkladech objasní možnosti úspor a investic, uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků, porovná nabídku daných finančních produktů. Volné finanční prostředky a jak je využít.	finanční produkty - spoření, úvěry a půjčky, cenné papíry, pojištění. Cenné papíry, nemovitosti a jiné investice s volnými prostředky.
		na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele. Vybere nejvýhodnější pojistný	ochrana spotřebitele, reklamace zboží, pojištění, kupní smlouva

		produkt pro své potřeby. Seznámí se s náležitostmi kupní smlouvy.	
		vyplní poštovní poukázku, svolení k inkasu	jiné formy bezhotovostních plateb
		použije aktuální kurzovní lístek ČNB k výpočtu směny peněz	měna, kurzy
		uvede rozdíl poptávky a nabídky, uvede na příkladech. Seznámí se s tvorbou ceny zboží, na čem je závislá. Sestavení grafu rovnovážné ceny a množství. Výpočet DPH, náklad a zisk. Rozpozná cenové triky a klamavé nabídky.	poptávka a nabídka, cena stejného zboží u různých prodejců, DPH

5.11 NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

5.11.1 Náboženství

Nepovinný předmět náboženství je vyučován podle § 15 zákona č. 561/2004 Sb., a to časovou dotací jedné hodiny týdně, jeho výuka probíhá ve třídě. Je nabízen žákům 1.–5. ročníku, realizuje se podle aktuálního zájmu a je určen všem, kteří projeví zájem. Předmět umožňuje žákům formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je svědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy nasvět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které na sebe spirálovitě navazují a cyklicky se prolínají. Nepovinný předmět náboženství se v širším slova smyslu orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují. V tomto pojetí kultivuje duchovní rozměr osobnosti, který je vlastní každému člověku. Doprovází dítě v jeho otázkách posmyslu života vyjádřených v těchto existenciálních potřebách člověka: být přijímán a milován, poznávat měřítka a motivaci správného jednání a orientovat podle nich svůj život, moci se dílet a mít životní perspektivu. Náboženství a víra postihují život ve všech dimenzích, vychovávají tak v člověku schopnost vnímat svůj život jako prostor, v němž se setkává také s Bohem. Předmět zachovává princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou předávanou tradicí, inspiruje a udržuje dialog mezi oběma rovinami.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme žáky k třídění informací a na základě jejich propojení ke schopnosti využívat je v procesu učení a v praktickém křesťanském životě na základě biblických příběhů rozvíjíme schopnost žáků promýšlet události svého života
- vedeme žáky ke správnému používání termínů, symbolů a znaků, k jejich vysvětlení a uvedení do souvislosti
- vedeme žáky k porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v biblických příbězích a o průběhu liturgického roku Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k věnování pozornosti morálním konfliktům v rozsahu dětských zkušeností a ke konfrontaci s Desaterem
- poskytujeme žákům dostatek příležitostí k diskuzím o sociálních kontextech, v nichž se odehrává křesťanské morální rozhodování
- vedeme žáky ke schopnosti obhájit svá etická rozhodnutí a k připravenosti nést za tato rozhodnutí odpovědnost, vedeme k reflexi problémových situací
- prohlubujeme porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských

Kompetence komunikativní

- poskytujeme žákům dostatek příležitostí k slovním či výtvarným projevům, v nichž mohou vyjádřit svůj názor
- vedeme žáky k rozlišování mezi typy předmětů a záznamů biblických, modlitebních, liturgických a mezi uměleckou literaturou a odbornými texty
- vedeme žáky k rozvoji neverbální komunikace a k porozumění symbolice liturgického jednání
- seznamujeme žáky s možnostmi mediálních prostředků a učíme je využívat tyto prostředky pro získávání informací

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k promýšlení vlastního postoje vůči pluralitě světonázorů svých spolužáků
- vedeme žáky k uvědomění si, že patří do konkrétní sociální skupiny, v níž je schopen pozitivně působit
- vedeme žáky k ovlivňování vnitřního světa své osobnosti a vnímání sociálního významu událostí zažitých ve svém okolí

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování vnitřních hodnot člověka, ke schopnosti vcítit se do situace ostatních lidí, k odmítání útlaku a hrubého zacházení
- vedeme žáky k uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, přičemž se zaměřujeme na sociální rozměr víry a hříchu
- rozvíjíme zodpovědný postoj žáka vůči sobě, světu i Bohu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení při zpracovávání daných témat ve výuce
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků z běžné praxe

1. ročník

Školní výstupy	Učivo
žáci jsou vedeni k vnímání křesťanských prvků v okolním světě, učí se citlivěji rozlišovat dobro a zlo, nacházejí první spontánní slova modlitby	Bůh nám dává život
žáci se seznamují s adventní a vánoční dobou, učí se ji vnímat jako dobu přípravy a oslavy Ježíšova narození	Bůh nám dává svého Syna
žáci začínají pracovat s biblickými texty a seznamují se s některými událostmi z Ježíšova života	Bůh nám dává své Slovo
žáci jsou uvedeni do postní doby a jsou jim přiblíženy velikonoční události	Bůh nám dává nový život
žáci mají vnímat společenství církve jako rodinu sjednocenou Duchem svatým	Bůh nám dává radost

2. ročník

Školní výstupy	Učivo
žáci hledají v biblických příbězích ostvoření světa a prvních lidech přítomnost Boží lásky	vše stvořené vypráví o Bohu
žáci se na základě biblických textů seznámí s příslibem záchrany člověka po hříchu	Bůh k nám mluví
žáci si připomenou a prohloubí znalosti o událostech doby vánoční a seznámí se s příběhy z Ježíšova dětství	Bůh k nám přichází
žáci dovedou na základě biblických textů převyprávět některé Ježíšovy zázraky, prohlubují si také znalosti o Velikonocích	ten, který má moc
žáci se seznamují s postavou Panny Marie	následování Ježíše
žáci se seznamují s událostmi Sslání Ducha svatého	společenství církve

3. ročník

Školní výstupy	Učivo
žáci si na základě již osvojených znalostí připomenou příběh o stvoření prvních lidí, hříchu a jeho důsledcích	Bůh k nám přichází
žáci se seznámí se zněním Desatera a prochází jednotlivá přikázání, objevují v nich pravidla pro šťastný život	Desatero, cesta ke štěstí
žáci jsou na základě biblických příběhů seznámeni s pojmy svědomí, odpuštění a navrhují řešení situací, kdy jednání ve shodě se svědomím přináší člověku radost, seznámí se s působením svátosti smíření a s jejím průběhem	pozvání k hostině – příprava na sv. smíření
žáci se na základě biblického textu o Poslední večeři a také vlastních zkušeností seznámí s průběhem mše svaté, dovedou zařadit jednotlivé části mše, pokud je to možné, orientují se v liturgickém prostoru kostela	Hostina s Ježíšem – mše svatá
žáci si připomenou znalosti o událostech Velikonoc až do Letnic a doplní si informace ze života Panny Marie	společenství církve

4. ročník

Školní výstupy	Učivo
žáci se seznámí s Písmem svatým a jeho rozdělením, dovedou uvést počty knih a základní názvy	Bible - Starý a Nový zákon
žáci si připomenou biblické texty o povolání apoštolů a šíření Ježíšova učení	povolání k novému životu – povolání apoštolů
žáci se na základě biblických textů učí vnímat moc a milost Boží	Ježíšovy zázraky
žáci umí vysvětlit pojem podobenství a zkusí některá reprodukovat a vysvětlit jejich obsah	Ježíšova podobenství
žáci si připomenou a prohloubí znalosti o jednotlivých událostech Velikonoc	velikonoční události
žáci se seznámí s událostmi ze života prvotní církve, vnímají návaznost mezi apoštoly a biskupy	Ježíš žije v církvi
žáci si propojí znalosti z vlastivědy o příchodu křesťanství na naše území	radostná zvěst přichází k nám

5. ročník

Školní výstupy	Učivo
žáci si připomenou rozdělení Bible, zaměří se na části Starého zákona	dějiny spásy – Bůh slibuje záchranu
žáci dovedou na základě biblických textů převyprávět příběhy patriarchů a hledat v nich vzory pro vlastní život	patriarchové
žáci dovedou vyjmenovat některé postavy z doby soudců a znají jejich příběhy	doba soudců
žáci se seznámí s postavami starozákonních králů, najdou v jejich příbězích, co bylo dobré a co zlé	doba královská
žáci dovedou vyjmenovat některé z proroků a dovedou převyprávět jejich příběhy	proroci
žáci si propojí získané vědomosti ze Starého zákona s velikonočními událostmi a životem, smrtí a zmrtnýchvstáním Ježíše	naplnění proroctví v Ježíši

5.12 POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

5.12.1 Anglická konverzace

Předmět doplňuje a prohlubuje předmět anglický jazyk a v probíraných tématech na něj navazuje. Zároveň vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, rozvíjet osvojené gramatické jevy, rozšiřovat slovní zásobu žáků a vést je k tomu, aby jazyk prakticky používali, vhodně se vyjadřovali a uplatňovali i prosazovali výsledky svého poznání. Vyučovací předmět konverzace v anglickém jazyce je vyučován jako samostatný povinně volitelný předmět, který je zařazen do 7. a 8. ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykových učebnách nebo v učebně informatiky a je vhodně doplňována o exkurze.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k pochopení důležitosti schopnosti komunikace pro praktický život i pro další rozvoj vzdělávání
- vedeme žáky ke skupinové i samostatné práci, k prohlubování studijních návyků a jejich dodržování
- vytváříme modelové situace
- podporujeme žáky v práci s informačními zdroji, jak informace vyhledávat, zpracovávat a třídit je

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- reagujeme na aktuální problémové situace, kterou využíváme a analyzujeme, navozujeme modelové situace
- vedeme k sebereflexi
- zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- podněcujeme žáky k diskuzi

Kompetence komunikativní

- poskytujeme prostor pro rozhovor a diskuzi
- vedeme žáky ke skupinové práci
- zařazujeme prvky dramatické výchovy
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce

Kompetence sociální a personální

- nabízíme prožitkové aktivity a jejich společné sdílení
- společně s žáky vytváříme pravidla pro práci ve skupině a důsledně vyžadujeme dodržování pravidel
- seznamujeme se zásadami společenského chování v anglicky mluvícím prostředí
- volíme formy a metody, při nichž mohou žáci spolupracovat. při skupinové práci dbáme na různé úrovně žáků a střídání rolí
- vedeme k tomu, aby žáci dokázali hodnotit svoji práci i práci ostatních
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků, oceňujeme jejich pokrok a podporujeme jejich zdravé sebevědomí
- vedeme k orientaci se v reáliích (historických a geografických) v anglicky mluvících zemích

- vedeme žáky ke snášenlivosti a toleranci odlišný kultur a tradic

Kompetence pracovní

- vytváření pracovních pravidel s žáky a jejich důsledné dodržování
- umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji a vedeme je k jejich správnému užití
- motivujeme k využití angličtiny k získávání informací potřebných pro vzdělávání, tj. K práci s anglickými texty

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
		umí se souvisle s tolerancí gramatické správnosti vyjádřit na téma své dovolené, umí využít slovní zásobu a propojí ji s vlastními zážitky	Dovolená/Holiday (názvy památek, budov ve městě, míst v přírodě)
		prakticky využije slovní zásobu a popíše svůj den, vyjádří své pocity na danou činnost; využije vhodná přídavná jména, tak, aby sdělil skutečnost, vyjádří se jak často ji dělá a v jakém kontextu (kde a s kým)	Daily routine (činnosti týkající se běžných pracovních úkonů)
		popíše, jaké má koníčky a jaký k nim má vztah, popíše, proč se jím zabývá, umí pojmenovat běžné koníčky/aktivity všeobecně	Koníčky, zájmy/Hobbies, interests (názvy koníčků, popis zájmů, slovesa, která se s nimi váží, časové úseky, předložky, otázka na přání - "Would you like...? ,)
		popíše, jak tráví Vánoce, umí pojmenovat a vyjádřit ve větách, jak probíhají jejich rodinné vánoční svátky, umí pojmenovat i jiné tradiční svátky	Svátky a zvyky/Feast, customs (činnosti týkající se tématu, reálie ČR a reálie Anglicky mluvících zemí)
		řekne, jak strávil svoje Vánoce a popíše, jaká má předsevzetí a přání, vyjádří se na téma zima a zimní aktivity,	New Year (plány do budoucna, "making decisions")
		umí vyjádřit, co má a nemá rád, v kontextu sdělení využije prakticky slovní zásobu, povypráví, jaká jídla doma připravují, zda chodí do restaurací a jaká jídla preferuje, zeptá se spolužáka na jeho návyky a volně klade doplňují otázky	Jídlo, stravování/Food, eating (názvy jídel, vyjádření "likes and dislikes", základní slovní zásoba tématu vaření)
		popíše, které aktivity dělá, jak často a jaký k nim má vztah, umí položit otázku spolužákovi a volně reagovat na jeho sdělení, umí klást doplňují otázky	Free time activities (názvy volnočasových aktivit, základní otázky k běžným činnostem)

		vyjádří se na téma počasí, popíše stav, sdělí, které činnosti se váží k jednotlivým ročním obdobím, popíše, co dělá v některé sváteční a volné dny	Weather, seasons, Easter (typy počasí a ročních období, časové předložky, specifická slovní zásoba k tématu svátků)
		sdělí, jak bude trávit prázdniny, co má v plánu, umí položit spolužákovi základní otázky na téma dovolená	Travelling (dovolená, místa, popisná přídavná jména, Wh-words)

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
		umí popsat svoji minulou dovolenou, vyjádří svůj názor s pomocí přídavných jmen, popíše prostředí, ve kterém strávil svoji dovolenou, umí si rezervovat pokoj	dovolená/prázdniny, dopravní prostředky, fráze k udávání směru, v hotelu, rezervace
		vyjádří se na téma svých povinností v domácnosti, umí poskytnout radu za pomocí modálních sloves	denní režim, povinnosti
		umí použít slovesa a fráze spojené s koníčky, vyjádří svůj názor, poskytne radu za pomocí modálních sloves, umí si koupit lístek, umí používat zdvořilostní fráze	koníčky a zájmy, kultura, kino, divadlo
		vyjádří přání - dárky, jak chce strávit svátky, poskytne radu, co zařídit a koupit k přípravě svátků, volně hovoří o svém vztahu k rodině a rodinným setkáním	čas strávený s rodinou, vztahy, svátky
		popovídá o svém plánech do blízké budoucnosti	nový rok, moje plány, zaměstnání a profese
		umí popsat národní jídla, je schopen porovnat kuchyně různých národů včetně specifických ingrediencí, umí si objednat stůl a jídlo v restauraci, zná slovní zásobu týkající se nemocí a zdravotních potíží, popíše své vlastnosti a kriticky je zhodnotí	jídlo, stravování, v restauraci, zdravý životní styl, nemoc, zdravotní potíže, popis vlastní osobnosti
		pojmenuje různé způsoby trávení volného času, srovná možnosti, rozumí pravidlům pro chování na různých veřejných místech, používá fráze spojené s objednáním zboží, slovní spojení týkající se financí	volný čas, zábava, sport, nakupování, obchody, měna
		rozumí předpovědi počasí, umí vyjmenovat přírodní jevy,	počasí, příroda

		vyjádří názor na ochranu přírody a zdůvodní jej, používá širší slovní zásobu na téma příroda	
		umí se orientovat v místech veřejné dopravy jako je nádraží a letiště, používá fráze týkající se tématu, popíše vybranou památku	dovolená, plány na léto, cestování, kulturní odlišnosti, památky, umění

5.12.2 Sportovní hry

Sportovní hry představují formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a jsou zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo ni. ve sportovních hrách žáci nacházejí prostor k osvojování a prohlubování pohybových dovedností. Učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti. Zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- osvojování nových pohybových dovedností
- ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí
- zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti
- seznámení s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení
- uplatňování osvojených pohybových dovedností v různém prostředí a s různými účinky
- návyk na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků
- propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání jako je hudební výchova, estetika, poznávání a ochrana přírody, dopravní kázeň, hygiena, úrazová zábrana, etika, právo aj.

Předmět je vyučován jako povinně volitelný předmět v 7. a 8. ročníku s hodinovou dotací jedné hodiny týdně.

Učivo je rozšiřující. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti a ve volné přírodě.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- využíváme mezipředmětových vztahů, zejména s přírodopisem, výchovou ke zdraví a s informatikou
- vedeme žáky k samostatné organizaci sportovních volnočasových aktivit
- vedeme žáky k porozumění a používání názvosloví TV

Kompetence k řešení problémů

- stavíme žáky do rolí, kde musí projevit rozhodnost, úsudek, taktiku
- zadáváme žákům za úkol připravit soutěž nebo sportovní utkání
- vedeme žáky k ohleduplnému jednání, aby nedocházelo k poškození zdraví

Kompetence komunikativní

- organizujeme soutěže a zapojení do družstev
- vysvětlujeme pravidla jednání ve skupině (rozdělení rolí, taktika, hodnocení...)
- vedeme žáky k asertivnímu chování
- vedeme žáky k sebehodnocení
- umožňujeme žákům vlastní vyjadřování a obhájení názorů, postojů
- rozvíjíme spolupráci s jinými školami (přátelské turnaje...)
- poskytujeme dostatečný prostor pro diskusi

Kompetence sociální a personální

- organizujeme častou práci v různorodých skupinách
- vytváříme modelové situace (zvládání kritických okamžiků ve sportu...)
- využíváme mezipředmětových vztahů (člověka jeho svět - základy 1. pomoci).

Kompetence občanské

- vybíráme takové aktivity, které podporují hru fair play
- uskutečňujeme praktické cvičení první pomoci druhým
- vytváříme modelové situace
- vymýšlíme hry podporující empatii, sociální citění

Kompetence pracovní

- umožňuje navrhovat společná pravidla
- dbáme na hodnocení a sebehodnocení žáků
- vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny
- vedeme k pozitivnímu vztahu k práci

7. - 8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
		uvědomuje si důležitost pohybu pro zdraví, pomáhá ke zdravému růstu, dokáže uspořádat svůj pohybový režim	rekreační a výkonnostní sport, správné držení těla, kompenzační a relaxační cvičení, kondiční cvičení,
		navazuje na znalosti z hodin TV a rozvíjí úroveň svých pohybových dovedností	příprava organismu - dynamický a statický strečink, hry v přírodě
		komunikuje a spolupracuje s ostatními na sportovišti, používá tělocvičné názvosloví, vhodně se chová při sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce	komunikace a spolupráce při hře, znalost pravidel her, chování a jednání v duchu fair play, rozvíjení zdravé soutěživosti
		zná a dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny	bezpečnost při pohybových činnostech, kontrola cvičiště, nářadí a náčiní, první pomoc při sportu
		ovládá základní herní činnosti jednotlivce a herní kombinace pohybových her, učí se zastávat roli rozhodčího, trenéra	pravidla a strategie kolektivních sportů
		samostatně se protahuje před i po pohybové činnosti, zdravotně zaměřená cvičení provádí se správným dýcháním, chápe význam kompenzačních cvičení jako prevenci před svalovou dysbalancí	uvolňovací, protahovací a posilovací cvičení
		zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché závody,	organizace sportovních klání

		soutěže, turnaje nebo turistickou akci	
		propaguje sport, vede tabulky, statistiky, fotografie za školních akcí dle pokynu vyučujícího	propagace sportu, nástěnky

5.12.3 Estetická výchova

Předmět doplňuje a prohlubuje předměty výchovného charakteru (výtvarná výchova, hudební výchova, pracovní činnosti) a další předměty (český jazyk, matematika, osobnostní a sociální výchova aj.) a v probíraných tématech na ně navazuje. Zároveň vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat estetiku v nejširším smyslu slova. Vyučovací předmět estetická výchova je vyučován jako samostatný povinně volitelný předmět, který je zařazen do 7. a 8. ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v jazykových učebnách a je vhodně doplňována o exkurze.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k pochopení důležitosti schopnosti komunikace pro praktický život i pro další rozvoj vzdělávání
- vedeme žáky ke skupinové i samostatné práci, k prohlubování studijních návyků a jejich dodržování
- vytváříme modelové situace
- podporujeme žáky v práci s informačními zdroji, jak informace vyhledávat, zpracovávat a třídit je

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- reagujeme na aktuální problémové situace, kterou využíváme a analyzujeme, navozujeme modelové situace
- vedeme k sebereflexi
- zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- podněcujeme žáky k diskuzi

Kompetence komunikativní

- poskytujeme prostor pro rozhovor a diskuzi
- vedeme žáky ke skupinové práci
- zařazujeme prvky dramatické výchovy
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce

Kompetence sociální a personální

- nabízíme prožitkové aktivity a jejich společné sdílení
- společně s žáky vytváříme pravidla pro práci ve skupině a důsledně vyžadujeme dodržování pravidel
- seznamujeme se zásadami společenského chování
- volíme formy a metody, při nichž mohou žáci spolupracovat. při skupinové práci dbáme na různé úrovně žáků a střídání rolí

- vedeme k tomu, aby žáci dokázali hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků, oceňujeme jejich pokrok a podporujeme jejich zdravé sebevědomí
- vedeme k orientaci se v realitách (historických, výtvarných, hudebních aj.)
- vedeme žáky ke snášenlivosti a toleranci odlišných kultur a tradic

Kompetence pracovní

- vytváření pracovních pravidel s žáky a jejich důsledné dodržování
- umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji a vedeme je k jejich správnému užití
- motivujeme k využití estetiky při vytváření vlatných výrobků a děl

7. a 8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
		orientuje se v základních oblastech umění umí prezentovat svými slovy a na základě dostupných informací dané umělecké dílo, propojuje své znalosti v historických souvislostech sestavuje svoji vlastní prezentaci rozvíjí své řečové kompetence - učí se techniku mluvy, intonaci, základy hlasové výchovy základní stavba rétoriky má povědomí o verbální a neverbální komunikaci ví, jak navázat kontakt s publikem a zaujmout posluchače	základní orientace v dějinách umění (výtvarné, užité, architektura, odívání, atd.)
		seznamuje se s technickou stránkou barev prakticky barvy používá a zažívá možnost svobodného sebevyjádření	teorie barev
		seznamuje se s termínem "kompozice" učí se jiný pohled na konkrétní "věc" a snaží se jej ze svého hlediska přenést do své tvorby učí se svobodně vyjádřit svoje vnímání světa	fotografie
		seznamuje se s tradičními řemesly a moderními technikami výtvarného umění používá různé materiály k vlastní výrobě	řemesla a umělecké techniky

		má základní povědomí o perspektivě v souvislosti s matematikou a geometrií	perspektiva
		učí se diskutovat, formulovat své vyjádření, popisovat své emoce a zároveň vědět, jak s nimi pracovat je veden k sebekontrolě, kritickému pohledu na svůj vlastní názor a sebehodnocení	komunikace, rozdíl mezi kýčem a uměním
		poznává sám sebe a je veden k rozpoznání faktu, jak sám sebe vidí a jak jej vidí okolí kreativně přistupuje k sebezprezentaci	co je to image a prezentace sama sebe
		aktivně propojuje svoje znalosti při návštěvě divadel nebo galerií	návštěva muzeí, expozic, divadel
		je veden k sebekontrolě, kritickému pohledu na svůj vlastní názor a sebehodnocení učí se vztahu k umění jako nezbytnému prostředku k sebevyjádření	učím se sebehodnocení

5.12.4 Praktické činnosti

Předmět rozvíjí učivo pracovních činností a informatiky o praktické činnosti, pokusy, pozorování, exkurze a učivo dále obohacuje o poznatky z oboru informatiky, kybernetiky, konstrukce aj. Seminář se uskutečňuje ve třídě, na pozemcích, ve školní dílně, v učebně informatiky a na exkurzích mimo školu.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny.

Vzdělávací cíl směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k: pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka, autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Předmět praktické činnosti je vyučován jako povinně volitelný předmět v 7. a 8. ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně.

Kompetence k učení

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- volí různé postupy

Kompetence k řešení problémů

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Kompetence komunikativní

- učí se správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

- pracuje ve skupinách
- spolupracuje při řešení problémů
- přispívá k diskusi a respektuje názory jiných
- učí se věcně argumentovat



Kompetence občanské

- respektuje pravidla při práci
- dokáže přivolat pomoc při zranění
- chápe základní ekologické souvislosti
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi
- pozná na sobě pokrok při práci v hodině

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
		pěstuje a využívá květiny pro výzdobu, pozoruje rostlinu a volí vhodný postup péče, orientuje se v základním dělení okrasných rostlin, aranžuje květiny	pěstování okrasných rostlin, základní podmínky pro pěstování okrasných květin, množení květin
		pořizuje fotky a videa, popíše mechaniku fotografického přístroje, seznámí se s vlastnostmi digitálních fotoaparátů, upravuje fotografie a krátká videa	fotografování, digitální fotoaparát, kamera, zpracování foto/video
		3D tisk a modelování, vytváří modely, zpracovává je z různých úhlů pohledu, volí odpovídající programové vybavení pro práci	3D tiskárny, výrobní materiál, návrh výrobku, prezentace výrobku
		pracuje uživatelským způsobem s moderními technologiemi dle svých zájmů a potřeb, umí ji ošetřovat a chránit před poškozením, vzájemně propojuje některá zařízení s počítačem	další digitální technika - CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony a další

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
		kreativně pracuje s drobným materiálem a dřevem, ovládá technologie ručního zpracování, užívá technologie strojního zpracování, respektuje estetické principy řemeslné činnosti, navrhuje	sestavování modelů, výroba konstrukčních prvků, návrh, nákres, tvorba a prezentace výrobku

		pracovní postup a činnosti, prezentuje výrobek	
		učí se složitější konstrukční činnosti, ovládá základy konstruování, zvládá elementární dovednosti a činnosti při konstrukční práci, užívá technickou grafiku a zobrazování, navrhuje pracovní postup a činnosti, prezentuje výrobek, využívá vhodné programy a prostředky ke konstrukční práci	sestavování modelů, výroba konstrukčních prvků, montáž a demontáž, tvorba a prezentace výrobku

5.12.5 Přírodovědně-technický seminář

Předmět vede žáka k praktické aplikaci přírodovědných poznatků a uvědomování si potřeby teoretických znalostí a jejich užitečnosti pro uplatnění v životě, rozvíjí dovednost pozorovat objektivními metodami, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních přírodopisných jevů
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat přírodopisné jevy
- k umění zacházet s laboratorní technikou – mikroskopem, lupou, laboratorní soupravou atd.
- schopnosti využívat objekty své práce šetrným způsobem
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami
- uvědomění nutnosti ekologického přístupu a potřeby

Mezi hlavní formy a metody práce patří samostatná práce, skupinová práce s využitím laboratorního vybavení (mikroskop, lupa, laboratorní sklo a chemické látky), přírodnin, atlasů, klíčů, počítačů (internetu), pracovních listů, videa a výukových programů. Vše je doplněno přírodovědnými vycházkami hlavně do okolí školy, diskusemi, exkurzemi do muzea či jiných institucí a krátkodobými projekty. Předmět přírodovědná praktika je vyučován jako povinně volitelný předmět v 7. a 8. ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně. Jedná se o samostatný předmět, který doplňuje a rozvíjí předměty přírodopis, chemii, matematiku a fyziku a do kterého je vhodně integrován tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Výuka probíhá v běžných učebnách, v odborné učebně přírodopisu, popř. chemie, informatiky, v přírodě nebo těsném okolí školy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- vedeme k porovnávání a třídění vlastních informací, k efektivnímu učení a k plánování a vlastní organizaci učení
- vedeme k pochopení přírodních zákonitostí s využitím mezipředmětových vztahů, a to především s předmětem přírodopis, chemie, fyzika a zeměpis
- umožňuje poznávat přírodu jako celek na základě znalostí jednotlivých druhů organismů a vztahů mezi nimi
- zabýváme se vlivem člověka na přírodu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod (pozorování, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracovávání a řešení problémů
- vedeme žáky k aktivnímu hledání řešení problémů v přírodě
- nabízíme modelové situace
- vedeme ke tvořivosti a aktivitě, k promýšlení vlastních postupů a nápadů

Kompetence komunikativní

- vedeme k formulování myšlenek týkajících se různých přírodních procesů
- zařazujeme úkoly, při kterých jsou žáci vedeni ke komunikaci a spolupráci

- motivujeme ke vhodné argumentaci, obhajování výsledků své práce a svých názorů při diskusích, ke vhodné komunikaci mezi spolužáky a učiteli
- vedeme k tomu, aby dokázal vyjádřit a obhájit svůj názor a aby zároveň toleroval názory druhých
- poskytujeme dostatečný prostor pro diskusi

Kompetence sociální a personální

- vedeme k účinné spolupráci ve skupině (např. při laboratorních pracích, projektech), podílu na vytvoření přátelských a korektních vztahů mezi spolužáky, k respektování práce a názorů druhých lidí
- posilujeme u žáků sebedůvěru i pocit zodpovědnosti
- nabízíme prožitkové aktivity a jejich společné sdílení
- vedeme k tomu, aby žáci dokázali hodnotit svoji práci i práci ostatních
- učíme respektovat pravidla při práci v týmu
- vedeme ke spolupráci a k respektování názorů jiných, k vytváření přátelských mezilidských vztahů
- povzbuzujeme žáky k ocenění práce druhých
- dbáme na to, aby se žáci ochotně podělili o pomůcky a materiál
- učíme schopnost organizovat si jednotlivé činnosti

Kompetence občanské

- vedeme k uvědomění si práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních
- učíme k odpovědnosti za svoji práci

Kompetence pracovní

- vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny
- klademe důraz na dodržování pokynů při práci a pracovních postupech
- motivujeme k využití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
		zvládá bezpečnou manipulaci s mikroskopem a lupou, vytváří preparáty z přírodnin	laboratorní práce - pozorování přírodnin
		zná vybrané druhy léčivých rostlin a koření, popíše jejich význam a využití	léčivé rostliny a koření
		volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin, pozoruje projevy života rostlin a zkoumá funkci jednotlivých orgánů	pěstitelství
		provádí jednoduché pokusy, graficky znázorňuje a zpracovává výsledky měření a pozorování, vyvozuje závěry	fyzikální, chemické a přírodovědné pokusy, využití IT při zpracování dat
		chápe význam ekologicky zaměřených aktivit, aplikuje ekologické chování ve výuce	trvale udržitelné ekologické chování

		seznájí se prvky technického kreslení, orientuje se v jednoduchých technických náčrtech a výkresech	technické kreslení, technický náčrt a výkres
		ověřuje a prohlubuje své poznatky v průběhu přírodovědných exkurzí	přírodovědné exkurze

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
		zvládá bezpečnou manipulaci s mikroskopem a lupou, vytváří preparáty z přírodnin	laboratorní práce - pozorování přírodnin
		provádí jednoduché pokusy, graficky znázorňuje a zpracovává výsledky měření a pozorování, vyvozuje závěry	fyzikální, chemické a přírodovědné pokusy, využití IT při zpracování dat
		aplikuje ekologické chování ve výuce	trvale udržitelné ekologické chování
		aplikuje prvky technického kreslení, vytváří jednoduché technické náčrty	technické kreslení, technický náčrt
		ověřuje a prohlubuje své poznatky v průběhu přírodovědných exkurzí	přírodovědné exkurze
		aplikuje matematické znalosti při konstrukci jednoduchých rovinných útvarů a těles, správně je popisuje	konstrukční geometrie, technické písmo
		pořizuje a upravuje krátká videa a fotografie pozorovaných objektů, zvládá odprezentovat zadané téma	elektronický záznam, prezentace

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření pro přírodovědná praktika

Kód a očekávané výstupy z RVP
2. STUPEŇ
PRÁCE s LABORATORNÍ TECHNIKOU žák ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY žák ČSP-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu ČSP-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 OBECNÁ USTANOVENÍ

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vydávám, jako statutární orgán školy interní směrnici – **Pravidla pro hodnocení chování a výsledků vzdělávání žáků**. Směrnice je součástí **Školního řádu** (dle § 30 odst. 2 školského zákona).

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je součástí výchovně vzdělávací práce školy a jsou do něj zapojeni žáci, učitelé i zákonní zástupci.

6.2 ZÁSADY HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ VE ŠKOLE A NA AKCÍCH POŘÁDANÝCH ŠKOLOU

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci žáků byli včas a prokazatelně informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání a chování žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka je vyjádřeno (zapsáno) klasifikačním stupněm – známkou. Hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“), slovně nebo kombinací obou způsobů. o způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem Školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. Pokud je ve třídě školy vzděláván žák se speciálními vzdělávacími potřebami nebo žák nadaný vytvoří škola podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.
6. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nezbytná aktivní spolupráce zákonného zástupce žáka při pravidelné přípravě na vyučování. Jen vzájemnou spoluprací zákonného zástupce žáka a školy lze očekávat u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami postupné zlepšování výkonů ve výchovně-vzdělávacím procesu.
7. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
9. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

10. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, potom krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
11. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
12. Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
13. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je opatření, které nemá právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a kázeňská opatření může udělit či uložit ředitelka školy nebo třídní učitel.
14. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem.
15. Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
16. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
17. Při porušení povinností stanovených Školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - a) napomenutí třídního učitele (NTU) *Uděluje třídní učitel.*
 - drobné kázeňské přestupky do počtu 7 (např. nekázeň ve vyučování a o přestávkách, používání mobilního telefonu při výuce, nepřezouvání)
 - do 10 zapomenutí pomůcek (včetně cvičebního úboru), domácího úkolu, apod.
 - do 4 pozdních příchodů do výuky i během vyučování
 - nedbalostní chování k zařízení školy, znečišťování školy a jejího okolí
 - b) důtku třídního učitele (DTU): *Uděluje třídní učitel, oznámí ředitelce školy*
 - opakující se drobné kázeňské přestupky z bodu 1
 - do dalších 10 zapomenutí pomůcek, přezůvek nebo domácího úkolu
 - do celkem 10 pozdních příchodů do výuky
 - nerespektování pokynů pedagoga při výuce i mimo ni
 - nevhodné chování ke spolužákům
 - 1. stupeň šikany „ostrakismus“
 - vulgární výrazy před učitelem, zaměstnanci školy a spolužáky
 - nevhodné chování vůči zaměstnancům školy
 - nošení předmětů, které by mohly zranit nebo ohrozit zdraví spolužáků nebo žáka samotného
 - úmyslné poškození školního majetku – po pachateli bude požadována náhrada

formou odstranění škody

- ojedinělá drobná krádež, záměrné schovávání věcí - bude šetřeno dle závažnosti se ŠMP
- neomluvená absence – 1-2 hodiny

c) důtku ředitelky školy (DŘŠ): *Uděluje ředitelka školy*

- závažnější kázeňské přestupky
- opakování přestupků z bodu č. 2 a 1
- do dalších 10 zapomenutí pomůcek nebo domácího úkolu
- více než 10 pozdních příchodů do výuky
- hrubé chování ke spolužákům
- drzé, vulgární nebo agresivní chování (i zesměšňování, lhaní) vůči zaměstnancům školy
- ohrožení nebo ublížení spolužákovi (spolužákům)
- projevy šikany nebo kyberšikany - může být udělena rovněž snížená známka z chování, bude šetřeno dle závažnosti se ŠMP, případně PČR
- kouření nebo požití alkoholu či jiných návykových látek v areálu školy
- ničení majetku školy
- krádež - může být udělena rovněž snížená známka z chování, bude šetřeno dle závažnosti se ŠMP, případně PČR
- neomluvená absence – více hodin nebo opakovaná neomluvená absence, bude projednáno na výchovné komisi

Proviní-li se žák proti školnímu řádu po uděleném výchovném opatření, bude mu uděleno opatření vyššího stupně.

Přestupky jsou rozděleny na 2 skupiny:

1. Plnění školních povinností
2. Kázeňské přestupky

Výchovná opatření lze udělit během pololetí za kázeňské přestupky 1. i 2. skupiny. Např. NTU za zapomínání, druhé NTU za nekázeň. při závažném přestupku nemusí sankce postupovat podle stupnice kázeňských opatření.

18. Třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitelky školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
19. Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění, uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
20. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

6.3 STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ NA VYSVĚDČENÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ KLASIFIKACE, ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
 - a) 1 - velmi dobré
 - b) 2 – uspokojivé
 - c) 3 - neuspokojivé
2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech, stanovených školním vzdělávacím programem, a chování žáka ve škole i na akcích pořádaných školou, jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl, zejména ve vztahu k očekávaným výstupům, formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - a) 1 – výborný
 - b) 2 – chvalitebný
 - c) 3 – dobrý
 - d) 4 – dostatečný
 - e) 5 – nedostatečný
 - f) uvolněn(a)
 - g) nehodnocen(a)
4. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
5. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na **prvním stupni** použije pro zápis stupně hodnocení **číslice**, na **druhém stupni se** použije **slovní označení** stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
 - a) prospěl(a) s vyznamenáním
 - b) prospěl(a)
 - c) neprospěl(a)
 - d) nehodnocen(a)

7. Žák je hodnocen stupněm
- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,50 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky o základní škole.
 - b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
 - c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
 - d) **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.
8. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

6.4 KOMISIONÁLNÍ PŘEZKOUŠENÍ

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitelka nebo zástupce ředitelky školy, v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6.4.1 Odlišnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí:

8. Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen „zkoušející škola“). Zkouška se koná:
 - a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
 - b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
 - c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
9. Žák, který plní povinnou školní docházku formou **individuální výuky v zahraničí**, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitelka zkoušející školy žákovi vysvědčení.
10. Pokud žák zkoušku podle odstavce 2 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka ředitelce kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelkou kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
11. Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Po vykonání zkoušek vydá ředitelka zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text „*Žák/žákyně plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona*“.

6.5 OPRAVNÉ ZKOUŠKY

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
5. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitelka školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené RVP pro základní vzdělávání.
6. Výsledek opravné zkoušky již nelze napadnout. Výsledek opravné zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek opravné zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek opravné zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.
7. O opravné zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
8. Žák může v jednom dni vykonat opravnou zkoušku pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín opravné zkoušky.
9. Konkrétní obsah a rozsah opravné zkoušky stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

6.6 ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné.
3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, hodnocením splněné práce v různých online prostředích, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. S pravidly hodnocení jsou žáci i zákonní zástupci seznámeni vždy na začátku školního roku, při přijetí do školy či přestupu žáka z jiné školy. S pravidly a kritérii hodnocení v jednotlivých předmětech seznámí učitel žáky na začátku školního roku.
5. Vyučující získávají podklady pro hodnocení průběžně během celého hodnotícího období.
6. Učitel každé hodnocení žákovi zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.
7. Učitel si vede evidenci o každém hodnocení tak, aby mohl vždy doložit správnost celkového hodnocení žáka.
8. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
9. Zákonné zástupce žáka informují o výsledcích vzdělávání a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů, kdykoliv o to zákonní zástupci žáka požádají.
10. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento učitel klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
11. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) škola přihlédně k hodnocení žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; nebo k hodnocení žáka, které získal během distanční výuky. Žák se znovu nepřezkoušuje, pokud byl hodnocen z učiva zadaného školou.
12. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru z klasifikace za příslušné období a není nástrojem represe žákova chování.
13. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě.
14. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonného zástupce žáka vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
15. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - a) učitelé neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
 - b) účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit zejména to, co žák umí,
 - c) učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
 - d) před prověřováním vědomostí a dovedností musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.
16. Výchovný poradce je povinen seznamovat vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.
17. Jestliže absence žáka v příslušném předmětu dosáhne **25% odučených hodin** a učitel nemá dostatek podkladů pro hodnocení, má učitel právo žáka nehodnotit. Ředitelka školy na základě podkladů od učitele a po projednání v pedagogické radě rozhodne o posunutí termínu hodnocení, případně o komisionálním přezkoušení žáka. Učitel musí prokázat, že požadované podklady pro hodnocení nemohl získat.

18. Doporučené počty známek pro celkové hodnocení žáka za pololetí pro vyučovací předmět v případě použití klasifikace:
- | | | |
|---------------------|----------------------|-----------|
| při hodinové dotaci | 1 hodina/týden | 3 známky |
| při hodinové dotaci | 2 – 3 hodiny/týden | 5 známek |
| při hodinové dotaci | 4 hodiny/týden | 7 známek |
| při hodinové dotaci | 5 hodin/týden | 9 známek |
| při hodinové dotaci | 6 a více hodin/týden | 11 známek |
19. Při zavedení distanční výuky je žák povinen se touto formou vzdělávat. Distanční výuka je hodnocena.
20. Škola sděluje průběžné i souhrnné hodnocení výsledků vzdělávání zákonným zástupcům v elektronické žákovské knížce v systému Edookit a osobním jednáním během hovorových hodin a individuálních konzultací.

6.7 VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ A KLASIFIKACE CHOVÁNÍ

Kritéria hodnocení chování jsou dána obecně platnými společenskými normami, ustanovenými v řádu školy, případně dalšími pravidly, která jsou stanovena pro jednotlivé okruhy činností ředitelkou školy (např. řády odborných učeben).

Podklady pro hodnocení chování shromažďuje třídní učitel na základě vlastních pozorování a informací od dalších zaměstnanců školy a dbá na to, aby byl zákonný zástupce žák objektivně, pravidelně a včas informován o chování žáka.

Z jednání se zákonným zástupcem jsou pořizovány zápisy.

- Výchovnými opatřeními jsou pochvaly, jiná ocenění a kázeňská opatření, vedoucí k posílení kázně.
- Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvajících úspěšnou práci.
- Při porušení povinností stanovených Školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit kázeňská opatření:
 - a) napomenutí třídního učitele,
 - b) důtku třídního učitele,
 - c) důtku ředitele školy.
- Třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitelky školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Udělení pochvaly ředitelky školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitelky školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

- Kritériem pro klasifikaci chování na vysvědčení je dodržování pravidel chování daných Školním řádem během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 - velmi dobré

- žák uvědoměle dodržuje pravidla žádoucího chování a ustanovení Školního řádu
- žák se ojediněle dopustí méně závažných přestupků
- žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 - uspokojivé

- chování žáka je v rozporu s pravidly žádoucího chování a s ustanoveními Školního řádu
- žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům žádoucího chování nebo Školního řádu
- žák se opakovaně dopouští méně závažných přestupků
- žák se i po udělení důtky ředitele školy dopouští dalších přestupků
- žák svým chováním opakovaně narušuje výchovně vzdělávací činnost školy
- žák ohrožuje bezpečnost a zdraví vlastní nebo jiných osob.

Stupeň 3 - neuspokojivé

- chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly žádoucího chování
- žák se dopustí takových závažných přestupků proti Školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob
- žák záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy
- žák se po udělení 2. stupně z chování dopouští dalších přestupků.

6.8 KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU TEORETICKÉHO ZAMĚŘENÍ

Obecně platí, že učitelé klasifikují stupnicí 1-5. V průběžném hodnocení mohou k hodnocení používat i motivační znaménka (např. +, -, lomítka, obrázkové symboly) a doplnit známku slovním hodnocením.

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika, informační a komunikační technologie, finanční gramotnost

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 - výborný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně, úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 - dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho výrazné logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.9 KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU PRAKTICKÉHO ZAMĚŘENÍ

Převahu praktické činnosti mají na ZŠ pracovní činnosti a praktická (laboratorní) cvičení.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 - výborný

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 - dobrý

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví

při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

6.10 KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU VÝCHOVNÉHO ZAMĚŘENÍ

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, dramatická výchova, mediální výchova, osobnostní a sociální výchova, tělesná a sportovní výchova, výchova ke zdraví, občanská výchova.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 - výborný

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků školního vzdělávacího programu. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 - dobrý

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.11 SLOVNÍ HODNOCENÍ

Prospěch žáka základní školy v jednotlivých předmětech a jeho chování mohou být hodnoceny formou slovního hodnocení. Výběr znaků pro slovní hodnocení může mít tuto podobu:

- **Intelekt:** obecné rozumové schopnosti (inteligence); speciální schopnosti (např. matematicko-logické, jazykové aj.); organizační schopnosti; bystrost; plánovitost; předvídanost; formy myšlení
- **Fantazie:** bohatost fantazijních představ; tvůrčí fantazie; rekonstrukční fantazie; umělecká fantazie
- **Vyjadřovací schopnosti:** řeč – vytříbená, stručná, bohatá, výrazná, spisovná, jasná, výstižná
- **Paměť:** rychlost vštípení látky; délka zapamatování; rychlost vybavování; kvalita obsahu zapamatované látky; objektivní nebo subjektivní typ (zkresluje skutečnost)
- **Pozornost:** vytrvalost pozornosti; délka a hloubka pozornosti
- **City:** soucitnost s druhými; citový vztah ke zvířatům a věcem; hloubka, rychlost a trvalost citů; estetické, intelektuální a etické city
- **Temperament:** vzrušivost; živost; rychlost reakcí
- **Povahové ladění:** optimistické, pesimistické
- **Zájmy a ideály:** bohatost zájmů; kvalita zájmů; zájmy o matematiku, literaturu, hudbu, výtvarná umění, herectví, přírodu aj.; trvalost zájmů
- **Vztah k učení a k práci:** pečlivost; zájem o učení; zájem o manuální práci; zájem o duševní práci; spolupracuje se školou; životní cíl a zaměření
- **Vztah k učitelům a dospělým:** uznává autoritu učitele; přímost; respekt; úslušnost; ochota; uctivost; nebojácnost; poslušnost
- **Vztah k lidem a ke spolužákům, společenskost:** ochota pomoci; slušnost ve vystupování; něžnost; poddajnost; ústupnost × neústupnost; altruismus; důvěřivost; soucitnost; ohleduplnost; spravedlivost; neagresivní chování
- **Extroverze - introverze:** společenskost × uzavřenost; rád × nerad se stýká s druhými; uzavřenost × otevřenost
- **Společenské způsoby a vystupování:** zdvořilost; jemnost; takt; družnost; milé vystupování; ochota; úslušnost; osvojené návyky chování
- **Zevnějšek:** čistotnost; upravenost; vkusnost; skromnost × extrémnost zevnějšku

- **Volní vlastnosti:** vytrvalost; cílevědomost; snaživost (píle); neústupnost při překonávání překážek; smysl pro povinnost; zodpovědnost; plnění povinností; dochvilnost
- **Samostatnost:** úkoly řeší samostatně; samostatnost v řešení životních situací (zajistí vzkazy apod.)
- **Smysl pro pořádek:** pořádnost; úklid vlastních věcí; pečlivost v uspořádání školních pomůcek, sešitů a knih
- **Ctižádost:** zvýšená × snížená; přiměřená (zdravá)
- **Sebehodnocení:** sebekritičnost; přeceňuje se × podceňuje se
- **Nebojácnost:** není trémistou; dovede oponovat názorům, s nimiž nesouhlasí; statečnost
- **Dominance – submisivita:** chce řídit druhé; chce organizovat; panovačnost; neústupnost × ústupnost; kompromisnost; tolerantnost; chce být veden
- **Mravní vlastnosti:** upřímnost; pravdomluvnost; otevřenost; smysl pro pravdu; smysl pro nestrannost; altruismus; dobré chování; zodpovědnost; čestnost; zásadovost; ukázněnost; hrdost; svědomí
- **Sociální aktivita:** iniciativnost; průbojnost; zapojení do diskusí; hlásí se často při vyučování; navrhuje nové věci
- **Motorika:** celková pohybová obratnost; jemná koordinace pohybů prstů a rukou (zručnost); má rád ruční práce.

6.11.1 Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

1. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
2. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání podle **Přílohy č. 3 a 4**.

6.12 ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.
2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
4. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude žák se speciálními vzdělávacími potřebami vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
7. Klasifikaci předchází hodnocení vyjadřující pozitivní stránky výkonu, objasnění podstaty neúspěchu a návod, jak mezery a nedostatky překonávat.
8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonným zástupcem žáka a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

6.13 HODNOCENÍ ŽÁKŮ NADANÝCH

1. Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.
2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitelka školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

6.14 HODNOCENÍ ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM

Při hodnocení žáků s odlišným mateřským jazykem z předmětu český jazyk a literatura se přihlédne k dosažené úrovni znalosti českého jazyka. a § 14 až 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Hodnocení ukrajinských žáků na vysvědčení podléhá zákonu č.67/2022 Sb. Lex Ukrajina v platném znění.

Žáci 1.-8.ročníku mohou být hodnoceni kombinovaně, žáci 9.ročníku známkami.

6.15 ZÁSADY A ZPŮSOBY SEBEHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

MOTTO:

*Děti hodnotí samy sebe jako žáky podle toho, jak jsou hodnoceny učitelem.
Soustředíme-li se při učení na výkon, aniž bychom se zároveň zaměřili
na budování sebevědomí, je to pouze polovičaté vzdělávání.*

Jednou ze základních schopností, kterou by měl být člověk pro život vybaven, je schopnost kvalitně hodnotit svět kolem sebe i sebe sama. A právě učitel a jeho hodnocení je jedním z důležitých faktorů, které mohou různou měrou ovlivňovat utváření hodnotících a sebehodnotících dovedností u žáků.

Žákova aktivita by měla být v hodnotících procesech učitelem směřována tak, aby žák porozuměl aktivitám druhých a aby postupně porozuměl i sám sobě, dokázal oceňovat práci svých spolužáků i své výkony, vlastnosti i zapojení do společných činností. Aby žák dokázal zobecňovat poznatky sám o sobě, provádět sebereflexi, která vzniká na základě subjektivního zobecnění poznatků o sobě, musí umět hodnotit (analyzovat a interpretovat) interakci s okolním světem.

Sebehodnocení lze charakterizovat:

- obecně jako každé hodnocení, při němž člověk hodnotí sám sebe,
- ve školním kontextu jako jednu z výchovných metod, díky níž žák konfrontuje svůj pohled na sebe sama a své výkony s pohledy vyučujících, spolužáků a dospívá (zpravidla) k reálnějšímu sebepojetí,
- v psychologii jako metodologický postup, jenž umožňuje zjistit, jak daný jedinec chápe sebe sama, své poznávání a prožívání světa.

Když žáci přijmou roli v procesu hodnocení výsledků své práce, stávají se advokáty svých úspěchů a mohou svým učitelům dokázat, čeho dosáhli. Ačkoliv počáteční úsudky žáků o jejich práci nebudou bezchybné, porovnání závěrů jejich sebehodnocení a hodnocení provedené jinými osobami přinese brzy své výsledky a žáci budou schopni konkrétnějšího, výstižnějšího a realitě více odpovídajícího hodnocení.

Sebehodnocení výsledků vzdělávání a chování je obsaženo i v souboru klíčových kompetencí:

- kompetence k řešení problémů → žák si uvědomuje zodpovědnost za svá rozhodnutí
- kompetence sociální a personální → žák si vytváří představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- kompetence občanské → je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Při „učení se sebehodnocení“ je třeba dodržet následující postupy, východiska a zásady:

- formulace a **stanovení cílů** učení (díličního úkolu) musí být:
 - konkrétní
 - srozumitelné
 - jednoznačné
 - dosažitelné
- pro žáky je většinou obtížné pochopit, co se od nich očekává a často mají pouze rámcovou představu toho, co od nich učitel vyžaduje či co lze nazvat „kvalitní prací“, **kritéria (sebe)hodnocení výkonu** musí být:
 - hodnověrná
 - spravedlivá
 - efektivní
- **hodnotící soudy** musí mít význam:
 - pozitivní
 - neutrální
 - negativní
- **hodnotící činnost pedagoga** je pro žáky základním vzorem, proto by se měla stát ukázkovým modelem pro vlastní hodnotící soudy žáka. Obsahová kvalita a informativní význam učitelova soudu jsou podstatnou vlastností každého hodnocení. Učitel při hodnocení:
 - hovoří nahlas
 - navozuje pozitivní sociální klima ve třídě (skupině) → atmosféra vzájemné důvěry a kooperace, podpora vzájemné komunikace
 - odhaluje to, co je předmětem posuzování a hodnocení
 - zdůrazňuje podstatné aspekty hodnocení
 - nabízí efektivní možnosti a alternativy hodnocení
- (sebe)hodnocení musí být pro žáka rádcem, co a jak má dělat, nikoliv trestem za to, co neudělal nebo pokazil
- (sebe)hodnocení upřesňuje:
 - co již žák zvládl (pokroky), co se mu povedlo, co dobře splnil, co vyřešil, ...
 - v čem jsou žákovy nedostatky, na které části učiva (úkolu) se má zaměřit, jak má postupovat, aby jeho následný výkon byl lepší regulace další činnosti.

Výhody vzájemného hodnocení a sebehodnocení se projevují v následujících oblastech:

- osobní a sociální rozvoj osobnosti žáka
- žák se učí komunikaci se spolužáky, s učitelem
- identifikace silných a slabých stránek výkonu a chování žáka → zpětná vazba jako nástroj

sebekorekce, sebereflexe, sebekontroly a sebehodnocení

- přijetí zodpovědnosti za proces i výsledek svého učení a chování.

Techniky a metody pro navozování hodnotících aktivit žáků:

- **kolektivní diskuze na základě otázek typu:**
 - Jak se líbila práce ve skupině?
 - Jak bys popsal dnešní práci skupiny?
 - Myslíš si, že jste splnili stanovený úkol?
 - Kdo byl dnes nejlepší?
- vyhodnocení jednoduchých **dotazníků** kolektivem třídy
- práce s portfoliem žáka, pokud je vedeno
- vyhodnocení **hodnotících listů** pomocí bodové škály → anonymně × veřejně, jednotlivě × skupinově.

Pro reflexi žákovy činnosti a chování jsou vhodné otázky typu „**CO**“ a **PROČ**“, neboť vedou žáka k posouzení jeho aktuální úrovně a jsou povzbuzením pro stanovení dalších cílů do budoucna. Například:

<i>Co jsem se naučil?</i>	<i>Proč jsem si nezlepšil známku ve fyzice?</i>
<i>Co se mi ve škole daří? Co si mohu ještě vylepšit?</i>	<i>Proč mě učitel takto hodnotil?</i>
<i>Na co se chci letos zaměřit v matematice?</i>	<i>Proč mne učitel pokáral?</i>
	<i>Proč jsem dostal zvláštní domácí úkol? Proč</i>

Sebehodnocení v průběhu činnosti (**formativní hodnocení**) má význam pro:

- odhalování chybných kroků v řešení a postupech
- opravu řešení úkolu
- stanovení (korekci) dalších učebních postupů
- zvyšování kvality sebevědomí – víry ve vlastní schopnosti a možnosti

Závěrečné sebehodnocení (**sumativní hodnocení**) má význam pro:

- souhrnné (výsledné) hodnocení práce žáka
- určení postoje k sobě samému
- diagnostiku kvality výuky v rámci třídy, skupiny, v daném časovém úseku (období)
- stanovení úspěšnosti jednotlivce
- tvorbu hodnotové škály pro klasifikaci.

6.16 PRAVIDLA VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM A HODNOCENÍ ŽÁKŮ PŘI VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM

1. V případě vyhlášení krizových nebo mimořádných opatření, omezujících osobní přítomnost více než 50% žáků z nejméně jedné třídy nebo skupiny, poskytuje škola dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem.
2. Vzdělávání distančním způsobem probíhá různými formami dle aktuálních možností školy, pedagogů a individuálních podmínek jednotlivých žáků.
3. Nařízená distanční výuka je pro žáky povinná, důvody nepřítomnosti omlouvá zákonný zástupce dle Školního řádu.
4. Jako jednotný komunikační systém slouží informační systém Edookit, využívána je aplikace Microsoft Teams.
5. Žák má povinnost být připojen k výuce a aktivně se jí účastnit – dle určeného rozvrhu – v celém rozsahu každé vyučovací online hodiny. Po celou vyučovací hodinu žák reaguje na výzvy učitele.
6. Práce, zadaná v distanční výuce, není považována za domácí úkol, ale za povinné cvičení, které může být hodnoceno.
7. Při hodnocení přihlédně škola k individuálním podmínkám žáků.
8. Způsoby hodnocení:
 - Formativní – zaměřené na poskytování informací o vypracovaných úkolech, motivace žáků k samostatné práci, hodnotí se proces učení a pokroky žáků
 - Sumativní – známku, bodovým ziskem, hodnotí se očekávaný výstup
 - Hodnocení aktivity žáků – průběžné plnění zadaných úkolů, jejich správnost, aktivita v online výuce, připravenost na výuku
9. Klasifikace:
 - Klasifikace na konci klasifikačního období vychází z hodnocení získaných v prezenční formě vzdělávání a z výsledků distanční formy vzdělávání
 - Veškeré hodnocení je zadáváno do systému Edookit. při distanční výuce mohou mít zadané známky různou váhu.
 - Pokud je účast žáka na online hodinách menší než 70%, může být z předmětu nehodnocen.
 - Žák, který nemůže být v předmětu na konci klasifikačního období hodnocen, koná v termínu, stanoveném ředitelkou školy, komisionální přezkoušení z učiva, probraného v období distanční výuky.
 - Žák může být zkoušen při online výuce a to i v hodinách, které nejsou v rozvrhu distanční výuky stanoveny jako pravidelné online hodiny.
 - Zkoušení jsou prováděna se zapnutou audio i video technikou.
 - Souhrnné práce (čtvrtletní a pololetní) se v průběhu distanční výuky nepíší - pouze v prezenční formě vzdělávání.
 - Výjimku z těchto pravidel povoluje ředitelka školy pouze ze závažných důvodů.

7 VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost žáků ve škole, poskytuje škola dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem. Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem. Žáci jsou povinni se distančním způsobem vzdělávat. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám žáka pro toto vzdělávání. Škola využívá jednotnou komunikační platformu, prostřednictvím které probíhá v rámci vzdělávání distančním způsobem on-line výuka. K komunikaci se zákonnými zástupci a žáky škola využívá informační systém Edookit.

7.1 FORMY VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM

Vzdělávání distančním způsobem může probíhat formou on-line či off-line výuky.

7.1.1 ON-LINE VÝUKA

Pojmem on-line výuka je obecně označován takový způsob vzdělávání na dálku, který probíhá zpravidla prostřednictvím internetu a je podporován nejrůznějšími digitálními technologiemi a softwarovými nástroji. Rozlišujeme synchronní a asynchronní on-line výuku. Při synchronní výuce je učitel propojen se žáky prostřednictvím školou zajištěné komunikační platformy v reálném (stejném) čase. Skupina pracuje ve stejný čas na stejném virtuálním místě. Při asynchronní výuce žáci pracují v jimi zvoleném čase vlastním tempem na jim zadaných úkolech a společně se v on-line prostoru nepotkávají. Asynchronní on-line výuka je realizována prostřednictvím školou zajištěné komunikační platformy. Žáci na zadaných úkolech pracují dle svých časových možností a domluveným způsobem, ve stanoveném termínu vypracované zadání odevzdávají.

7.1.2 OFF-LINE VÝUKA

Pojmem off-line výuka je označován takový způsob vzdělávání na dálku, který neprobíhá přes internet a k realizaci nepotřebuje ve větší míře digitální technologie. Nejčastěji se jedná o samostudium a plnění úkolů z učebnic a učebních materiálů či pracovních listů. Zadávání úkolů při off-line výuce může probíhat prostřednictvím e-mailu, telefonicky či osobně. Vypracované úkoly se odevzdávají v dohodnutém termínu.

7.1.3 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ PŘI VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM

Při vzdělávání distančním způsobem je kladen důraz na poskytování kvalitní zpětné vazby, žáci jsou vedeni k sebehodnocení i k práci s chybou. Žák vždy dostane zpětnou vazbu o výsledcích svého vzdělávání a plnění zadaných úkolů, je uplatňováno formativní hodnocení, jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením a po uzavření určitých celků učiva je provedeno sumativní hodnocení výsledků žáka při osvojování učiva tohoto celku. Výsledky vzdělávání při vzdělávání distančním způsobem v distanční výuce jsou výsledky žákovy práce ukládány ve formě osobního portfolia, v listinné, elektronické nebo digitální podobě na školní komunikační platformě.

Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání svého dítěte informováni průběžně prostřednictvím školního informačního systému Edookit, případně e-mailem, telefonicky, osobně přímo ve škole za dodržení všech hygienických pravidel a nařízených opatření.

7.1.4 VÝPŮJČKY TECHNIKY

Škola má předem určenou techniku (notebooky), která v případě přechodu na vzdělávání distančním způsobem může být zapůjčena žákům, kteří ji potřebují. Zápůjčka techniky je řešena „smlouvou o výpůjčce“. Při vrácení techniky se vyplíše „protokol o vrácení předmětu výpůjčky“. Organizaci výpůjček zajišťuje pověřená osoba.

7.1.5 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) mají nárok na poskytování podpůrných opatření školou a školským poradenským zařízením i při distančním způsobu vzdělávání. Zákonní zástupci jsou informováni o možnosti využití služeb školního poradenského pracoviště, a to jak formou konzultací, tak formou poskytování péče speciálních pedagogů.

Školní poradenské pracoviště se v této souvislosti zaměřuje především na poskytování podpůrných opatření pro žáky se SVP, podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami, podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných, spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci a metodickou podporu učitelům a zákonným zástupcům při použití speciálně pedagogických postupů ve vzdělávání.

V závislosti na konkrétní situaci a možnostech školy jsou žákům se SVP zapůjčeny potřebné kompenzační pomůcky, speciální učebnice a speciální učební pomůcky, jež má daný žák uvedené v doporučení školského poradenského zařízení (např. notebook, klávesnice pro slabozraké, pomůcky pro alternativní komunikaci, pomůcky pro rozvoj hrubé motoriky aj.). Realizace půjčení konkrétní pomůcky nebo učebnice záleží na individuální domluvě se školou. Zápůjčka je řešena „smlouvou o výpůjčce“. Při vrácení se vyplíše „protokol o vrácení předmětu výpůjčky“.

Předmět pedagogické péče je poskytován on-line formou.

U žáků, jejichž postižení je natolik závažné, že neumožňuje realizovat vzdělávání prostřednictvím on-line komunikace, umožní škola danému žákovi takový způsob vzdělávání, který bude v jeho nejlepším zájmu a bude korespondovat s jeho schopnostmi a dovednostmi.

V případě přiznaného podpůrného opatření asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka nebo přepisovatele pro neslyšící škola zajistí jeho podporu i pro distanční způsob vzdělávání.

Hodnocení žáků se SVP je vykonáváno na základě konkrétních pravidel nastavených v doporučení žáka vydaném školským poradenským zařízením a v souladu s pravidly hodnocení žáků, jež jsou součástí školního řádu.



7.1.6 ZÁKLADNÍ ZÁSADY

V prezenční výuce rozvíjíme digitální kompetence žáků – pracujeme s notebooky, tablety i stolními počítači, využíváme školní komunikační platformu i Školu OnLine – chceme, aby žáci uměli s těmito komunikačními nástroji a technikou pracovat a aby byl pro ně přechod mezi prezenční a on-line distanční výukou co neplynulejší.

Přizpůsobujeme výuku možnostem žáků i pedagogů.

Nepřeceňujeme možnosti rodičů a žáků při vzdělávání na dálku, ale ani jejich možnosti nepodceňujeme, snažíme se zjistit, jaká je realita, řídíme se fakty, usilujeme o častou zpětnou vazbu od účastníků a sami ji poskytujeme.

Při zadávání úkolů uplatňujeme diferenciaci a individualizaci. Zadání úkolů formulujeme jasně a konkrétně, ověřujeme si, že žáci vědí, co se od nich očekává. Stanovujeme reálné termíny plnění úkolů.

Rozvíjíme u žáků dovednost plánovat si práci.

Podporujeme skupinovou práci v on-line prostředí, v menších skupinách je práce efektivnější.

Podporujeme kontakty mezi účastníky navzájem.

Respektujeme v přiměřené míře potřebu časové flexibility v rodinách.

Vzdělávání musí být i za distančních podmínek takové, aby žáci měli chuť se učit a v učení pokračovat.